

Følg alltid bruks- og betjeningsanvisningen fra chassisets produsent.

Begrepene som er brukt for vektangivelsene i denne bruksanvisningen er forklart i detalj en gang til på slutten av bruksanvisningen (juridiske merknader til vektrelaterte opplysninger). På hjemmesiden vår under "Vektinformasjon" på www.sunlight.de/nn/konfigurator eller på carado.com/de/en/weight-information finner du mer informasjon om vektangivelser

1	Garanti	5	6	Oppstilling av bobilen	41
2	Innledning.....	7	6.1	Håndbremse	41
2.1	Generelt	8	6.2	Stigtrinn	41
2.2	Tekniske data	8	6.3	Oppkjøringsklosser.....	41
2.3	Miljøvernanvisninger.....	9	6.4	230 V-tilkobling.....	41
			6.5	Kjøleskap.....	41
3	Sikkerhet.....	11	7	Å bo i bobil	43
3.1	Brannvern	11	7.1	Dører	43
3.1.1	Hvordan unngå brannfare.....	11	7.1.1	Myggnetting til skyvedøren, uttrekkbart.....	43
3.1.2	Brannslukking	11	7.1.2	Bakdører.....	44
3.1.3	Ved brann	11	7.2	Utvendige luker.....	44
3.2	Generelt	12	7.3	Lufting.....	45
3.3	Trafikksikkerhet	12	7.4	Vinduer	45
3.4	Kobling av tilhenger	14	7.4.1	Vindu med åpning utover	46
3.5	Gassanlegg	14	7.4.2	Blendingsfoldegardin og insektnettsjalusi	47
3.5.1	Generelle råd.....	14	7.4.3	Blendingsgardin i førerhuset (Basiskjøretøy Stellantis).....	48
3.5.2	Gassflaske	15	7.4.4	Blendingsgardin i førerhuset med stoffgardin (Basiskjøretøy Ford, serie)	49
3.6	Elektrisk anlegg	16	7.4.5	Blendingsgardin i førerhuset med skyvbar plisségardin (Basiskjøretøy Ford, opsjon)	49
3.7	Vannanlegg	16	7.5	Takluker.....	50
4	Før kjøring	17	7.5.1	Takluke med smekklås.....	51
4.1	Første igangsetting.....	17	7.5.2	Heki-takluke.....	52
4.2	Tilleggslast.....	17	7.5.3	Takluke VisionStar	54
4.2.1	Begrep	18	7.6	Bord	55
4.2.2	Beregning av tilleggslast.....	21	7.6.1	Anhengsbord med delbar støtteben	55
4.2.3	Lastsikring og lastfordeling	22	7.6.2	Klaffbord	56
4.3	Kobling av tilhenger	26	7.7	PVC-gulvbelegg.....	57
4.4	Stigtrinn.....	26	7.8	Lamper	57
4.5	Flyttbar skillevegg.....	27	7.8.1	Lysanlegg med USB-stikkontakt	58
4.6	Flatskjerm	28	7.8.2	Lampe i det bakre området	59
4.7	Gassregulator	28	7.9	TV-anlegg	60
4.8	Kjettinger.....	30	7.10	Senger	61
4.9	Trafikksikkerhet	30	7.10.1	Belastning.....	61
5	Under kjøring.....	33	7.10.2	Tverrseng bak.....	61
5.1	Kjøre med bobilen	33	7.10.3	Bakre langsgående seng.....	62
5.2	Kjørehastighet	33	7.10.4	Køyeseng bak.....	65
5.3	Bremser	34	7.11	Ominnredning til senger	66
5.4	Sikkerhetsbelter	34	7.11.1	Sittegruppe	66
5.4.1	Generelt	34	7.11.2	Bakre hjørnesofa	67
5.4.2	Riktig feste av sikkerhetsbeltet.....	34	7.12	Tverrgående hattehylle.....	68
5.5	Barnesikringssystemer	35	7.13	Telttak.....	68
5.6	Isofix-barnesikring	35			
5.6.1	For Isofix-godkjente sitteplasser.....	38			
5.7	Fører sete og passasjer sete.....	38			
5.8	Nakkestøtter	39			
5.9	Sitteplassforordning.....	39			
5.10	Fylle diesel.....	39			

8	Gassanlegg	73	11	Sanitæranlegg	115
8.1	Generelle råd	73	11.1	Vannforsyning, generelt	115
8.2	Gasflasker	74	11.2	Vanntank	116
8.3	Å bytte gassflaske	75	11.2.1	Drikkevann-påfyllingsstuss med deksel	116
8.4	Gassavstengeventiler	76	11.2.2	Påfylling av vannanlegget	117
9	Elektrisk anlegg	77	11.2.3	Etterfyll med vann	118
9.1	Generelle sikkerhetsanvisninger	77	11.2.4	Redusere vannmengden for kjøring ...	118
9.2	Begrep	77	11.2.5	Tappe av vann	119
9.3	12 V-spenning	78	11.2.6	Tømme vannanlegg	119
9.3.1	Boenhets-batteri Type AGM	79	11.3	Spillvannstank	120
9.3.2	Batterilading over 230 V-forsyning	80	11.4	Isolert og oppvarmet spillvannstank ...	121
9.3.3	Batterilading via kjøretøymotor (dynamo)	80	11.5	Toalettrom	121
9.3.4	Lade startbatteriet	80	11.5.1	Vask (kun for 540V)	122
9.3.5	Lade-Booster for boenhets-batteri	82	11.6	Toalett	123
9.4	Strømsentral (EBL 31)	82	11.6.1	Svingbart toalett	124
9.4.1	Batteri-skillebryter	84	11.6.2	Toalett med fast benk (kun for 540V)	124
9.4.2	Batteri-valgbryter	84	11.6.3	Tømme kloakktanken	125
9.4.3	Batteriovervåking	85	11.6.4	Vinterdrift	125
9.4.4	Batterilading	85	11.6.5	Midlertidig lagring	126
9.4.5	Kabeltilordningen "SAT-klargjøring"	85	12	Stell	127
9.5	Panel (LT 100)	86	12.1	Utvendig stell	127
9.5.1	Hovedbryter 12 V	86	12.1.1	Generelt	127
9.5.2	LED-skala for batterispenning	87	12.1.2	Vaske med høytrykksspyler	127
9.5.3	LED-skala for tanknivå	88	12.1.3	Vaske kjøretøyet	127
9.6	230 V-spenning	89	12.1.4	Vindusruter av akrylglass	128
9.6.1	230-V-tilkobling (CEE-stikkontakt)	89	12.1.5	Takluke VisionStar	128
9.6.2	Kople til 230 V-forsyning	89	12.1.6	Undergulv	129
9.7	Solaranlegg	91	12.1.7	Rengjøre stigtrinn	129
9.8	LTE-WiFi-ruter	92	12.1.8	Rengjøre telttaket	130
9.9	Sikringer	92	12.1.9	Solaranlegg	131
9.9.1	Sikringer 12 V	93	12.2	Innvendig stell	131
9.9.2	230 V-sikrings-boks	97	12.2.1	Kjøleskap	132
10	Innebygde apparater	99	12.3	Overflater i rustfritt stål	132
10.1	Generelt	99	12.4	Vannanlegg	133
10.2	Varmeanlegg/Varmtvannsberedning ..	100	12.4.1	Rengjør vanntanken	133
10.2.1	Riktig oppvarming	101	12.4.2	Rengjøre vannledninger	133
10.2.2	Varmeanlegg og varmtvannsberedning (Truma Combi)	102	12.4.3	Desinfisere vannanlegget	134
10.2.3	Sikkerhets-/avtappingsventil	103	12.4.4	Rengjør spillvannstanken	134
10.2.4	Dieseldrevet varmeanlegg og varmtvannsberedning (Truma Combi D) (spesialmodeller) ...	104	12.5	Stell ved bruk av kjøretøyet om vinteren	135
10.2.5	Veggpipe	105	12.5.1	Forberedelser	135
10.3	Gasskomfyr	105	12.5.2	Vinterdrift	135
10.4	Kjøleskap	108	12.5.3	Etter vintersesongen	135
10.4.1	Kompressor-kjøleskap - Diverse	108	12.6	Lagring	136
10.4.2	Thetford T1000	108	12.6.1	Midlertidig lagring	136
10.4.3	Kompressor-kjøleskap Dellcool CVB3-86Da	110	12.6.2	Lagring over vinteren	137
10.4.4	Kjøleskapdør-lås	112	12.6.3	Igangsetting av kjøretøyet etter midlertidig lagring eller etter overvintring	138

13	Vedlikehold..... 139	15.6	Kjøleskap..... 156
13.1	Lovlige kontroller 139	15.6.1	Generelt..... 156
13.2	Inspeksjonsarbeider 140	15.6.2	Thetford 157
13.3	Vedlikeholdsarbeid 140	15.6.3	Dellcool CVB3-86Da 158
13.4	Telttak..... 140	15.7	Vannforsyning..... 159
13.5	Utskiftning av lyspærer, utvendig 141	15.8	Karosseri 160
13.6	Utskiftning av lyspærer, innvendig 142	16	Dimensjoner og tillatt
13.7	Reservedeler 142		antall personer 161
13.8	Typeskilt..... 143	17	Verdifulle tips 163
13.9	Varsel- og henvisningsklistremerker .. 143	17.1	Trafikkbestemmelser i utlandet 163
13.10	Forhandler 143	17.2	Hjelp på Europas veier 163
14	Hjul og dekk..... 145	17.3	Gassfo rsyning i de europeiske
14.1	Generelt..... 145		landene..... 164
14.2	Dekkutvalg 147	17.4	Veiavgiftsbestemmelsene i de
14.3	Betegnelser på dekket..... 147		europeiske landene 164
14.4	Håndtering av dekkene..... 148	17.5	Tips for sikker overnatting når
14.5	Tiltrekningsmoment 148		man er underveis..... 165
14.6	Dekktrykk 148	17.6	Tips for vintercampere..... 165
15	Feillokalisering..... 151	17.7	Reisesjekklister..... 166
15.1	Bremseanlegg 151	18	Juridisk informasjon om
15.2	Elektrisk anlegg 151		vektrelatert informasjon 169
15.3	Gassanlegg 154	Stikkord 173	
15.4	Kokeplass 154		
15.5	Varmeanlegg/varmtvannsbereder 155		

Garantibevis

Kjøretøyinformasjon
Modell:
Bilprodusent/motortype:
Serienummer:
Overtakelsesdato:
Registreringsdato:
Kjøpt av firma:
Garantiens utløp:
Nøkkelnnummer:
Chassisnummer:
Kundeadresse:
Etternavn, fornavn:
Gate, husnummer:
Postnummer, sted:
Forhandlers underskrift og stempel

Med forbehold om endringer av konstruksjon, utstyr og innholdet av levering. Det er også angitt tilleggsutstyr som ikke er en del av standard levering. Beskrivelsene og illustrasjonene i denne brosjyren kan ikke tilordnes en bestemt versjon. Kun den til enhver tid gyldige utstyrslisten gjelder for alle detaljer.

Ansvarsfraskrivelse

All teknisk informasjon, data og merknader for bruk, drift og vedlikehold i denne bruksanvisningen, tilsvarer den nyeste informasjonen ved tidspunktet for trykking.

Ingen juridiske krav kan avledes fra informasjonen, bildene og beskrivelsene som brukes i denne bruksanvisningen.

Vi kan ikke holdes ansvarlige for skader som skyldes:

- Manglende overholdelse av denne bruksanvisningen
- Ikke-forskriftmessig bruk
- Ikke-forskriftmessige reparasjoner
- Tekniske endringer på det eksisterende anlegget
- Montering av ikke-tillatte reservedeler

Vennligst les bruksanvisningen før første start!

Bruksanvisningen skal alltid ligge i kjøretøyet. Sørg for at alle brukere gjøres kjent med sikkerhetsbestemmelsene.

- ▶ Fare for personskader dersom dette tegnet ignoreres.

- ▷ Fare for skader på eller i kjøretøyet dersom dette tegnet ignoreres.

- ▷ Dette tegnet viser til anbefalinger eller spesielle forhold.

- ▷ Dette tegnet viser til miljøvennlig opptreden.

En mappe med følgende bildokumenter følger med bobilen din:

- Bruks- og monteringsanvisninger for forskjellige innbyggingsapparater
- Komplette dokumentasjon fra chassis-produenten
- Kontrollbekreftelse for gassanlegg etter tyske bestemmelser

Denne bruksanvisningen inneholder avsnitt hvor modellavhengig utstyr eller tilleggsutstyr er beskrevet. Disse avsnittene er ikke spesielt merket. Det kan hende at ditt kjøretøy ikke er utstyrt med dette tilleggsutstyret. Utstyret i kjøretøyet kan derfor avvike fra enkelte bilder og beskrivelser.

På den annen side kan ditt kjøretøy være utstyrt med mer tilleggsutstyr, som ikke er beskrevet i denne bruksanvisningen.

Tilleggsutstyret beskrives når du trenger en forklaring.

Se de separat vedlagte bruksanvisningene.

- ▷ Angivelsene "høyre", "venstre", "foran", "bak" refererer alltid til kjøretøyet sett i kjøreretningen.
- ▷ Alle mål- og vektangivelser er "circa"-verdier.

Oppstår det skader på kjøretøyet som følge av at anvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes, bortfaller garantiansvaret.

Våre kjøretøyer utvikles stadig videre. Vi ber om forståelse for at vi tar forbehold om endringer vedr. form, utstyr og teknikk. Av denne grunn kan det ikke stilles krav overfor produsenten på bakgrunn av bruksanvisningen. Bruksanvisningen beskriver det utstyr som var kjent og i bruk på trykkingstidspunktet.

Opptrykk, oversettelse og kopiering er ikke tillatt uten skriftlig tillatelse fra produsenten.

2.1 Generelt

Kjøretøyet er konstruert på grunnlag av nyeste tekniske standard og anerkjente sikkerhetstekniske regler. Likevel kan personer eller kjøretøyet bli skadet hvis sikkerhetsanvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes.

Før første igangsetting, sørg for at kjøretøyet er utrustet med lovlig påkrevet utstyr (f.eks. førstehjelpsskrin, refleksevest, varseltrekant osv.). Ved utenlandsreiser må de gjeldende regler for utrustningen overholdes.

Kjøretøyet må kun brukes i teknisk feilfri tilstand. Følg bruksanvisningen.

Feil som kan redusere passasjerenes og kjøretøyets sikkerhet, må straks repareres av fagfolk. For å unngå ytterligere skader må brukeren overhold sin plikt til å redusere skadeomfanget når det foreligger feil.

Bremseanlegget, gassanlegget og det elektriske anlegget til kjøretøyet må kun kontrolleres og repareres av et autorisert fagverksted.

Forandringer på karosseriet må kun utføres med tillatelse fra produsenten.

Kjøretøyet er bare beregnet til transport av personer. Det kan kun tas med bagasje og tilbehør inntil teknisk tillatt totalvekt.

Overhold de foreskrevne kontroll- og inspeksjonsfrister som produsenten har fastsatt.

2.2 Tekniske data

- ▷ Opplysningene i kjøretøyspapirene vedr. tekniske data er bindende.
- ▷ Ved montering av tilbehør eller tilleggsutstyr kan kjøretøyets mål og egenvekt forandres. Dette vil kunne føre til at antall personer som er tillatt blir redusert. Avvik innenfor rammen av fabrikkstoleransene (+/- 5 %) er mulig og tillatt.

Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen fra produsenten av basiskjøretøyet. De tekniske data er ikke tatt med i bruksanvisningen.

Teknisk informasjon finner du i dokumentasjonen fra produsenten, men autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

2.3 Miljøvernansvisninger

- ▷ Vis hensyn til naturen.
- ▷ Prinsipielt gjelder følgende: Spillvann og avfall må ikke etterlates i renne- steiner eller i naturen.
- ▷ Samle spillvann om bord kun i spillvannstanken eller i nødstilfeller i eg- nede beholdere som er beregnet til dette.
- ▷ Spillvannstank og toalett-kassett eller kloakktank må kun tømmes på de- ponier, campingplasser eller oppstillingsplasser. Følg lokale og kommu- nale anvisninger eller informer deg om videre deponeringsstasjoner.
- ▷ Tøm spillvannstanken så ofte som mulig, selv om spillvannstanken ikke er helt full (hygiene).
- ▷ Når det er mulig bør man spyle spillvannstanken og evtl. avløpsled- ningen med rent vann ved hver tømming.
- ▷ Pass på at toalett-kassett eller kloakktanken aldri blir for full. Tøm toa- lett-kassett eller kloakktanken senest når fyllnivåmåleren lyser.
- ▷ Også på tur bør man kildesortere; glass, hermetikk, plastikk og våt søp- pel. Forhør deg om deponeringsmulighetene der du befinner deg. Tøm ikke søppelet ditt i søppelkassene på parkeringsplasser.
- ▷ Ikke la motoren gå unødig på tomgang. En kald motor frigjør miljøskade- lige stoffer når den går på tomgang. Motorens driftstemperatur oppnås raskest under kjøring.
- ▷ Bruk små doser av miljøvennlige og biologisk nedbrytbare kjemikalier til toalettet.
- ▷ Under lengre opphold i byer og kommuner bør du oppsøke de spesielle parkeringsplassene for bobiler. Lokale myndigheter gir informasjon om parkeringsmuligheter.
- ▷ Sørg for at oppstillingsplassen er ren når du forlater den.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige sikkerhetsanvisninger. Sikkerhetsanvisningene beskytter personer og eiendeler.

3.1 Brannvern

3.1.1 Hvordan unngå brannfare

- ▶ Etterlat aldri barn alene i kjøretøyet.
- ▶ Hold brennbare materialer borte fra varme- og kokeapparater.
- ▶ Bruk aldri bærbare varme- eller kokeapparater.
- ▶ Kun autoriserte fagfolk skal endre det elektriske anlegget, gassanlegget eller innbyggingsapparatene.

3.1.2 Brannslukking

- ▶ Ha alltid med et tørrpulver-brannslukkingsapparat i kjøretøyet. Brannslukkingsapparatet må være godkjent, kontrollert og lett tilgjengelig.
- ▶ Brannslukkingsapparatet er ikke inkludert i leveringen av kjøretøyet.
- ▶ Sørg for at autoriserte fagfolk kontrollerer brannslukkingsapparatet regelmessig. Sjekk kontrolldato.
- ▶ Ha et brannteppe i nærheten av kokeplassen.
- ▶ Følg lands- og stedsspesifikke krav til brannslukking på stedet der du er, og sørg for å ha de nødvendige hjelpemidlene tilgjengelig.

3.1.3 Ved brann

- ▶ Evakuer alle passasjerer.
- ▶ Slå av strømmen og koble kjøretøyet fra strømmettet.
- ▶ Steng gassflaskens hovedventil.
- ▶ Slå alarm og varsle brannvesenet.
- ▶ Slukk ilden, dersom dette er mulig uten fare.

- ▷ Gjør deg kjent med hvor nødutgangene befinner seg og hvordan de betjenes.
  - ▷ Hold rømningsveiene frie.
  - ▷ Les bruksanvisningen for brannslukkingsapparatet.
- Alle dører og vinduer som oppfyller følgende kriterer, kan brukes som nødutganger:
- Åpning ut eller forskyvning i horisontal retning
  - Åpningsvinkel på minst 70°
  - Diameter på åpning minst 450 mm
  - Avstand fra kjøretøyets gulv maks. 950 mm

3.2 Generelt

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må den brukte luften stadig skiftes ut. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekket til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.
- ▶ Ta hensyn til dørenes høyde.

- ▷ For de innebygde apparatene (varmeanlegg, kokeplass, kjøleskap osv.) og for basiskjøretøyet (motor, bremses osv.) gjelder de respektive driftsinstruksjoner/bruksanvisninger. Disse må følges.
- ▷ Montering av tilbehør eller tilleggsutstyr kan forandre kjøretøyets dimensjoner, vekt og kjøreforhold. Deler må i enkelte tilfeller føres inn i vognkortet.
- ▷ Bruk kun felger og dekk som er tilpasset kjøretøyet. Se vognkortet for informasjon om tillatte dimensjoner på felger og dekk, eller spør hos autoriserte forhandlere og servicestasjoner.
- ▷ Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.

- ▷ Steng alle dører, utvendige luker og vinduer når kjøretøyet forlates.
- ▷ Rettslig påkrevet utrustning (f.eks. førstehjelpsskrin, refleksevest, varsel trekant, osv.) må alltid være med. Ved utenlandsreiser gjelder de tilsvarende reglene i oppholdslandet.
- ▷ Kjøretøyet skal bare brukes i veitrafikk når føreren av kjøretøyet har gyldig førerkort for kjøretøyklassen.
- ▷ Ved salg av kjøretøyet må ny eier få den komplette bruksanvisningen for kjøretøyet og de innebygde apparatene.

3.3 Trafiksikkerhet

- ▶ Før start må det kontrolleres at signal- og lysanlegg, styring og bremsesystem fungerer.
- ▶ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres. Under kjøring skal de dreibare setene være låst i kjøreretningen.
- ▶ Før avreise må alle bevegelige deler og alle løse gjenstander lagres trygt.
- ▶ Før avreise skal flatskjermen lagres trygt.
- ▶ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de foreskrevne sitteplassene (se kapittel 5). Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▶ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.

- ▶ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▶ Barn skal være sikret med sikkerhetsinnretningene for barn som er foreskrevet for den respektive kroppsstørrelsen og vekten.
- ▶ Plasser barnesikringsystemer kun på seter som er spesielt utpekt til dette. Når den fremre kollisjonsputen på passasjeretset foran er aktivert, kan bare forovervendte barnesikringsystemer, brukes på passasjeretset foran.
- ▶ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må tilpasses dette.
- ▶ I underkjøringer, tunneler eller liknende vær oppmerksom på totalhøyden til kjøretøyet (inkludert taklast).
- ▶ Fjern snø og is fra taket før start.
- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.6).
- ▶ Ikke bruk varmeanlegget på bensinstasjoner. Eksplosjonsfare!
- ▶ Ikke bruk varmeanlegget i lukkede rom. Kvelningsfare!

- ▷ Fordel lasten jevnt i kjøretøyet før avreise (se kapittel 4).
- ▷ Ved lastning av kjøretøyet og ved senere lastning av f.eks. bagasje eller proviant, skal det tas hensyn til teknisk tillatt totalvekt og teknisk tillatt totalvekt på akslene (se vognkortet).
- ▷ Før du starter, må du forsikre deg om at ingen gjenstander (f.eks. hjelm, sveiv) kan risikere å falle av fra hattehyllen bak i bilen.
- ▷ Steng skap- og toalettromsdørene samt alle skuffer og klaffer før hver avreise. Fest kjøleskapsdør-sikringen.
- ▷ Før du begynner å kjøre, må du hekte av anhengsbordet og feste det til sengebenken med en stropp (sammen med madrassene).
- ▷ Før du starter kjøringen må du lukke vinduer og takluker.
- ▷ Steng og lås samtlige utvendige luker og klaffelåser før avreise.
- ▷ Om de er tilstede, fjern eksterne støtter før avreise.
- ▷ Plasser antennen til satellittanlegget i parkeringsposisjon før avreise.
- ▷ Under den første turen og etter hvert dekkskifte skal hjulskruene/hjulmutrene ettertrekkes etter 50 km. Senere skal de også kontrolleres regelmessig. Tiltrekningsmoment se kapittel 14.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden (se kapittel 14).
- ▷ Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.

3.4 Kobling av tilhenger

- ▶ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▶ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom bobilen og tilhengeren.

3.5 Gassanlegg

3.5.1 Generelle råd

- ▶ Operatøren av gassanlegget er ansvarlig for å gjennomføre regelmessige kontroller, og for å overholde vedlikeholdsintervallene.
- ▶ Før avreise, når kjøretøyet forlates eller når gassapparatene ikke brukes, må alle gass-stengeventiler og hovedventilen på gassflasken stenges av.
- ▶ Under tanking på ferjer eller i garasje må alle gasdrevne apparater være slått av (varmeanlegg, kokeplass). Eksplosjonsfare!
- ▶ Dersom et apparat drives med gass, skal det ikke være i drift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Gassanlegget må vedlikeholdes, repareres eller endres kun av et autorisert fagverksted.
- ▶ Før igangsetting skal gassanlegget alltid kontrolleres på autorisert fagverksted, i samsvar med de nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▶ Gasstrykkregulatoren, gasslangene og avgassrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren og gasslangene skal byttes ut i samsvar med tidsfristene som er fastlagt nasjonalt (senest etter 10 år). Kjøretøyets eier er ansvarlig for at dette tiltaket utføres.
- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Kun tiltenkte apparater skal kobles til den innvendige tilkoblingsstussen. Ikke bruk apparatet utenfor kjøretøyet hvis det er koblet til en innvendig tilkoblingsstuss.
- ▶ Det er forbudt å lage mat under kjøring.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gasapparat ha en egen gassavstengeventil. Når enkelte gassapparater ikke er i bruk, skal de respektive gassavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennsikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen går ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.

- ▶ De installerte gassapparatene er kun konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Propangass beholder sin gassform til -42 °C, butangass derimot bare til 0 °C. Ved lavere temperaturer forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gasskapet et rom som er åpent mot utsiden. Det automatiske luftesystemet som er montert som standard må aldri tildekkes eller blokkeres. Ellers kan ikke gass som strømmer ut bli ledet ut.
- ▶ Gasskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom.
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gasskapet. Lås tilgangen for å sørge for dette.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble kun til gassdrevne apparater (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

3.5.2 Gassflaske

- ▶ Fulle eller tomme gassflasker utenfor kjøretøyet skal kun håndteres når hovedventilen er lukket, og med beskyttelseshette på.
- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gasskapet.
- ▶ Sett gassflaskene loddrett i gasskapet.
- ▶ Surr fast gassflaskene slik at de ikke kan dreies eller vippes.
- ▶ Koble gasslangen spenningsfritt til gassflasken.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før du fjerner gasstrykkregulatoren eller gasslangen fra gassflasken.
- ▶ Avhengig av kobling, skru av gasslangen for hånd eller med spesialnøkkel og skru tilbake på gassflasken. Skruforbindelsen på gassflasken er som regel venstregjenget. Ikke trekk for hardt til.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil i bobilen. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C, brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) for gasstrykkregulator.
- ▶ Bruk kun gassflasker på 11 kg eller 5 kg. Bruk 2,7-kg-gassflasker for modell 540V. (Gassflaskestørrelser kan variere fra land til land.)
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Blokker aldri luftåpningene i bunnen under gassflaskene.

3.6 Elektrisk anlegg

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Før det utføres arbeid på det elektriske anlegget må alle apparater og lamper slås av, batteriet kobles fra og kjøretøyets strømforsyning fra strømmettet kobles fra.
- ▶ Bruk kun originalsikringer med angitte verdier.
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres.

3.7 Vannanlegg

- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen (se avsnittet 12.4).

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at 12 V-forsyningen på panelet er slått av. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige opplysninger om hva du skal passe på og hva du må gjøre før start.

På slutten av kapitlet finner du en sjekklister hvor de viktigste punktene er sammenfattet en gang til.

4.1 Første igangsetting

- ▷ Under den første turen og etter hvert dekkskifte skal hjulskruene/hjulmutrene ettertrekkes etter 50 km. Senere skal de også kontrolleres regelmessig. Tiltrekningsmoment se kapittel 14.

Et nøkkelsett med nøkler til basiskjøretøyet og til karosseriet leveres sammen med bobilen.

Sørg for å ha en reservenøkkel utenfor kjøretøyet. Noter samtlige nøkkelnummer. Ved tap kan våre autoriserte forhandlere og verksteder hjelpe deg videre.

4.2 Tilleggslast

- ▶ Hvis kjøretøyet eller akslenes totalvekt overskrides, kan dette f.eks. føre til at styresystemets reaksjonsevne reduseres (endret kjøreadferd), at dekkene overbelastes og dermed til at det foreligger økt risiko for at dekkene eksploderer, eller til at bremsebremsingen øker. Dette fører til fare for at du mister kontrollen over kjøretøyet og at du setter deg selv og andre trafikanter i fare.

Hvis du ikke er sikker på om det lastede kjøretøyet overholder teknisk tillatt totalvekt, kan du veie/kontrollere kjøretøyet på en offentlig vekt eller hos enkelte handelspartnere.

- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjøreklar tilstand, hhv. vekten inkludert tilleggsutstyr fra fabrikk (faktisk kjøretøyvekt), men ikke kjøretøyet med last (se avsnittet 4.2.1). For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.
- ▶ Tilpass hastigheten til lasten. For høy last øker bremsebremsingen.

- ▷ Teknisk tillatt totalvekt (tillatt totalvekt) som er angitt i vognkortet og teknisk tillatt totalvekt på akselen må ikke overskrides under lasting av bagasje.
- ▷ Innebygd tilbehør og tilleggsutstyr reduserer muligheten for ytterligere belastning.
- ▷ Ikke belast sengene punktvis. Den maksimalt tillatte belastning for sengene viser til overflatebelastning.
- ▷ Ved lasting må man påse at tyngdepunktet til lasten er direkte på kjøretøygulvet. Ellers kan kjøretøyet sine egenskaper forandres.

- ▷ Hvis kjøretøyet overskrider produsentens angitte teknisk tillatte totalvekt under praktisk kjøring, truer rettslige konsekvenser, f.eks. bot eller tap av forsikring.

Betegnelse	Belastning (kg)	
Maksimal tillatt belastning Sykkelstativ	For 2 sykler	samlet 35 (maks. 19 per sykkel)

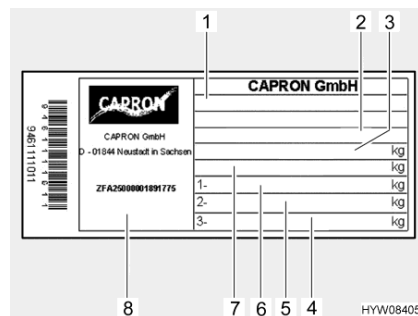
4.2.1 Begrep

- ▷ Innen teknikken har begrepet "masse" i mellomtiden avløst begrepet "vekt". I generell språkbruk er det imidlertid mest vanlig å bruke begrepet "vekt". For at det skal være lettere å forstå, blir derfor i de følgende avsnittene begrepet "masse" kun brukt i faste formuleringer.

Teknisk tillatt totalvekt

Teknisk tillatt totalvekt er en verdi som produsenten har fastlagt og som kjøretøyet av sikkerhetsgrunner heller aldri må overskride i belastet (f.eks 3500 kg) tilstand. Opplysninger om teknisk tillatt totalvekt på den modellen du velger, finner du i godkjenningsskiltene og på produsentens typegodkjenningsskilt som er anbrakt på kjøretøyet.

- 1 Type
- 2 Produsent- og karosserinummer
- 3 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet
- 4 Ledig
- 5 Teknisk tillatt totalvekt på bakaksel
- 6 Teknisk tillatt totalvekt på foraksel
- 7 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet med tilhenger
- 8 Serienummer

Bilde 1 Typegodkjenningsskilt

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er den **faktiske kjøretøyvekten og tilleggslasten**.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er oppgitt av produsenten i vognkortet.

Faktisk kjøretøyvekt

Den faktiske kjøretøyvekten er vekten til kjøretøyet i kjøreklar tilstand pluss vekten til eventuelt tilleggsutstyr.

Vekt i kjøreklar tilstand

Vekten i kjøreklar tilstand er vekten til det kjøreklare standardkjøretøyet (uten tilleggsutstyr fra fabrikk).

Vekten i kjøreklar tilstand utgjøres av:

- Tomvekt (massen til det tomme kjøretøyet) med innmontert standardutstyr fra fabrikk (uten tilleggsutstyr fra fabrikk)
- Vekten til sjåføren
- Vekten til grunnutstyret
- Påfylt smørefett, oljer og kjølevæsker
- Opptil 100 % fylt ferskvannstank
- Opptil 100 % fylt aluminiumsgassflaske
- Opptil 90 % fylt drivstofftank

Som vekt for sjåføren blir det alltid beregnet 75 kg, uavhengig av den virkelige vekten til sjåføren.

Grunnutstyret omfatter alt utstyr og væsker som er nødvendig for sikker og forskriftsmessig bruk av kjøretøyet. Vekten til grunnutstyret består av:

- Et fylt ferskvannsystem
- Et fylt varmeanlegg
- Et fylt toalettspyleanlegg
- Forsyningsledningene for 230 V-forsyningen

Spillvannstank og kloakktank er tom.

Vekten i kjørekklar tilstand og den faktiske kjøretøyvekten er oppgitt av produsenten i vognkortet.

Gjenværende lastemulighet

For å beregne gjenværende lastemulighet er det viktig at du kjenner kjøretøyets faktiske vektverdi. Derfor undersøker vi det ferdige kjøretøyets faktiske vekt først ved produksjonsslutt. Dette omfatter vekten i kjørekklar tilstand pluss vekten på alt tilleggsutstyr og tilbehør som ble bestilt og montert på fabrikken.

Utfra denne faktiske vektverdien kan du beregne gjenværende lastemulighet for bagasje eller annet tilbehør.

Eksempel:

Teknisk tillatt totalvekt - faktisk vektverdi - passasjervekten = gjenværende lastemulighet

$$3500 \text{ kg} - 3000 \text{ kg} - 225 \text{ kg} (3 \times 75 \text{ kg}) = 275 \text{ kg}$$

- ▷ Vær oppmerksom på at i fabrikkens beregning av gjenværende lastemulighet er det anslått en standardvekt for sjåfør (inkludert i faktisk vektverdi) og passasjervekt på 75 kg pr. sete. Avvikende kroppsvekt kan virke inn på kjøretøyets faktiske gjenværende lastemulighet.
- ▷ Kjøretøyets faktiske vektverdi kan senere også variere ubetydelig på grunn av værforholdene, f.eks. gjennom opptak eller reduksjon av fuktighet. All annen senere endring på kjøretøyet, f.eks. på grunn av ettermontering av tilbehør hos handelspartner eller andre påbygg/ombygginger, påvirker kjøretøyets meddelte faktiske vektverdi og følgelig også gjenværende lastemulighet. Ansvaret for å forhindre at teknisk tillatt totalvekt overskrides ligger hos handelspartneren fra kjøretøyet hentes fra fabrikken og til det leveres til deg. Når handelspartneren har levert kjøretøyet til deg, er dette ditt ansvar. Hvis du ikke er sikker på om det lastede kjøretøyet overholder teknisk tillatt totalvekt, kan du veie/kontrollere kjøretøyet på en offentlig vekt eller hos enkelte handelspartnere.
- ▷ Kjøretøyets faktiske vektverdi som vi fastslo ved fabrikken og følgelig resterende lastemulighet meddeler vi til handelspartneren i samband med fremleggelse av faktura. Han er forpliktet til å gi denne opplysningen videre til deg. Hvis dette ikke er skjedd, kan du ta kontakt med din handelspartner og be om opplysningene. Bilene våre oppfyller alle krav i henhold til lovbestemmelser og standarder og blir regelmessig vedlikeholdt, inspisert og kalibrert. Likevel er det teknisk ikke mulig å unngå ubetydelige toleranser. I tillegg kan vekten på kjøretøyet variere noe på grunn av værforhold og f.eks. opptak og avgivelse av fuktighet. Derfor kan kjøretøyets faktiske vekt avvike noen få kilo fra den meddelte faktiske vekten.

Tilleggslasten består av:

- Konvensjonell belastning
- Tilleggsutstyr
- Personlig utstyr

- ▷ Kjøretøyets tilleggslast kan økes idet kjøretøyets faktiske vekt reduseres. Til dette er det eksempelvis tillatt å tømme væskebeholderne eller å ta ut gassflaskene.

Forklaringer til de enkelte bestanddelene i tilleggslast finner du i den følgende teksten.

Konvensjonell belastning

Konvensjonell belastning er vekten som er beregnet for passasjerene og oppgitt av produsenten.

Konvensjonell belastning betyr: For hver sitteplass som produsenten har beregnet, blir det beregnet 75 kg, uavhengig av hvor mye passasjerene egentlig veier. Førersetet er allerede inkludert i vekten i kjøreklar tilstand og skal **ikke** regnes med.

Antall sitteplasser oppgis i vognkortet av produsenten.

Tilleggsutstyr

Tilleggsutstyr omfatter alt utstyr som ikke er inkludert i standardutstyret og som er montert til kjøretøyet under produsentens ansvar.

- Tilhengerkobling
- Takreling
- Markise
- Sykkel- eller motorsykkelstativ
- Satellittanlegg

Vektangivelsene for forskjellig tilleggsutstyr fås hos produsenten.

Personlig utstyr

Personlig utstyr omfatter alle gjenstander som er tatt med i kjøretøyet og som ikke er inkludert i den konvensjonelle belastningen eller tilleggsutstyret. Personlig utstyr er for eksempel:

- Matvarer
- Servise
- Klær
- Sengetøy
- Leker
- Bøker
- Toalettsaker
- Små elektriske apparater (f.eks. kaffetrakter)

Dessuten regnes følgende som personlig utstyr, uavhengig av hvor det er plassert:

- Dyr
- Sykler
- Sportsutstyr

For personlig utstyr må produsenten planlegge en minstevekt etter gjeldende bestemmelsepunkt i en minstevekt som kan regnes ut etter følgende formel:

Formel Minstevekt M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Forklaring

N = maks. antall personer inklusive fører iht. til produsentens opplysninger

L = Kjøretøyets totale lengde i meter

4.2.2 Beregning av tilleggslast

- ▶ Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand må aldri overskrides!
- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjøreklar tilstand, evt. vekten inkludert tilleggsutstyr fra fabrikk (faktisk vekt), men ikke kjøretøyets vekt med last (se avsnittet 4.2.1). For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.

Tilleggslasten (se avsnittet 4.2.1) er vektforskjellen mellom

- teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og
- den faktiske kjøretøyvekten.

Eksempel på beregning av tilleggslast

	Beregnet vekt i kg	Beregning
Teknisk tillatt totalvekt iht. vognkortet	3500	
Faktisk kjøretøyvekt inklusive standardutstyr iht. vognkortet	- 3070	
Fremgår som tillatt last	430	
Totalverdi på 10 kg per meter kjøretøylengde (i eksempelet: 7,00 m)	- 70	
Konvensjonell belastning, f.eks. 3 personer à 75 kg	- 225	
Tilleggsutstyr og tilbehør	- 40	
Utgjør til personlig nyttelast	= 95	

Nyttelasten beregnes på grunnlag av forordningen (EU) nr. 1230/2012.

Beregningen av tilleggslasten ut fra differansen mellom teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og den faktiske kjøretøyvekten som er angitt av produsenten, er imidlertid kun en teoretisk verdi.

Kun når kjøretøyet veies på en offentlig vekt med fylte tanker (drivstoff og vann), fylte gassflasker og komplett tilleggsutstyr (og tilbehør), kan den virkelige tilleggslasten registreres.

Gå fram på følgende måte:

- Kjør først kjøretøyet opp på vekten med bare framhjulene og vei.
- Deretter kjører du kjøretøyet opp på vekten med bare bakhjulene og veier.

De enkelte verdiene angir det momentane aksellastene. Disse er viktige for riktig belastning av kjøretøyet (se avsnittet 4.2.3). Summen av verdiene gir den momentane vekten av kjøretøyet.

Differansen mellom teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og den veide vekten til kjøretøyet gir den virkelige tilleggslasten.

Ut fra dette kan man igjen bestemme hvilken vekt som blir igjen til personlig utstyr:

- Registrer vekten til personene som er med og trekk den fra verdien for den virkelige tilleggslasten.

Resultatet er vekten som virkelig kan lastes på det personlige utstyret.

4.2.3 Lastsikring og lastfordeling

- ▶ Av sikkerhetsmessige grunner må teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand ikke overskrides.
- ▶ Fordel lasten jevnt på venstre og høyre side av kjøretøyet.
- ▶ Fordel lasten jevnt på begge akslingene. Vær oppmerksom på den teknisk tillatte totalvekten på akselen, som er angitt i kjøretøydokumentene. Overhold i tillegg dekkenes tillatte bæreevne (se kapittel 14).
- ▶ Tunge laster bak bakakslingen kan avlaste framakslingen på grunn av vektarmprinsippet ($\frac{1}{\circ} \frac{1}{\circ}$). Det gjelder spesielt ved langt utspring på bakstativet, når det transporteres en motorsykkel på stativ bak eller når bakre oppbevaringsrom er tungt lastet. Avlastningen av fremre aksel har negativ virkning på kjøreegenskapene spesielt på biler med forhjulsdrift.
- ▶ Plasser alle gjenstander slik at de ikke sklir. For å få til dette, kan du for eksempel plassere gjenstandene ved siden av hverandre slik at det ikke oppstår noe tomrom mellom dem, og at de ikke kan skli. Bruk gjerne antisklimatter.
- ▶ Tyngre gjenstander (fortelt, hermetikkbokser o. l.) plasseres i nærheten av akslingene. For oppbevaring av tunge gjenstander er fremfor alt de nedre oppbevaringsrommene, hvis dører ikke lar seg åpne i kjøretøretningen, spesielt godt egnet.
- ▶ Lettere gjenstander (tøy) plasseres i takscape.

- ▷ Takscape (skap med klaff) skal lastes med maksimalt 10 kg per løpeme-ter eller hhv. med 5 kg per avdeling.
- ▷ Øvre hyller ("svalereder" uten klaff) skal lades med maksimalt 5 kg per avdeling.
- ▷ Skap og større oppbevaringsrom på høyde med gulvet (med eller uten dør) skal lastes med maksimalt 5 kg per avdeling.
- ▷ Skuffene må ikke lastes med mer enn 10 kg hver.
- ▷ Bestikkskuffene må ikke lastes med mer enn 5 kg.

Store oppbevaringsrom har også plass til store gjenstander. Akseltrykket på for- og bakakselen blir dermed overskredet under visse omstendigheter.

De enkelte akslene må imidlertid aldri overbelastes. Derfor er det viktig med hvilken avstand fra akslingene lasten blir plassert.

Ta hensyn til følgende merknader når du skal laste kjøretøyet for å sikre trygg kjøring:

- Bagasje og andre gjenstander som medføres i kjøretøyet må fordeles jevnt mellom kjøretøyets venstre og høyre side.
- Tunge eller store gjenstander bør helst ligge ned mot bunnen i rommene som er beregnet på lagring og nær akselen samt være sikret mot forskyvninger.
- Lette og andre gjenstander kan oppbevares i skapene og oppbevaringsrommene.

- Pass alltid på at dørene og lukene på skapene og oppbevaringsrommene er sikret på forsvarlig måte.
- Bruk kun egnede festesystemer til sikring mot forskyvning. Kontroller alle festemidler en gang til før reisen begynner.

- ▶ Ujevn lastning påvirker kjøreadferden negativt. Spesielt vil for stor hekklast gjøre at forakselen får mindre belastning (vektstangprinsippet) og traksjonskraften reduseres. Dette gjør styresystemets reaksjonsevne dårligere (endret kjøreadferd) og overbelaster dekkene som risikerer å eksplodere. Dette øker faren for at du mister kontrollen over kjøretøyet og at du og andre trafikanter settes i fare. Når lasten er jevnt fordelt på hele kjøretøyet, blir kjøreadferden optimal under hele reisen.

- ▷ Teknisk tillatt totalvekt samt teknisk tillatt totalvekt på akselen må ikke overskrides. Særlig hvis lasten anbringes i hekk eller du laster tungt utstyr eller utstyr som lastes tungt (som f.eks. motorsykelstativer eller sykkelstativer), skal aksellasten kontrolleres og overholdes. Hvis du ikke er sikker på om det lastede kjøretøyet overholder teknisk tillatt totalvekt eller teknisk tillatt totalvekt på aksel, kan du veie/kontrollere kjøretøyet på en offentlig vekt eller hos enkelte handelspartnere.
- ▷ For enkelte modeller har produsenten av ettermonteringene fastsatt en maksimal lastgrense for skap, skuffer eller andre oppbevaringsrom. Den finner du på etiketten som ble limt på på stedet og skal alltid følges. Teknisk tillatt totalvekt samt teknisk tillatt totalvekt på akselen må ikke i noe tilfelle overskrides. Vær derfor oppmerksom på at angitt maksimal last ev. ikke kan utnyttes helt hvis teknisk tillatt totalvekt eller teknisk tillatt totalvekt på akselen i så fall ville overskrides.
- ▷ Mer informasjon om riktig lastning finner du i avsnittene "Teknisk tillatt totalvekt" (side 18) og "Teknisk tillatt totalvekt på aksel (aksellast)" (side 23).

For å fordele lasten riktig trenger man en vekt, et målebånd, en kalkulator og litt tid.

Ved hjelp av to enkle formler kan man beregne hvordan vekten av lasten virker på akslingene:

Formler

$A \times G : R = \text{Vekt på bakakslingen}$

$\text{Vekt på bakakslingen} - G = \text{Vekt på framakslingen}$

Forklaring

A = Avstand mellom oppbevaringsrom og framaksling i cm

G = Vekt til lasten i oppbevaringsrommet i kg

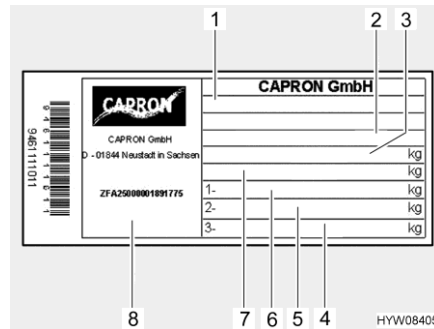
R = Kjøretøyets hjulavstand (avstand mellom akslingene) i cm

- ▷ Mål avstandene utenfor kjøretøyet vannrett fra midten av framhjulet til midten av oppbevaringsrommet eller til midten av bakhjulet.

Teknisk tillatt totalvekt på aksel (aksellast)

Teknisk tillatt totalvekt på aksel eller akselgruppe (heretter kalt aksellast) betegner den tillatte kjøretøy- og akselspesifikke belastningen som overføres fra hjulene på en aksel eller akselgruppe og til veibanen. Aksellast er en verdi som produsenten har fastlagt og som kjøretøyet av sikkerhetsgrunner aldri må overskride i lastet tilstand. Opplysninger om aksellasten på ditt kjøretøy finner du i godkjenningsdokumentene og på produsentens typegodkjenningskilt som er anbrakt på kjøretøyet.

- 1 Type
- 2 Produsent- og karosserinummer
- 3 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet
- 4 Ledig
- 5 Teknisk tillatt totalvekt på bakaksel
- 6 Teknisk tillatt totalvekt på foraksel
- 7 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet med tilhenger
- 8 Serienummer

Bilde 2 Typegodkjenningsskilt

- ▶ Ved overskridelse av teknisk tillatt totalvekt på aksel kan kjøretøyet bli skadet (f.eks. på grunn av brudd i aksel eller eksplosjon i et dekk) og påvirke kjøreadferden betydelig. Dette fører til fare for at du mister kontrollen over kjøretøyet og at du setter deg selv og andre trafikanter i fare. Derfor anbefaler vi å veie det endelig lastede kjøretøyet inkludert alle passasjerene før reisen starter, slik at det er garantert at aksellast og teknisk tillatt totalvekt overholdes. I slike tilfeller kan kjøretøyet veies/kontrolleres på offentlige vekter eller hos enkelte handelspartnere.

- ▷ Vær oppmerksom på at aksellasten på de ulike akslene eller akselgruppene kan avvike fra hverandre. Les derfor nøye angivelsene om dette i godkjenningsskiltene.
- ▷ Hvis kjøretøyet overskrider produsentens angitte teknisk tillatte totalvekt på akselen under praktisk kjøring, truer rettslige konsekvenser, f.eks. bot eller tap av forsikring.
- ▷ Det er mulig at chassisprodusenten for ditt kjøretøy angir en lav belastning på forakselen for å oppnå optimal kjøreadferd. Ta derfor alltid hensyn til angivelsene om dette i bruksanvisningen fra chassisprodusenten.
- ▷ I avsnittet "Lastsikring og lastfordeling" (side 22) finner du mer informasjon om riktig lastning.

Beregne aksellast:

- Multipliser avstanden mellom oppbevaringsrommet og framakslingen (A) med vekten til lasten i oppbevaringsrommet (G) og del resultatet med hjulavstanden (R). Derav får man vekten som lasten i oppbevaringsrommet belaster bakakslingen med. Noter denne vekten og oppbevaringsrommet.
- I neste trinn trekker man vekten i oppbevaringsrommet (G) fra vekten som nettopp er utregnet. Hvis det blir en **positiv** verdi (eksempel 1), betyr det at framakslingen blir **avlastet** med denne summen. Hvis det blir en **negativ** verdi (eksempel 2), betyr det at framakselen blir **belastet**. Noter denne verdien.
- På denne måten beregnes alle oppbevaringsrommene i kjøretøyet.
- Som et siste trinn beregnes alle vektene til bakaksellasten som er beregnet for bakakselen og alle vektene for framaksellasten som er beregnet for framakselen, eller man trekker fra disse. Hvordan bakaksellast og framaksellast beregnes, er beskrevet i avsnittet 4.2.2.

Når den beregnede verdien overskrider den tillatte aksellasten, må lasten plasseres annerledes.

Når bakakselen blir avlastet for sterkt, reduseres dekkenes festeevne til kjørebanelen (traksjon), spesielt på kjøretøy med framhjulsdrift. Også i dette tilfellet må lasten plasseres annerledes.

Eksempel på beregning

		Eksempel 1	Eksempel 2
Avstand til framakslingen	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vekt i oppbevaringsrommet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Kjøretøyets hjulavstand	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning på bakakslingen (må regnes til aksellasten)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vekt i oppbevaringsrommet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning på framakslingen (trekkes fra aksellasten)		38,5 (kg)	
Belastning av framakslingen (må regnes til aksellasten)			-11,5 (kg)

Økning og reduksjon av nyttelasten

Hvis nyttelasten økes, økes som regel også kjøretøyets teknisk tillatte totalvekt, teknisk tillatt totalvekt på aksel og dermed også betinget gjenværende lastemulighet for bagasje, campingutstyr osv., fordi chassiset da er endret.

Hvis nyttelasten reduseres, i motsetning til hvis den økes, reduseres som regel også kjøretøyets teknisk tillatte totalvekt, teknisk tillatt totalvekt på aksel og dermed også betinget gjenværende lastemulighet for bagasje, campingutstyr osv. Som regel fører ikke dette til endring på chassiset.

- ▷ På grunn av endret teknisk tillatt totalvekt kan økning eller reduksjon av nyttelasten ha innflytelse på tillatt antall seter, chassiset og aksellasten. Hvis du har spørsmål om dette, kan du gjerne be om råd hos en ansvarlig teknisk kontrollinstans.
- ▷ Økning eller reduksjon av nyttelasten kan medføre at andre lovbestemmelser må tas hensyn til som et resultat av kjøretøyets nye teknisk tillatte totalvekt. Dette gjelder spesielt for de lovsatte kravene som stilles i vegtrafikkloven, i loven om registrering av kjøretøyer samt i skatte- og forsikringstekniske bestemmelser. Økning av teknisk tillatt totalvekt til mer enn 3500 kg kan f.eks. påvirke førerkortklassen eller føre til at andre hastighetsgrenser eller gjennomkjørings- samt forbikjøringsforbud gjelder. Dette kan også ha betydning for kravene om betaling av bompenger på grunn av den nye teknisk tillatte totalvekten. Derfor bør du informere deg om gjeldende lovverk i forbindelse med kjøretøyets nye teknisk tillatte totalvekt, og innhente råd hos tilsvarende instanser. Vær oppmerksom på at nasjonale regler i et land du vil reise til og de landene som du reiser gjennom for å komme dit, kan avvike fra reglene i ditt hjemland.
- ▷ Mer informasjon om gjenværende lastemulighet finner du i avsnittet "Gjenværende lastemulighet" (side 19).

4.3 Kobling av tilhenger

- ▶ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▶ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom trekkvognen og tilhengeren.
- ▶ Legg merke til tillatt støttelast og bakaksellast. Referer til bakaksellasten på vognkortet.

- ▷ Tilhenger med kollisjonsbremse: Tilhengeren må ikke kobles til eller fra når bremsen er aktivert.
- ▷ Tilhengerkobling med avtagbar kulehals: Ved feilmontering av kulehalsen kan tilhengeren rykkes løs. Følg bruksanvisningen til tilhengerkoblingen.

4.4 Stigtrinn

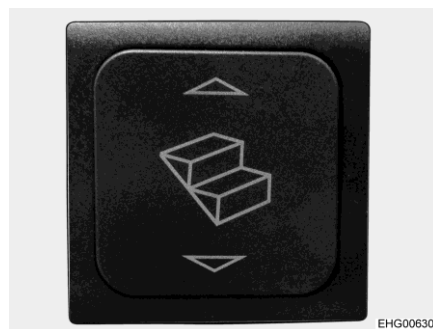

- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Trå på stigtrinnet først når det er skjøvet helt ut. Fare for personskade!
- ▶ Man må aldri løfte eller senke personer med stigtrinnene.

- ▷ Vippebryteren for betjening av stigtrinnet er montert til høyre, nede ved skyvedøren, eller på skaprekken i kjøkkenet, til venstre for skyvedøren.
- ▷ En varselsignal utløses hvis stigtrinnet ikke er korrekt kjørt inn og låst når tenningen slås på.

Kjøretøyene har et ett-trinns stigtrinn, som kan kjøres ut elektrisk.

Bilde 3 Vippebryter stigtrinn

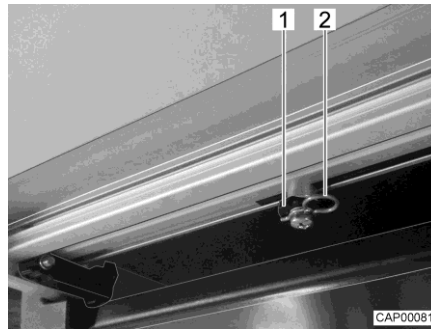
Kjør stigtrinnet helt ut før du trår på det.

- Skyve ut:** ■ Trykk nederst på vippebryteren (Bilde 3) til stigtrinnet er skjøvet helt ut.
- Trekke in:** ■ Trykk øverst på vippebryteren (Bilde 3) til stigtrinnet er trukket helt inn.

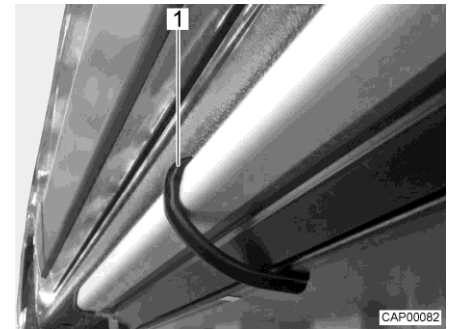
Nøddrift Hvis stigtrinnet ikke kjøres inn automatisk pga. en defekt, må den skyves inn manuelt og sikres mot å kunne gli ut igjen.

- ▷ Stigtrinnet skal kun beveges for hånd når drivstengene er løsnet.

Bilde 4 Drivstang (stigtrinn)

Bilde 5 Holdeklemme (stigtrinn)

- Trekk av begge sikringsklippene (Bilde 4,2) på drivstengene (Bilde 4,1) på undersiden av stigtrinnet.
- Løsne begge drivstengene fra festebolten.
- Forbinde drivstengene med hverandre (f.eks. med en snor eller gummiring). Dette hindrer at drivstengene sklir inn i huset.
- Skyv stigtrinnet inn til det stopper.
- Sikre stigtrinnet mot å skli ut med de medfølgende holdeklemmene (Bilde 5,1).
- Henvend deg til en forhandler eller en servicestasjon.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

4.5 Flyttbar skillevegg

- ▶ Sett inn den avtakbare skilleveggen før kjøring. Skilleveggen hindrer gjenstander fra å bli kastet ut av det bakre området av kjøretøyet.

Skilleveggen som kan tas ut kan også benyttes som klatrehjelpemiddel i den bakre sengen.

Bilde 6 Skillevegg

4.6 Flatskjerm

- ▶ Før avreise skal flatskjermen lagres trygt.

4.7 Gassregulator

- ▶ Drift av gassdrevne apparater under kjøring er bare tillatt hvis gassanlegget er utstyrt for dette. Slangebruddsikring og kollisjonssensor forhindrer gasslekkasje i tilfelle en ulykke.

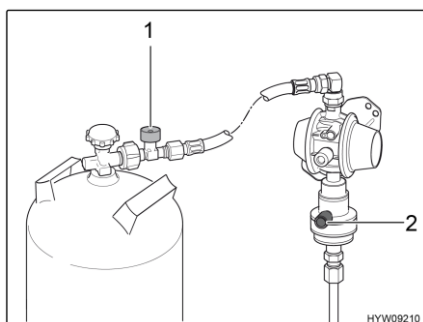

- ▷ Les produsentens bruksanvisning for gasstrykkkontrollsystemet, og hold deg til instruksene.

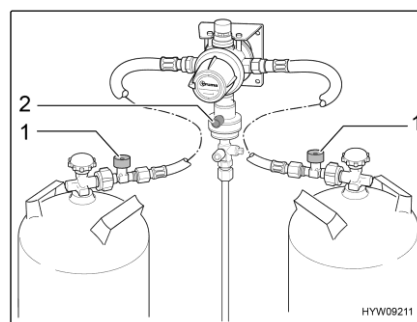
Avhengig av utstyr, kan det være forskjellige gassregulatorer montert i kjøretøyet.

Hvis en annen gassregulator enn de som er oppført under er montert i kjøretøyet, må hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen stenges under kjøring.

Gassregulator med-kollisjonssensor og slangebruddsikring (Basiskjøretøy Stellantis)

Bilde 7 Gassregulator (MonoControl)

Bilde 8 Gassregulator (DuoControl)

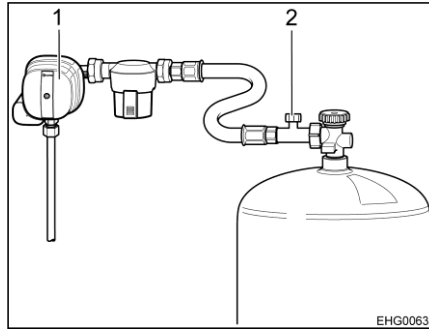
Når det er en gassregulator med kollisjonssensor (Bilde 7,2 og Bilde 8,2) og slangebruddsikring (Bilde 7,1 og Bilde 8,1) fastmontert i kjøretøyet:

Hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Varmeanlegg" kan forbli åpen under kjøring. Gassdrevne apparater kan være påslått under kjøring.

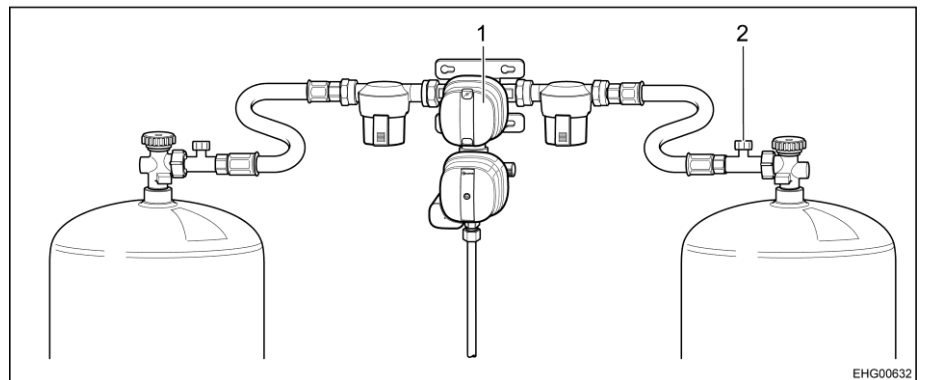
Gassregulatorene MonoControl (Bilde 7) og DuoControl (Bilde 8) kan variere i utføring (rett eller vinklet) og kan være forskjellig i detaljene.

Gassregulator med-kollisjonssensor og slangebruddsikring (Basiskjøretøy Ford)

Bilde 9 Gassregulator (MonoControl)

Bilde 10 Gassregulator (DuoControl)

Når det er en gassregulator med kollisjonssensor (Bilde 9,1 og Bilde 10,1) og slangebruddsikring (Bilde 9,2 og Bilde 10,2) fastmontert i kjøretøyet:

Hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Varmeanlegg" kan forbli åpen under kjøring. Gassdrevne apparater kan være påslått under kjøring.

Gassregulatorene MonoControl CS (Bilde 9) og DuoControl CS (Bilde 10) kan variere i utføring (rett eller vinklet) og kan være forskjellig i detaljene.

- ▷ Hvis du har spørsmål, kan du ta kontakt med forhandleren eller med service-avdelingen.

4.8 Kjettinger

- ▷ Monter kjettinger kun når avstanden mellom dekkene og kjøretøyets karosseri er minimum 50 mm.
- ▷ Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.
- ▷ Følg monteringsanvisninger fra kjettingprodusenten.
- ▷ Legg ikke kjettinger på lettmetallfelger.

Bruk av kjettinger er underlagt bestemmelsene i de enkelte landene.

- Legg alltid kjettinger på drivhjulene.
- Sjekk kjettingenes spenning etter noen få meters kjøring.

4.9 Trafikksikkerhet

- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.6).
- ▶ Delene kan utsettes for ugunstige forhold (storm, is, vibrasjoner osv.) og krever nøye inspeksjon til tross for grundig konstruksjon og produksjon. Sjekk derfor at delene sitter ordentlig med jevne mellomrom samt før lange reiser.

Bruk sjekklisten før hver avreise:

Basiskjøretøy

Nr.	Kontroll	Kontrollert
1	Alle bilpapirer om bord	
2	Dekk og lufttrykk i dekk i god stand	
3	Sjekk at kjøretøysbelysning, bremse- og baklys virker	
4	Oljenivået i motor, gir og servostyringen er kontrollert	
5	Kjølevæske og væske for vindusvisker-spyleanlegget fylt opp	
6	Bremsene fungerer	
7	Bremsene reagerer jevnt/regelmessig	
8	Kjøretøyet holder sporet under bremsing	

Boenhet utvendig

Nr.	Kontroll	Kontrollert
9	Markise kjørt helt inn	
10	Sjekk at det ikke er snø og is på taket (om vinteren)	
11	Utvendige tilkoblinger frakoblet og ledninger lagret	
12	Eksterne støtter fjernet	
13	Støtteklossene fjernet og stuet bort	
14	Trekk inn stigtrinn (varselsignal)	
15	Utvendige luker lukket og låst	
16	Lukket skyvedør og bakdør	
17	Slå av forteltlampen	
18	Kjøretøyets totalhøyde med pålastet takrail målt og notert. Totalhøyden skal oppbevares godt synlig i førerhuset	

Boenhet innvendig

19	Vinduer og takluker lukket og låst	
20	Fjernsynsapparatet lagret på et sikkert sted	
21	Løse deler er ryddet bort eller sikret (også på hattehyllen bak)	
22	Tøm åpne hyller etc.	
23	Lukket vaskbeskyttelse	
24	Anhengsbordet er heftet av og festet til sengebenken med en stropp (sammen med madrassene)	
25	Sikre kjøleskapdøren	
26	Kjøleskap satt på 12 V-drift	
27	Alle skuffer og klaffer lukket	
28	Sikre stuedører og skyvedører	
29	Skillevegg plassert mellom sengebenkene	
30	Barneseter montert på seter med trepunkts sikkerhetsbelte ► Når den fremre kollisjonsputen på passasjeret foran er aktivert, kan bare forovervendte barnesikringsystemer, brukes på passasjeret foran.	
31	Svingsetelås for fører sete og passasjer sete i lås	
32	Blendingsgardiner i førerhuset åpnet og sikret	

Gassanlegg

33	Fest gassflaskene i gasskapet slik at de ikke kan skli	
34	Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen	
35	Steng gassflaskens hovedventil og gassavstengeventilen ► Når et MonoControl- eller DuoControl-kontrollsystem med kollisjonssensor er installert, kan gassavstengeventilen og hovedventilen åpnes under kjøring.	

Elektrisk anlegg

Nr.	Kontroll	Kontrollert
36	<p data-bbox="557 309 1232 427">Kontroller batterispennning/batterikapasitet (i %) av startbatteriet og boenhets-batteriet (se kapittel 9). Hvis batterispenningen/batterikapasiteten vises på panelet, må det respektive batteriet lades. Se anvisningene i kapittel 9</p> <p data-bbox="557 434 1232 488"> ▷ Start reisen med fullt ladet start- og boenhets-batteri.</p>	

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende kjøring av bobilen.

5.1 Kjøre med bobilen

- ▶ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må tilpasses dette.
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Når du starter motoren på kjøretøyet, kan varselsignaler høres, f.eks. varselsignalet "Stigtrinn kjørt ut". Under visse forhold (kaldstart om vinteren) kan det etter at kjøretøymotoren er startet vare inntil 15 sekunder til varselsignalet høres.
- ▶ Det er montert sikkerhetsbelte ved alle kjøretøyets godkjente sitteplasser. Under kjøring må man alltid bruke sikkerhetsbelte.
- ▶ Sikkerhetsbeltet må være festet under hele turen.
- ▶ Passasjerene må bli sittende på de fastlagte plassene.
- ▶ Dørlåsen må ikke åpnes.
- ▶ Unngå rykkete bremsing.
- ▶ Før avreise må man ta av anhengbordet og lagre det trygt.
- ▶ Ved bruk av navigasjonsutstyr, må kjøremålet bare endres når kjøretøyet står i ro. Sving inn på en parkeringsplass eller et trygt stoppested når du ønsker å endre kjøremål.
- ▶ Under bruk av monitoren til navigasjonsutstyret må man ikke spille DVD-er under kjøring.

- ▷ Kjør langsomt på dårlige veier.

- ▷ Produsenten påtar seg intet ansvar for ulykker eller skader som oppstår som følge av at disse punktene ikke er overholdt.
- ▷ Sikkerhetsforanstaltningene som er oppført i kapittel 3 må overholdes.

5.2 Kjørehastighet

- ▶ Kjøretøyet er utstyrt med en kraftig motor. Dermed har man tilstrekkelig reserve i tunge trafikk situasjoner. Denne høye ytelsen muliggjør høy slutthastighet og krever kjøreferdigheter over gjennomsnittet.
- ▶ Kjøretøyet har en stor angrepsflate for vind. Det er spesielt farlig hvis det oppstår plutselig sidevind.
- ▶ Ujevn eller ensidig lasting forandrer kjøreegenskapene.
- ▶ På ukjente veier kan det være vanskelig veiforhold og det kan oppstå overraskende trafikk situasjoner. Tilpass derfor kjørehastigheten til den aktuelle trafikk situasjonen og omgivelsene forøvrig.
- ▶ Følg nasjonale regler for fartsgrenser.

- ▷ Enkelte deler kan bli skadd ved høyere hastigheter:
  - Når kjøretøyet er utstyrt med et satellittanlegg Teleco: Kjør aldri fortere enn 160 km/t.
  - Når kjøretøyet er utstyrt med en Heki-takluke (mini eller midi): Kjør aldri fortere enn 160 km/t.

5.3 Bremseser

- ▶ Defekter ved bremseanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

Ved hver kjørestart

Kontroller med prøvebremsing ved hver kjørestart:

- Fungerer bremsene?
- Reagerer bremsene jevnt?
- Holder kjøretøyet sporet under bremsing?

5.4 Sikkerhetsbelter

5.4.1 Generelt

Kjøretøyet er utstyrt med sikkerhetsbelter i boenheten på sitteplassene hvor det er påbudt med sikkerhetsbelte. De nasjonale forskriftene gjelder for bruk av sikkerhetsbeltet.

- ▶ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▶ Sikkerhetsbeltene må ikke skades eller klemmes. Defekte sikkerhetsbelter byttes ut på et autorisert fagverksted.
- ▶ Beltefestene, innrullingsautomatikken og beltelåsene må ikke endres.
- ▶ Hvert sikkerhetsbelte må kun brukes av **en** person.
- ▶ Ikke spenn fast gjenstander sammen med personer.
- ▶ Sikkerhetsbeltene er ikke beregnet for personer på under 150 cm. I slike tilfeller må det brukes ytterligere festeanordninger. Se kontrollsertifikatet.
- ▶ Plasser barnesikringssystemer kun på seter som er spesielt utpekt til dette. Når den fremre kollisjonsputen på passasjeret foran er aktivert, kan bare forovervendte barnesikringssystemer, brukes på passasjeret foran.
- ▶ Skift ut sikkerhetsbeltene etter ulykke.
- ▶ Under kjøring må ryggstøtet til setet ikke være lent for langt bakover. Ellers fungerer ikke sikkerhetsbeltet som det skal lenger.

5.4.2 Riktig feste av sikkerhetsbeltet

- ▶ Sikkerhetsbeltet må ikke vris. Sikkerhetsbeltet skal ligge jevnt inntil kroppen.
- ▶ Sitt riktig i setet når du fester sikkerhetsbeltet.

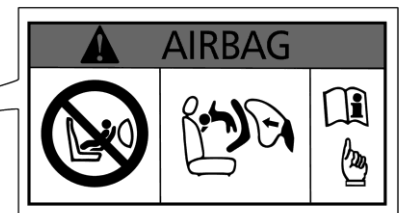

Sikkerhetsbeltet er riktig festet når hoftebeltet under magen går over hoftebenet. Skulderbeltet må gå over brystet og skulderen (ikke halsen). Beltet må dessuten alltid sitte stramt på kroppen. Ta av klær med tykt fôr før turen begynner.

5.5 Barnesikringssystemer

- ▶ Barn under 13 år som er kortere enn 150 cm skal sikres med et egnet og lovlig barnesikringssystem under kjøring.
- ▶ Under kjøring må man spenne fast barna og passe på at de er fastspent under turen.
- ▶ Når det er montert passasjer-kollisjonspute i kjøretøyet, må man ikke bruke barnesikringssystemer som vender bakover på passasjeret ("Reboard-systemer"). Følg advarslene som finnes i kjøretøyet.
- ▶ Plasser barnesikringssystemer kun på seter som er spesielt utpekt til dette. Når den fremre kollisjonsputen på passasjeret foran er aktivert, kan bare forovervendte barnesikringssystemer, brukes på passasjeret foran.
- ▶ Bruk aldri bakovervendte barnesikringssystemer på et sete med aktivert kollisjonspute foran. Dette kan føre til død eller at barn blir alvorlig skadet.

HYW09354

Bilde 11 Advarsel barnesikringssystem (solskjerm for passasjer)

Ikke bruk bakovervendte barnesikringssystemer på passasjeret

Passasjeret er utstyrt med en kollisjonspute. Når denne kollisjonsputen er aktivert, skal ingen bakovervendte barnesikringssystemer brukes på passasjeret. I en ulykke vil kollisjonsputen som utløses resultere i alvorlig skade eller død for barnet. På solskjerm er det plassert en advarsel (Bilde 11) som informerer om denne faren.

Kollisjonsputen på passasjeret kan deaktiveres, informasjon om dette finner du i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

5.6 Isofix-barnesikring

- ▶ Bruk bare barnesikringssystemer i kategorien "Universal" eller (på seter merket med i-Size-symbolet) barnesikringssystemer i kategorien "i-Size". Andre barnesikringssystemer er ikke tillatt.
- ▶ Følg produsentens bruksanvisning når du installerer og fjerner et barnesikringssystem med Isofix-festesystem.
- ▶ Forsikre deg om at barnesikringssystemet og Isofix-festesystemet er godkjent for akkurat det kjøretøyet som er beskrevet i denne

bruksanvisningen, i samsvar med produsentens anvisninger (ikke nødvendig med i-Size-symbol).

- ▶ Bruk kun barnesikringssystemer med støtteben eller med Top-Tether.
- ▶ Fest Top-Tether sikkert på ankerpunktet.
- ▶ Det må ikke festes noen andre barnesikringssystemer eller belter og ingen gjenstander på Isofix-holdebøyler.
- ▶ Når avstanden mellom barnesikringssystemer og bordet er for stor, er det en fare for at barnas ben kommer i klem. Ved bruk av et barnesikringssystem må derfor: Bordet senkes til sengeposisjon (hevebord) eller bordet fjernes (anhangsbord).

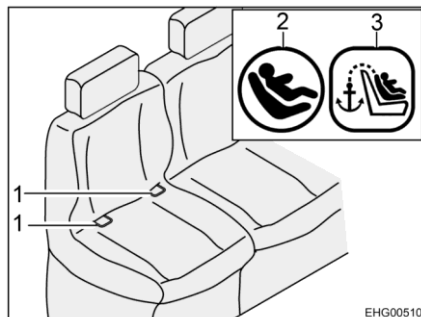
i-Size-merkingen betyr følgende:

- Barneseteklasser iht. i-Size-standard R 129 skiller etter høyde.
- For barn opptil en alder på 15 måneder må man bruke bakovervendte barnesikringssystemer.
- De har høyere sikkerhetsstandarder for sidebeskyttelsen til barnesetet.
- Barnesikringssystemene festes alltid med Isofix.
- Ubegrenset godkjenning for alle seter med i-Size-merking. Det er ikke nødvendig å slå opp kjøretøypelisten.

Barnesikringssystemer (både kategorien "Universal" med belte og kategorien i-Size) skal kun festes på følgende seter:

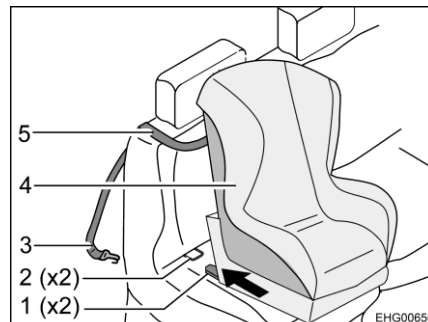
- På (sett i kjøreretningen) venstre sitteplassen på belterammen (sittebenken)
- På den sentrale sitteplassen på belterammen (sittebenk)

(Basiskjøretøy
Stellantis)

Bilde 12 Sete med Isofix

- 1 Holdebøyle
- 2 Symbol Isofix
- 3 Symbol Top-Tether

Bilde 13 Feste med Top-Tether

- 1 Sperrearm
- 2 Holdebøyle
- 3 Festekrok
- 4 Barnesete
- 5 Top-Tether-belte

*Barnesikringssystemer med
Top-Tether:*

- Trekk nakkestøtten helt opp.
- Trekk fram underkanten av ryggputen.
- Trekk Top-Tether-beltet (Bilde 13,5) over ryggputen (mellom nakkestøtten og bøylene til sikkerhetsbeltet).
- Hekt på festekroken (Bilde 13,3) på ankerpunktet på baksiden av kjøretøyet.
- Skyv ryggputen i sin opprinnelige posisjon.

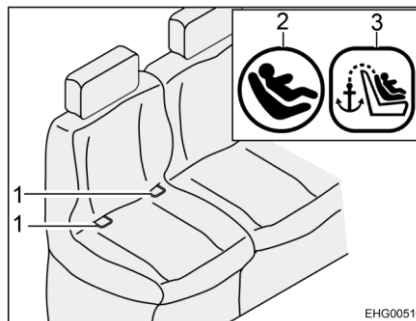
- La sperrearmene (Bilde 13,1) smekke på plass i holdebøylene (Bilde 12,1 og Bilde 13,2). En markant klikkelyd må være hørbar i den forbindelse.
- Stram Top-Tether-beltet godt.
- Foreta et kraftig rykk for å kontrollere at barnesetet (Bilde 13,4) sitter godt fast.

Barnesikringssystemer med støtteben:

- Fest støttebenet i henhold til bruksanvisningen fra produsenten av barnesikringssystemet.

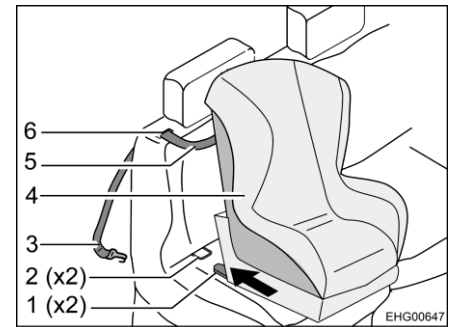
Demontering foretas i omvendt rekkefølge.

(Basiskjøretøy Ford)

Bilde 14 Sete med Isofix

- 1 Holdebøyle
- 2 Symbol Isofix
- 3 Symbol Top-Tether

Bilde 15 Feste med Top-Tether

- 1 Sperrearm
- 2 Holdebøyle
- 3 Festekrok
- 4 Barnesete
- 5 Top-Tether-belte
- 6 Spor

Barnesikringssystemer med Top-Tether:

- Trekk nakkestøtten helt opp.
- Trekk ryggstøt fram.
- Før Top-Tether-beltet (Bilde 15,5) gjennom sporet (Bilde 15,6) inn i ryggstøets polstring (ved siden av nakkestøtten).
- Hekt på festekroken (Bilde 15,3) på ankerpunktet på baksiden av kjøretøyet.
- La sperrearmene (Bilde 15,1) smekke på plass i holdebøylene (Bilde 14,1 og Bilde 15,2). En markant klikkelyd må være hørbar i den forbindelse.
- Foreta et kraftig rykk for å kontrollere at barnesetet (Bilde 15,4) sitter godt fast.
- Sett ryggstøt i utgangsposisjon.

Barnesikringssystemer med støtteben:

- Fest støttebenet i henhold til bruksanvisningen fra produsenten av barnesikringssystemet.

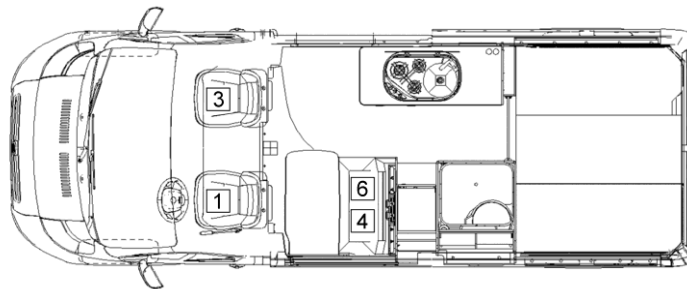
Demontering foretas i omvendt rekkefølge.

5.6.1 For Isofix-godkjente sitteplasser

Tabellen nedenfor gir informasjon om bruk av barnesikringssystemer.

Modellbetegnelse: CV540; CV540V; CV600; CV601; CV602; CV640	Sitteplass*			
	1	3	4	6
Setenummer	1	3	4	6
Sitteplass egnet for kategorien "universal" med belte (ja/nei)	Nei	Nei	Ja	Ja
i-Size-sitteplass (ja/nei)	Nei	Nei	Ja	Ja
Sitteplass egnet for sidevendt testanordning (L1/L2) (ja/nei)	Nei	Nei	Nei	Nei
Største egnede bakovervendte testanordning (R1/R2X/R2/R3) (ja/nei)	Nei	Nei	Ja R3	Ja R3
Største egnede forovervendte testanordning (F1/F2X/F2/F3) (ja/nei)	Nei	Nei	Ja F3	Ja F3
Største egnede barnesete-testanordning (B2/B3) (ja/nei)	Nei	Nei	Ja B2	Ja B2
			Nei	Ja B3
Forklaring: * = 1 - Førersete på første seterad; 3 - Passasjerseater på første seterad; 4 - Andre seterad til venstre; 6 - Andre seterad til høyre				

EHG01601

Bilde 16 Sitteplasser

5.7 Førersete og passasjerseater

- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøretretningen og blokkeres.
- ▶ Under kjøring må alle seter være festet i kjøretretningen. De må ikke snus.
- ▶ Hvis setene er snudd mot bordet, snu dem tilbake i motsatt retning.

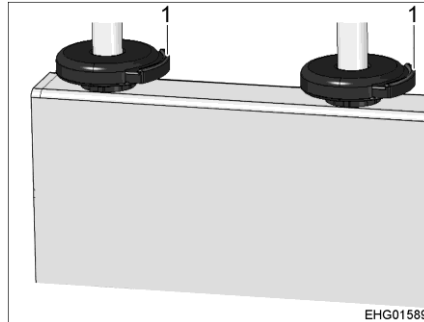
Førersetet og passasjerseateret er en del av basiskjøretøyet. Justering av setene er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

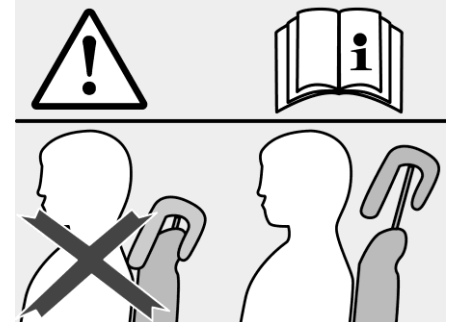
5.8 Nakkestøtter

- ▶ Før avreise må nakkestøttene innstilles slik at bakhodet støttes omtrent på høyde med ørene. Nakkestøttene må gå i lås i en av låseposisjonene. Mellomposisjonene til nakkestøttene (utenfor låseposisjonene) kan bare brukes når kjøretøyet står stille.

Bilde 17 Nakkestøtte-opplåsning

Bilde 18 Korrekt justering av nakkestøttene

Innstillinger nakkestøtter:

- Trykk på opplåsingsknappen (Bilde 17, 1) på begge styrestengene til nakkestøtten.
- Trekk nakkestøtten oppover eller trykk den nedover til den smetter inn i den ønskede låseposisjonen (Bilde 18).
- Sikre at nakkestøtten har gått i lås.

5.9 Sitteplassforordning

- ▶ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de godkjente sitteplassene. Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▶ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.

Sitteplasser som kan brukes under kjøring er utstyrt med sikkerhetsbelte.

5.10 Fylle diesel

- ▶ Under tanking på ferjer eller i garasje må alle gassdrevne apparater være slått av (varmeanlegg, kokeplass). Eksplosjonsfare!

Tankens drivstoffpåfyllingsstuss befinner seg på utsiden, foran på venstre side.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende oppstilling av kjøretøyet i campingdrift.

- ▷ Sett kjøretøyet slik at det står mest mulig vannrett. Bruk oppkjøringsklosser ved behov. Ellers kan ikke vannet renne riktig ut av dusjkaret.
- ▷ Sikre kjøretøyet slik at det ikke begynner å trille.
- ▷ Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. For å unngå dette må kjøretøyet regelmessig kontrolleres for skader eller spor etter dyr.

6.1 Håndbremse

Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.

6.2 Stigtrinn

Stigtrinnet må være skjøvet helt ut før man går ut av kjøretøyet.

6.3 Oppkjøringsklosser

- ▷ Oppkjøringsklosser følger ikke med i leveringen. Tilbehørsforretninger tilbyr forskjellige modeller.

Oppkjøringsklosser utjevner høydeforskjellen ved stigninger og ujevne flater, slik at kjøretøyet kan parkeres vannrett.

6.4 230 V-tilkobling

Kjøretøyet kan tilkobles en 230 V-forsyning (se kapittel 9).

6.5 Kjøleskap

- ▷ Kontinuerlig drift av kjøleskapet uten ekstern 230 V-forsyning kan føre til at boenhets-batteriet utlades.

Ladetilstanden til boenhets-batteriet på panelet kontrolleres. Koble til en ekstern 230 V-forsyning såfremt mulig.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende det å bo i kjøretøyet.

7.1 Dører

- ▶ Dørene skal være lukket under kjøring.

- ▷ Markisen på kjøretøysiden kan monteres i ulike vinkler (ettersom hvor mange skiver som brukes; se separat monteringsanvisning fra produsenten). Noen ganger kan markisen kolliderere med inngangsdøren når den kjøres ut og inn. Derfor må inngangsdøren lukkes før du betjener markisen.

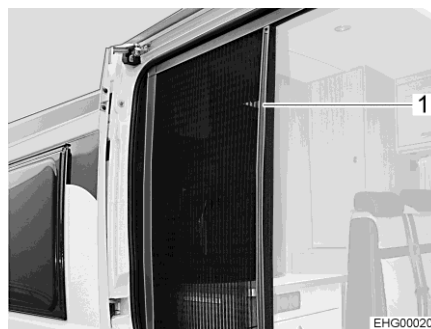

- ▷ Ved å låse dørene kan du forhindre at de åpner seg av seg selv, f.eks. ved uhell.
- ▷ Låste dører hindrer også uvedkommende i å trenge inn, f.eks. ved lyskryss. I nødsituasjoner gjør låste dører det vanskelig for hjelpemansker å ta seg inn i bilen.
- ▷ Lås alltid dørene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ Låsene til kjøretøyets dører er en del av basiskjøretøyet. Åpning og lukking av kjøretøyets dører er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

7.1.1 Myggnetting til skyvedøren, uttrekkbart

- ▷ Åpne myggnettingen helt, før skyvedøren lukkes.

Bilde 19 Myggnetting

- For å stenge:*
- Trekk myggnettingen helt ut på listen (Bilde 19,1).
- For å åpne:*
- Skyv myggnettingen tilbake til utgangsstilling på listen (Bilde 19,1).

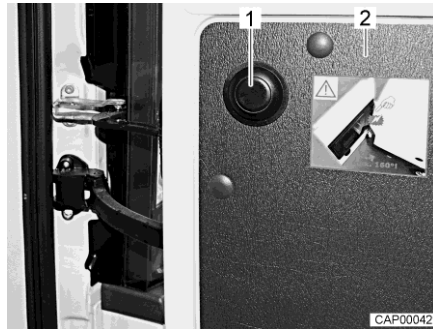

7.1.2 Bakdører

- ▷ Dersom bakdørene åpnes for vidt, kan monteringsdeler på kjøretøyet bli skadet. Vinkelen på åpningen hos bakdørene er derfor begrenset fra fabrikk. Når denne begrensningen fjernes: Bakdøren skal bare åpnes forsiktig, og det sikkes at bakdøren ikke støter mot noen monteringsdeler.

Vinkelen på åpningen hos begge bakdørene er fra fabrikk begrenset til ca. 90°. Ved behov kan denne begrensningen fjernes.

Bilde 20 Trykknapp for å fjerne begrensningen

Fjern begrensningen for vinkelen på åpningen:

- Åpne bakdøren (Bilde 20,2) til stoppen.
- Trykk på trykknappen (Bilde 20,1) mens bakdøra holdes fast og åpnes forsiktig videre.

7.2 Utvendige luker

- ▷ Steng og lås samtlige utvendige luker og klaffelåser før avreise.
- ▷ For å åpne eller lukke utvendige luker må alle lås på den utvendige lukken åpnes eller stenges.

- ▷ Steng alle utvendige luker når du forlater kjøretøyet.

De utvendige lukene som er montert på kjøretøyet er utstyrt med enhetlige låsesylindre. Derfor kan alle låser åpnes med samme nøkkel.

7.3 Lufting

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må den brukte luften stadig skiftes ut. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekkes til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.

- ▷ Under enkelte værforhold kan det dannes kondens på metallgjenstander (f.eks. gulv-understellforskruinger) til tross for tilstrekkelig ventilasjon.
- ▷ Det kan også trekke ved skjøter og kanter (f.eks. ved takluker, påfyllingsstusser, luker osv.).

Kondens

Sørg for stadig tilførsel av frisk luft ved hyppig og målrettet lufting. Slik unngår man at det dannes seg kondens i kaldt vær. Når varmeeffekt, luftfordeling og lufting er tilpasset hverandre, oppnår man et behagelig boklima i den kalde årstiden. For å forhindre gjennomtrekk, stenges luftdysene på dashbordet og luftspredningen i bobilen stilles på resirkulering. Ved lengre lagring bør kjøretøyet luftes godt med jevne mellomrom, særlig om sommeren, på grunn av stillestående, varm luft.

7.4 Vinduer

- ▷ Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.
- ▷ Når blendingsgardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen og vindusruten. Vinduet kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen bare 2/3 ved sterkt sollys.
- ▷ Steng vinduene før kjøring.
- ▷ Hold vinduene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.
- ▷ For å åpne eller lukke vinduet med åpning utover, må alle vinduets låsehåndtak åpnes eller stenges.

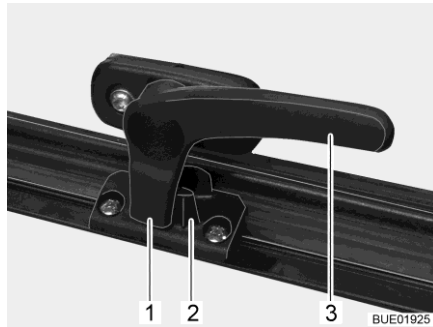
- ▷ Steng alltid vinduene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ På innsiden av akrylglas-dobbeltvinduet kan det ved store temperaturforskjeller eller ekstreme værforhold dannes litt kondens. Vinduet er konstruert slik at kondens kan fordampe når utetemperaturen stiger. Det er ingen fare for skader på akrylglas-dobbeltvinduet på grunn av kondens.

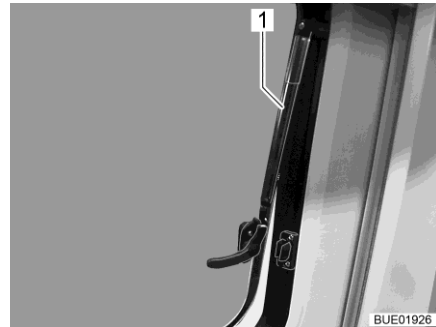
7.4.1 Vindu med åpning utover

- ▷ Når det er montert vindu med åpning utover, må man åpne vinduet så mye at låsingen frigjøres. Frigjøres den ikke, og vinduet lukkes likevel, er det fare for at vinduet kan sprekke på grunn av sterkt mottrykk.
- ▷ Påse at vinduet med åpning utover ikke forvris når det åpnes. Åpne og lukke vinduet jevnt.

Bilde 21 Låsehåndtak i stilling "lukket"

Bilde 22 Vindu som kan åpnes utover med armer med automatisk låsing, åpent

For å åpne:

- Drei låsehåndtaket (Bilde 21,3) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Sett vinduet med åpning utover til ønsket stilling. La vinduet med åpning utover og automatiske armer (Bilde 22,1) gå i lås av seg selv.

Vinduet blir stående i ønsket posisjon.

For å stenge:

- Åpne vinduet så mye at haken frigjøres.
- Lukk vinduet.
- Drei låsehåndtaket (Bilde 21,3) en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 21,1) ligger på innsiden av vinduslåsen (Bilde 21,2).

Bilde 23 Låsehåndtak i stilling "langvarig lufting"

Langvarig lufting

Med låsehåndtaket kan vinduet stilles i to ulike posisjoner:

- I stilling "langvarig lufting" (Bilde 23)
- I stilling "lukket" (Bilde 21).

For å stille vindu med åpning utover i posisjon for "langvarig lufting":

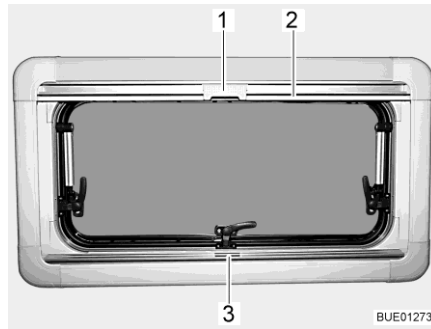
- Drei låsehåndtaket (Bilde 23,3) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Skyv vinduet litt utover.
- Vri låsehåndtaket i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 23,1) må gripe inn i utspringen i vinduslåsen (Bilde 23,2).

Vinduet med åpning utover skal under kjøring ikke stå i stillingen "langvarig lufting".

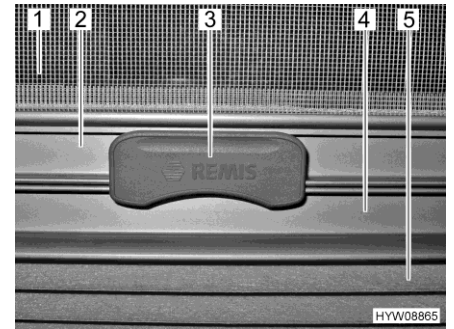
Ved regn kan det komme vann inn i boenheten hvis vinduet med åpning utover står i stillingen "langvarig lufting". Derfor bør vinduet stenges helt.

7.4.2 Blendingsfoldegardin og insektnettsjalusi

Vinduene er utstyrt med blendingsfoldegardiner og insektnettsjalusier. Insektnettsjalusi og blendingsfoldegardin vil enten være separert fra hverandre eller ha felles betjening.

Bilde 24 Vindu med åpning utover

Bilde 25 Haspe

Blendingsfoldegardin

Blendingsfoldegardinen (Bilde 25,5) er i nedre rullegardinskap.

For å stenge:

- Ta tak i blendingsfoldegardinen midt på listen (Bilde 24,3 og Bilde 25,4), dra nedenfra og oppover og slipp i ønsket høyde. Blendingsfoldegardinen blir stående i denne høyden.

For å åpne:

- Ta tak i blendingsfoldegardinen midt på listen og skyv den nedover.

Insektnettsjalusi

Insektnettsjalusi (Bilde 25,1) er i øvre rullegardinskap.

For å stenge:

- Trekk insektnettsjalusien i listenen (Bilde 24,2 og Bilde 25,2) nedover til den støter mot listenen til blendingsfoldegardinen (Bilde 25,4).
- Lås haspen (Bilde 24,1 og Bilde 25,3) på insektnettsjalusien med listenen på blendingsfoldegardinen. Når haspen er låst, kan blendingsfoldegardin og insektnettsjalusi betjenes samtidig.

For å åpne:

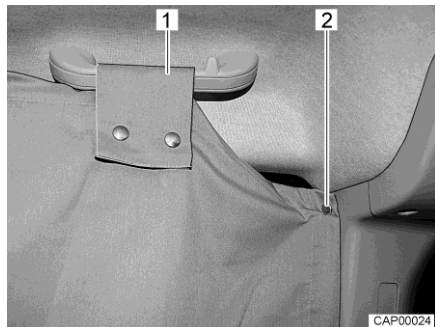
- Trykk haspen (Bilde 25,3) på insektnettsjalusien oppover.
- Før insektnettsjalusien langsomt tilbake på listen (Bilde 24,2).

7.4.3 Blendingsgardin i førerhuset (Basiskjøretøy Stellantis)

- ▷ Åpne blendingsgardinen i førerhuset før turen.

Bilde 26 Blendingsgardin i førerhuset på sideruten

Bilde 27 Blendingsgardin i førerhuset på frontruten

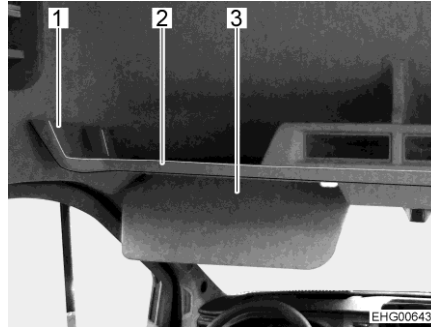
- For å stenge:*
- Blendingsgardinen i førerhuset hentes ut av oppbevaringsrommet over førerhuset.
  - Fest blendingsgardinen i førerhuset på sen side av førerhuset. For dette formålet festes to trykknapper (Bilde 26,2) bak sideruten på B-søylen.
  - Stroppen (Bilde 26,1) føres over håndtaket ovenfor sideruten og festes med trykknapper.
  - Skyv lommene (Bilde 27,1) hos blendingsgardinen i førerhuset over begge solskjermene.
  - På den andre siden av førerhuset: Blendingsgardinen i førerhuset festes tilsvarende med en stropp på håndtaket og med trykknapper på B-søylen.
- For å åpne:*
- Blendingsgardinen i førerhuset løsnes på alle festepunktene.
  - Blendingsgardinen i førerhuset lagres i oppbevaringsrommet over førerhuset.

7.4.4 Blendingsgardin i førerhuset med stoffgardin (Basiskjøretøy Ford, serie)

- ▶ Før du skal kjøre, må blendingsgardinen i førerhuset tas av og lagres trygt.

- 1 Stag
- 2 Hattehyll
- 3 Solskjerm

Bilde 28 Hattehyll

For å stenge:

- Hent blendingsgardinen ut av overskapet i førerhuset.
- Fest blendingsgardinen til en av de to B-søylene ved hjelp av trykknapp.
- Fest blendingsgardinen til hattehyll på **samme** side av kjøretøyet. Trekk blendingsgardinens bånd rundt staget (Bilde 28,1) og hattehyll (Bilde 28,2) og fest det hele ved hjelp av trykknappene.
- Trekk blendingsgardinens lommer over de to solskjermene (Bilde 28,3).
- Fest også blendingsgardinen til hattehyll, på **motsatt** side av kjøretøyet. Trekk blendingsgardinens bånd rundt staget og hattehyll og fest det hele ved hjelp av trykknappene.
- Fest blendingsgardinen til den andre B-søylen ved hjelp av trykknapp.

For å åpne:

- Løsne blendingsgardinen fra alle festepunkter, og ta den ned.
- Rydd bort blendingsgardinen i overskapet i førerhuset.

7.4.5 Blendingsgardin i førerhuset med skyvbar plisségardin (Basiskjøretøy Ford, opsjon)

- ▶ Før du begynner å kjøre, må du forsikre deg om at blendingsgardinene i førerhuset er trukket helt til side. Greplisten på plisségardinene må gå i lås.

- ▷ Det er bare håndtaket på greplisten som skal brukes for å bevege plisségardinene i ønsket retning.

Førerhuset mørklegges ved hjelp av følgende plisségardiner:

- to plisségardiner for frontruten
- en plisségardin for sidevinduet på førerdøren
- en plisségardin for sidevinduet på passasjerdøren

Plisségardinene er montert på innsiden av vinduet.

1 Håndtak

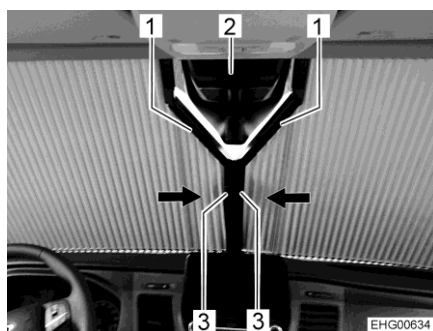
Bilde 29 Sidevindu med plisségardin

Stenge igjen plisségardinene på førerdør og passasjerdør:

- Ta tak i plisségardinens håndtak (Bilde 29,1) og dra i pilens retning (til låsepunktet). En magnetisk lås vil holde plisségardinene lukket.

Åpne plisségardinene på førerdør og passasjerdør:

- Ta tak i plisségardinens håndtak (Bilde 29,1) og trekk gardinen tilbake, til greplisten er kommet tilbake i sitt leie.

1 Greplist
2 Regnsensor (opsjon)
3 Håndtak

Bilde 30 Frontrute med plisségardiner

Stenge igjen blendingsgardinen på frontruten:

- Ta tak i håndtakene (Bilde 30,3) på begge frontrutens plisségardiner, og trekk dem mot midten (til de går i lås). Magnetiske låsemekanismer vil holde plisségardinene lukket.

Åpne blendingsgardinen på frontruten:

- Ta tak i håndtakene (Bilde 30,3) på begge frontrutens plisségardiner, og skyv dem mot kantene til greplistene (Bilde 30,1) kommer tilbake i sitt leie.

Plisségardinene på frontruten har et Y-formet utsnitt der hvor kjøretøyets regnsensor (Bilde 30,2) sitter.

7.5 Takluker

I kjøretøyet er det montert takluker med og uten automatisk luftesystem. De mindre taklukene i boenheten og på badet er utstyrt med et automatisk luftesystem.

- ▶ Ventilasjonsåpningene i det automatiske luftesystemet skal alltid holdes åpne. Luftesystemet må aldri dekkes til, f.eks. med en vintermatte eller blokkere. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv.

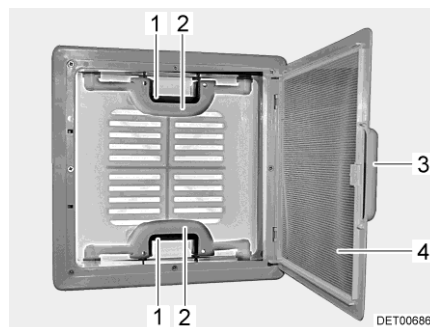

- ▷ Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.
- ▷ Når blendingsgardinen hhv. blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen og takluken. Takluken kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys. Åpne takluken litt eller sett den i luftstilling.
- ▷ Hold taklukene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.
- ▷ Tråkk ikke på taklukene.
- ▷ Steng taklukene før kjøring.
- ▷ Kontroller at taklukene er stengt før avreise.

- ▷ Steng alltid taklukene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ Når putetrekkene utsettes for sollys, falmer de etter hvert. Hvis temperaturen samtidig stiger i kjøretøyet, påskyndes fargeendringen. Derfor anbefaler vi at man lukker blendingsgardinene på taklukene 2/3 ved sterkt sollys når kjøretøyet står i ro.

7.5.1 Takluke med smekklås

Bilde 31 Takluke med smekklås

Takluken kan åpnes på en eller begge sider.

For å åpne:

- Dra i håndtaket (Bilde 31,3).
- Slå myggnettingen (Bilde 31,4) ned.
- Trykk smekklåsen (Bilde 31,1) innover mot takluken. Press samtidig takluken oppover med håndtaket (Bilde 31,2).
- Sving myggnettingen (Bilde 31,4) opp til den knepper inn i låsen.

For å stenge:

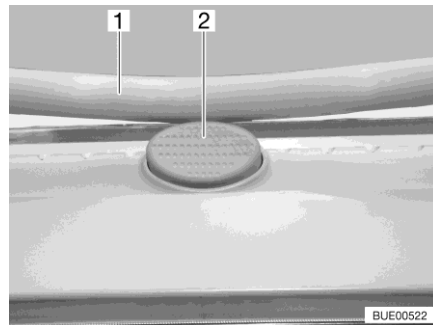
- Dra i håndtaket (Bilde 31,3).
- Slå myggnettingen (Bilde 31,4) ned.
- Ta takluke i håndtakene (Bilde 31,2) og trekk kraftig nedover til begge smekklåsene (Bilde 31,1) hakes i.
- Sving myggnettingen (Bilde 31,4) opp til den knepper inn i låsen.

7.5.2 Heki-takluke

- ▷ Ved høy hastighet kan Heki-takluken bli skadet. Derfor skal kjøretøyet aldri kjøres raskere enn 160 km/t.
- ▷ Hvis kjøretøyet skal transporteres: Ikke rygg kjøretøyet opp på lasteplanet. Du kan risikere å skade Heki-takluken.

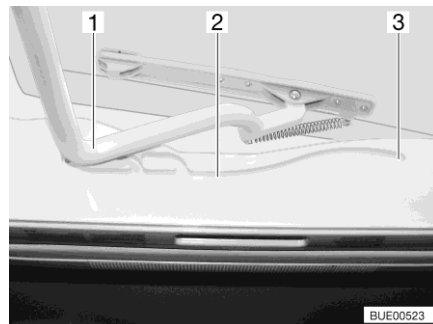

- 1 Bøyle
- 2 Sikringsknapp

Bilde 32 Sikringsknapp (Heki-takluke)

Heki-takluken åpnes en vei.

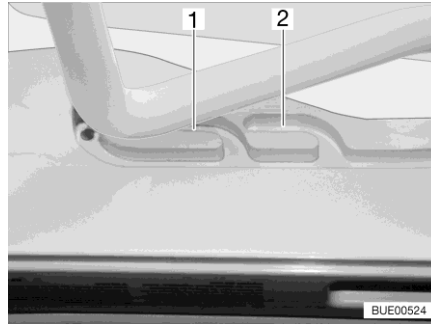
- For å åpne:*
- Trykk sikringsknapp (Bilde 32,2) og trekk bøylene (Bilde 32,1) nedover med begge hender.

- 1 Bøyle
- 2 Førings
- 3 Posisjon "Takluke åpnet"

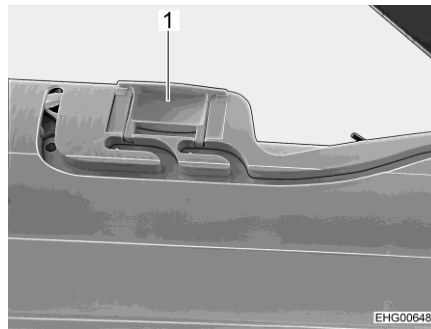
Bilde 33 Førings (Heki-takluke)

- Trekk bøylene (Bilde 33,1) i føringene (Bilde 33,2) til bakerste posisjon (Bilde 33,3).
- For å stenge:*
- Trykk bøylene (Bilde 33,1) lett oppover med begge hender.
  - Skyv bøylene tilbake i føringene.
  - Trykk bøylene oppover med begge hender, til bøylene ligger over sikringsknappen (Bilde 32,2).

- 1 "Dårlig vær"-stilling
- 2 Midtstilling

Bilde 34 Førings (luftestilling)

- 1 Lås

Bilde 35 Lås (luftestilling)

Luftestilling

Heki-takluken kan stilles i to luftestillinger: "Dårlig vær"-stilling (Bilde 34,1) og midtstilling (Bilde 34,2). Avhengig av modell kan taklukent låses i midtstilling med de to boltene (Bilde 35,1) på venstre og høyre side av rammen på panseret.

- Trykk sikringsknapp (Bilde 32,2) og trekk bøylene (Bilde 32,1) nedover med begge hender.
- Trekk bøylene i føringene (Bilde 33,2) til ønsket stilling.
- Trykk bøylene lett oppover og skyv den i valgt føring (Bilde 34,1 eller 2), og lås den eventuelt.

Blendingsfoldegardin

For å lukke og åpne blendingsfoldegardin:

For å stenge:

- Trekk blendingsfoldegardin ut ved grepet og slipp den i ønsket posisjon. Blendingsfoldegardin blir stående i denne høyden.

For å åpne:

- Ta tak i håndtaket og skyv blendingsfoldegardin sakte til utgangsstilling.

Myggnetting

For å lukke og åpne myggnetting:

For å stenge:

- Trekk myggnettingen i håndtaket til det ligger mot grepet på blendingsfoldegardin.

For å åpne:

- Trykk håndtaket til myggnettingen bakover. Hakene slipper taket.
- Ta tak i håndtaket og før myggnettingen forsiktig tilbake.

7.5.3 Takluke VisionStar

- ▶ Før avreise må du forsikre deg om at takluken er lukket. Ellers kan takluken bli skadet.

- ▷ Åpne insektnettsjalusi og blendingsgardin før avreise. Ellers kan rullegardinene bli skadet av luftstrømmen. I tillegg kan kjørestøy unngås.
- ▷ For å unngå at det blir svært varmt må du ikke lukke blendingsgardinet helt i løpet av dagen.
- ▷ Når kjøretøyet ikke er i bruk, åpner du blendingsgardinet.

- 1 Lås
- 2 Tverrstang

Bilde 36 Takluke VisionStar

Åpne takluke:

- Åpne blendingsgardin og insektnettsjalusi.
- Ta tak i tverrstangen (Bilde 36,2) i midten og vri (se Bilde 36, pil). Låsen (Bilde 36,1) løsner.
- Flytt tverrstangen til takluken har nådd ønsket åpningsposisjon.
- Slipp tverrstangen. Takluken låses automatisk.

For å stenge takluken:

- Ta tak i tverrstangen i midten og vri (se Bilde 36, pil). Låsen løsner.
- Flytt tverrstangen i motsatt retning til takluken er helt lukket (eller så langt som ønsket).
- Slipp tverrstangen. Takluken låses automatisk.

7.6 Bord

7.6.1 Anhengsbord med delbar støtteben

- Før du begynner å kjøre, må du hekte av anhengsbordet og feste det til sengebekken med en stropp (sammen med madrassene).

- ▷ Maksimalt godkjent belastning av den ekstra bordplaten som er svingt ut er 3 kg.

Bilde 37 Anhengsbord med delbar støtteben

Bordflaten kan utvides ved å svinge ut en ekstra bordplate.

- Utvide:*
- Trekk knappen (Bilde 37,2) på låsen nedover og sving ut den ekstra bordplaten (Bilde 37,1).

- Forminske:*
- Sving den ekstra bordplaten (Bilde 37,1) under bordplaten (Bilde 37,6) til du hører at låsen går i lås.

Anhengsbord kan takket være det delbare støttebenet brukes som sengebase.

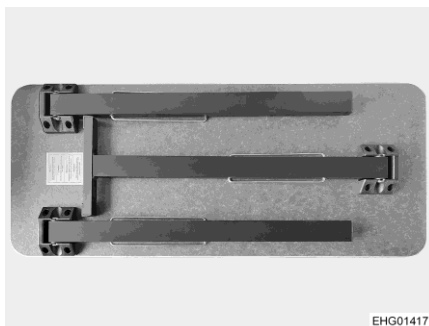
- Ominnredning til sengebase:*
- Løft bordplaten (Bilde 37,6) ca. 45° foran.
  - Trekk den nedre delen av støttebenet (Bilde 37,4) ned og legg til side.
  - Ta bordplaten ut av den øvre holdelisten.
  - Heng inn bordplaten i 45°-vinkel med holderne inn i den nedre holdelisten (Bilde 37,3) og sett den på gulvet med den øvre delen av støttebenet (Bilde 37,5).

7.6.2 Klaffbord

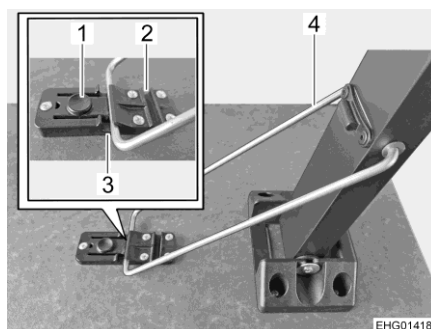
- Før avreise må du brette sammen klaffbordet og feste det i de medfølgende holdeskinnene eller i oppbevaringsrommet under plattformen.

Bilde 38 Klaffbord, bordben lagt sammen

Sette opp klaffbord:

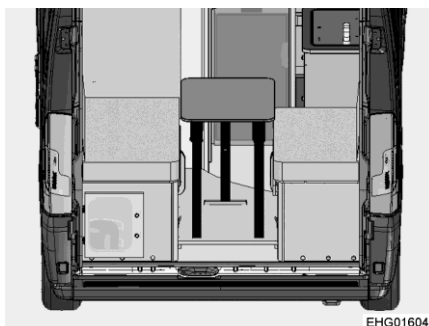
- Sett opp det midterste bordbenet. Trekk i bordbenet til det kommer ut av låsen, og vipp deretter bordbenet oppover for dette formålet.

- 1 Opplåsingsknapp
- 2 Spor (for støtteben lagt sammen)
- 3 Spor (for støtteben utslått)
- 4 Støttebøyle

Bilde 39 Klaffbord, lås

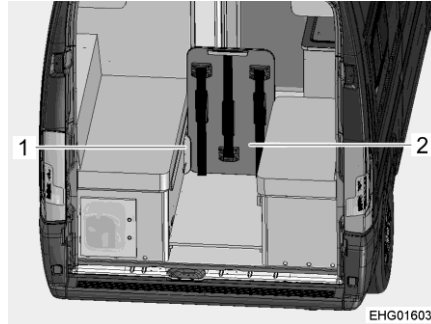
- Før bordbenet står loddrett: Løft støttebøylen (Bilde 39,4) litt, før den over låseelementet og trykk den inn i det første sporet (Bilde 39,3). Støttebøylen må være festet med plastfliken, som vist i Bilde 39.
- Plasser deretter de to ytre bordbenene på samme måte.

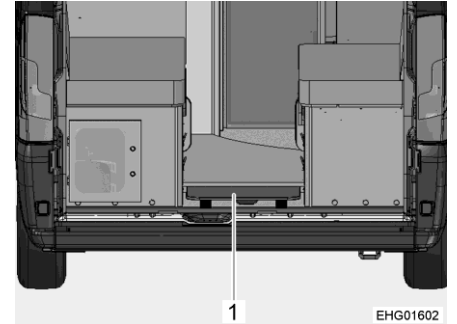
Bilde 40 Klaffbord oppslått

Demontere klaffbord:

- Slå inn det midterste bordbenet. Trykk på opplåsningsknappen (Bilde 39,1), trekk ut støttebøylen fra sporet og vipp bordbenet ned.
- Trykk bordbenet i det andre sporet (Bilde 39,2) til det går i lås.
- Vipp deretter inn de to ytre bordbenene på samme måte.

Bilde 41 Klaffbord, sikret i holdeskinner

Bilde 42 Klaffbord, sikret under plattform

Feste klaffbord:

- Slå inn alle bordben.
  - Sett klaffbordet (Bilde 41,2) i holdeskinnene (Bilde 41,1). Holdeskinnene er montert på sittebenkene. I denne posisjonen fungerer klaffbordet også som en skillevegg for bagasjerommet.
- Eller:**
Skyv klaffbordet (Bilde 42,1) inn i oppbevaringsrommet under plattformen.

7.7 PVC-gulvbelegg

- ▶ Det er lagt gassledninger og elektriske kabler i gulvet. Bor ikke hull eller skru inn skruer i gulvet. Fare for gassesplosjon, støt eller kortslutning ved skader på varmekabel.

- ▷ Sko med tynne hæler kan lage merker som ikke går bort på gulvbelegget av PVC. Bruk ikke sko med spisse hæler inne i kjøretøyet.
- ▷ Pålagte gummimatter eller lengre tids påvirkning av f.eks. ketchup, gulrotsaft, kulepennblekk, blod eller lepestift kan føre til misfarging av PVC-gulvbelegget. Flekker på gulvet skal helst fjernes straks.

7.8 Lamper

- ▷ Lysbryteren er plassert forskjellig avhengig av modell. Lysbryterne er plassert enten i stigtrinnsområdet, direkte på den tilsvarende lampen, i belyningsområdet eller i frontpanelet på kjøkkenet.

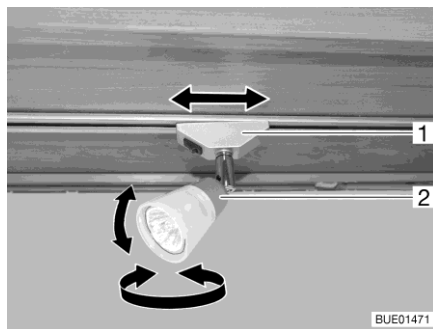
For lampene i taket i boenheten er bryteren plassert i frontpanelet på kjøkkenet.

7.8.1 Lysanlegg med USB-stikkontakt

- ▶ Lyspærer og lampeholdere kan være meget varme.
- ▶ La lyspærer og lampeholdere kjøle seg ned før berøring.
- ▶ Hvis lampen er slått på eller fremdeles er varm, må sikkerhetsavstanden til brennbare gjenstander som stores eller forheng være på minst 30 cm. Brannfare!

Bilde 43 Spotlight

Dreining av spotlight:

- Drei huset (Bilde 43,2) til spotlighten i ønsket retning. Huset kan dreies i følgende retninger:

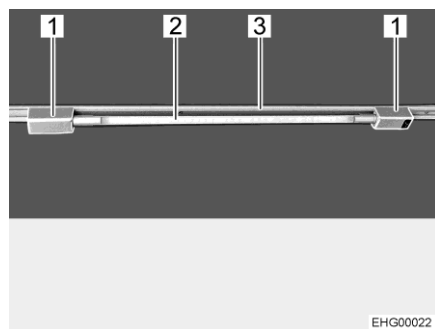
- Mot venstre eller høyre
- Opp eller ned

Forskyvning av spotlight:

- Drei festeanordningen (Bilde 43,1) ca. 45°.
- Forskyv spotlighten i ønsket posisjon langs skinnesystemet.

Demontering av spotlight:

- Drei festeanordningen (Bilde 43,1) 90°.
- Ta spotlighten ut av skinnen.

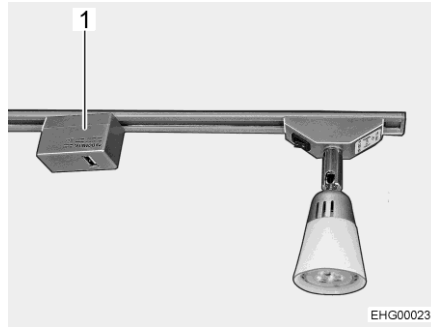
Bilde 44 Rørlampe

Montere rørlampen:

- Sett begge festeanordningene (Bilde 44,1) inn på skinnen (Bilde 44,3). Drei festeanordningen 90°.
- Stikk armaturen (Bilde 44,2) inn i festeanordningen.
- Skyv den andre festeanordningen mot til lampen, til den er festet.

- Drei rørlampen:* ■ Drei lampen (Bilde 44,2) til den ønskede lysvirkningen er nådd.
- Fjerne rørlampen:* ■ Løse en av festeanordningene og skyv vekk.
■ Fjern lampen.
■ Vri begge festeanordningene 90° og ta dem bort fra skinnen.

Bilde 45 USB-stikkontakt-element

USB-stikkontakt-elementet (Bilde 45,1) kan monteres, dreies og forskyves som spotlighten.

7.8.2 Lampe i det bakre området

I det bakre området er det en lampe langs siden.

Denne lampen er utstyrt med 3 bryterposisjoner:

- Av (lampen lyser ikke)
- På (lampen lyser kontinuerlig)
- Dørkontakt (lampen lyser, når bakdøren er åpen)

Bilde 46 Lampe i det bakre området

- Innkobling/utkobling:* ■ Trykk langs siden på lampens gjennomsiktige deksel.

7.9 TV-anlegg

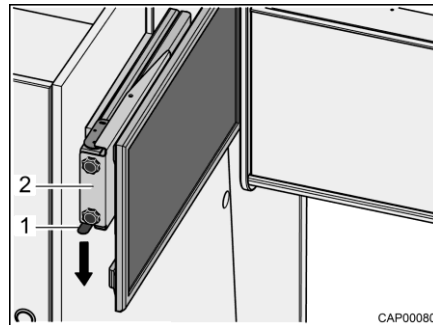

- ▶ Før avreise skal flatskjermen lagres trygt.

- ▷ Informasjon om betjening av TV-anlegget finner man i den separate bruksanvisningen fra produsenten.

Flatskjermen er festet i et uttrekk over nakkestøttene til sittebenken.

Bilde 47 Uttrekk med flatskjerm

Sette flatskjermen i TV-posisjon:

- Låsefjæren (Bilde 47,1) trykkes nedover og uttrekket (Bilde 47,2) med flatskjerm trekkes vannrett ut mot midten av kjøretøyet.
- Drei flatskjermen i ønsket posisjon. Flatskjermen kan dreies helt til man kan se på den fra det bakre området.

Sette flatskjermen i kjøreposisjon:

- Vri flatskjermen i utgangsposisjon.
- Uttrekket (Bilde 47,2) med flatskjerm skyves horisontalt til det stopper. Låsefjæren (Bilde 47,1) går hørbart i lås.

7.10 Senger

7.10.1 Belastning

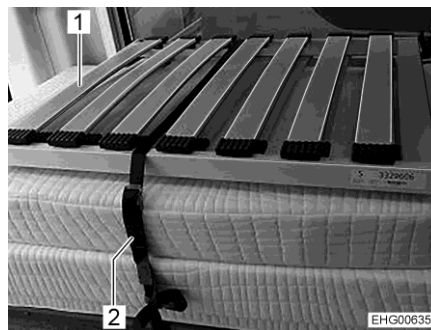
- ▷ Ikke belast sengene punktvis. Informasjon for maksimalt tillatt belastning for sengene viser til overflatebelastning.

Seng	Maks. belastning i kg
Enkelt seng	100
Dobbelt seng (tverrseng bak)	200
Køyeseng (per seng)	100
Ved ombygging av en seng som dannes av en sittegruppe	70
Ved ombygging av en seng som dannes av en sittegruppe (540V)	150

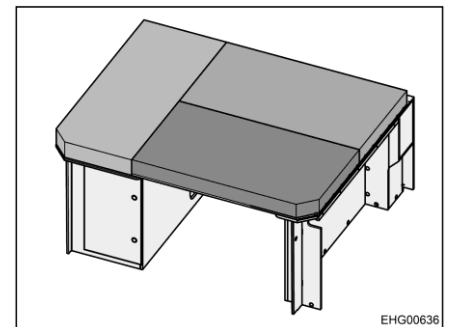
7.10.2 Tverrseng bak

- ▶ Belast den bakre sengen med maksimalt 200 kg.
- ▶ Pass særlig på at små barn under 6 år ikke faller ut av den sengen.

Bilde 48 Bakre seng (transportstilling)

Bilde 49 Bakre seng (ombygd for å sove)

Ominnredning til senger:

- Løsne sikkerhetssele (Bilde 48,2).
- Legg sengebunnene (Bilde 48,1) side om side over midtgangen (på listene på underskapet).
- Fordel putene på liggeflaten slik det vises på Bilde 49.

Ominnredning etter soving:

- Stable putene og sengebunnene på det venstre underskapet, som vist i Bilde 48.
- Putene og sengebunnene skal festes med sikkerhetssele (Bilde 48,2). Før sikkerhetssele gjennom maljene som er tenkt for dette formålet, og legg den over putene og sengebunnene i en sløyfe.

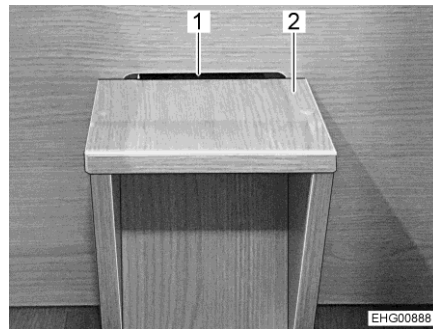
7.10.3 Bakre langsgående seng

Avhengig av kravene kan de bakre langsgående sengene ominnredes til ulike varianter:

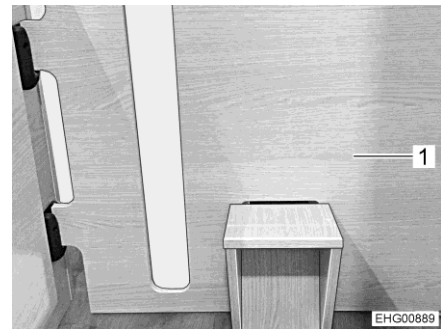
- Soveflate
- Enkeltsoveplass
- Oppbevaringsrom for transport av større gjenstander (f.eks. sykler)

- ▷ Ved ombygging til soveflate monteres et trinn-element som oppstigningshjelp.

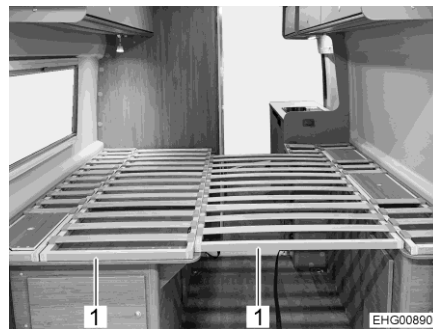
Bilde 50 Trinn-element

Bilde 51 Mellomvegg med trinn-element

Ominnredning til senger:

- Heng trinn-element (Bilde 50,2) i nedre utsnitt (Bilde 50,1) på mellomvegg (Bilde 51,1).
- Sett inn mellomvegg (Bilde 51,1) mellom bakre langsgående senger. For å gjøre det henges mellomveggen i andre posisjon (sett fra kjøkkenet).

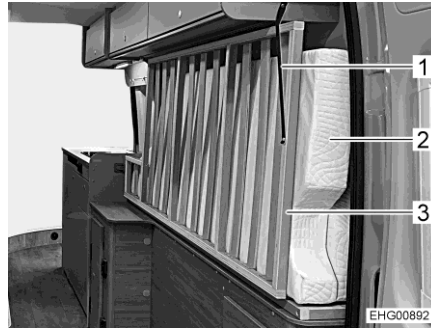

Bilde 52 Sengebunner

Bilde 53 Madrasser

- Senk sengebunnen (Bilde 52,1) på begge sider.
- Legg madrassene (Bilde 53) på sengebunnene.

Bilde 54 Høyre seng er i transportposisjon

Ombygging til enkeltsoveplass:

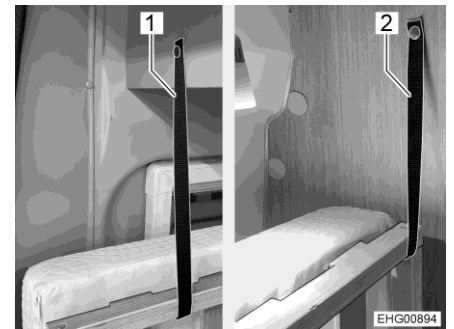
- Madrass (Bilde 54,2) til høyre seng (sett i kjøreretningen) foldes sammen langsetter og skyv helt ut mens madrassen står på kant (se Bilde 54).
- Fold sengebunnen (Bilde 54,3) til høyre seng i retning oppover.
- Pass på at klipsen på den framre enden av sengebunnen klikker på plass på kjøkkenstativet.
- Lås den bakre enden av sengebunnen ved hjelp av holdestropp (Bilde 54,1).

- ▷ Hvis bare høyre seng foldes oppover, kan venstre seng fortsatt brukes som enkelt seng. Samtidig kan oppbevaringsrommet som oppnås på denne måten brukes til for eksempel sykler.

Bilde 55 Madrasser og sengebunner i transportposisjon

Bilde 56 Festeordninger venstre seng

Ombygging til oppbevaringsrom:

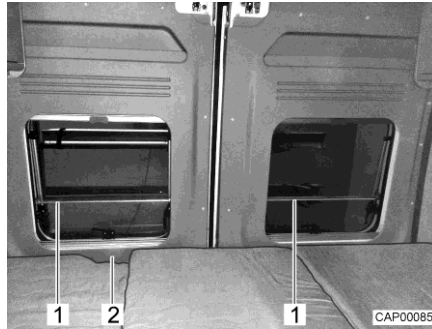
- Bygg om og lås høyre seng som beskrevet ovenfor.
- Også madrassen (Bilde 55,1) til venstre seng foldes sammen langsetter og skyv helt ut mens madrassen står på kant (se Bilde 55).
- Fold sengebunnen (Bilde 55,2) til venstre seng i retning oppover.
- Lås også sengebunnen i framre og bakre ende ved hjelp av en holdestropp (Bilde 56,1 og 2).

- ▷ Når begge sengene er foldet i retning oppover, er også oppbevaringsrommene i venstre sengebenk tilgjengelig.

Sengehest (Basiskjøretøy Stellantis)

Bilde 57 Sengehest (bakre langs-
gående seng)

- ▷ Vinduene i bakdøren er utstyrt med en sengehest (Bilde 57,1). Bakdøren kan åpnes fra innsiden ved å stikke hånden inn gjennom åpningen (Bilde 57,2).

Sengehest (Basiskjøretøy Ford)

Bilde 58 Sengehest (bakre langs-
gående seng)

- ▷ Vinduene i bakdøren er utstyrt med en sengehest (Bilde 58,1).

7.10.4 Køyeseng bak

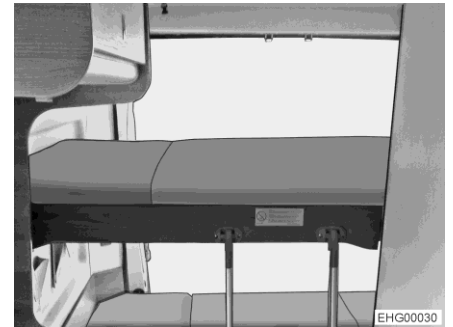
▷ Køyesengen bak får kun benyttes med sengehest.

Køyesengen består av 2 avtagbare sengebunner, 4 puter, en sengehest og en stige.

Hver sengebunn i køyesengen kan belastes med 100 kg.

Bilde 59 Køyeseng

Bilde 60 Køyeseng med stige

På køyesengen kan det henges inn en stige (Bilde 60), slik at det er lettere å komme opp i køyesengen.

Bilde 61 Køyeseng, ombygget til sittegruppe

Køyesengen kan bygges om til sittegruppe (Bilde 61). Legg de to sengebunnene omvendt på festeskinnene og bruk polstrene til den bakre sengen som ryggstø.

7.11 Ominnredning til senger

- ▶ På grunn av den lave høyden har ikke sittegruppene fallsikring – ikke engang om de er omgjort til en seng. Pass særlig på at små barn under 6 år ikke faller ut av den sengen. Ansvaret ligger hos foresatte.
- ▶ Bruk egnede, separate barnesenger eller reisebarnesenger til barn.

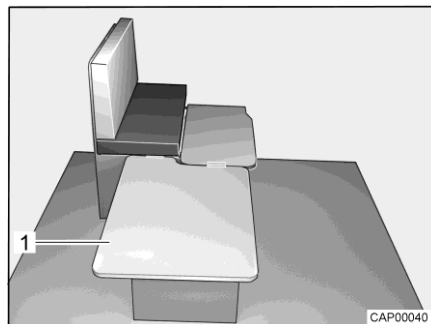
- ▷ For å gjøre om sittegruppen, trenger du et ekstra innleggsbrett. Dette innleggsbrettet følger med kjøretøyet.
- ▷ Hvis du ikke trenger innleggsbrettet og de to ekstraputene: Før avreise, husk å sikre innleggsbrettet og ekstraputene over sengen med stropper.

7.11.1 Sittegruppe

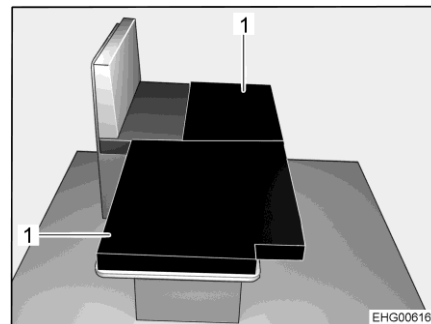

- ▶ Hvis sengen brukes i telttaket, kan ikke sittegruppen gjøres om til en annen seng. Ellers vil rømningsveien for personer som oppholder seg i telttaket være blokkert.
- ▶ Hvis sittegruppen brukes til ominnredning til senger, må stigen til telttaket fjernes.

- Begge setene i førerhuset skyves helt frem.
- Ominnrede bordet til sengebase (se avsnittet 7.6.1).
- Fotstøtten klappes ut på innleggsbrettet.

Bilde 62 Under ominnredning

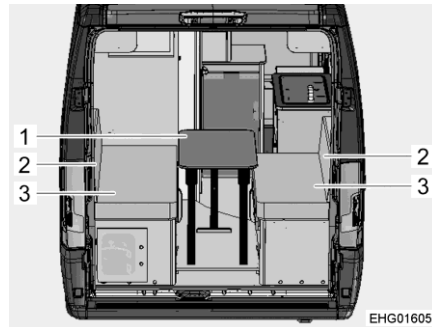

Bilde 63 Etter ominnredning

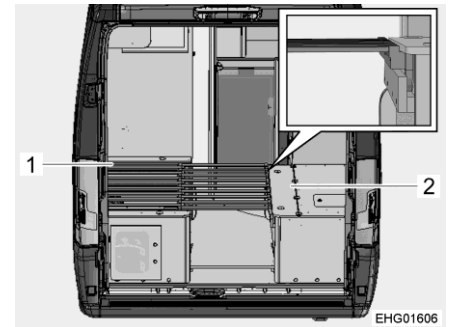
- Innleggsbrettet (Bilde 62,1) henges på sittebenk på siden og legges på bordet.
- Legg de to ekstraputene (Bilde 63,1) på det senkede bordet, som vist på bildet.

7.11.2 Bakre hjørnesofa

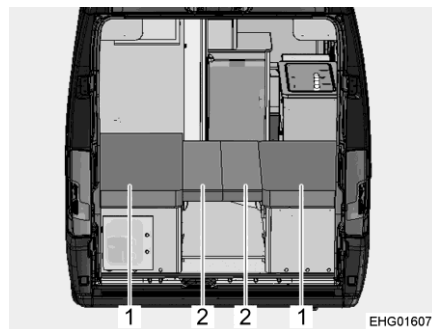

Bilde 64 Før ominnredning

Bilde 65 Under ominnredning

- Brett sammen klaffbordet (Bilde 64,1) og sett det til side eller skyv det inn i oppbevaringsrommet under plattformen.
- Ta av to ryggputene (Bilde 64,2). Ryggputene består hver av 2 segmenter (en pute og en kile). Puten brukes til å bygge seng, kilen kan eventuelt brukes for å løfte hodet.
- Fjern begge sitteputene (Bilde 64,3).
- Løft sengebunnen (Bilde 65,1) til venstre sittebenk litt og trekk ut rammen.
- Åpne sengebenklokket (Bilde 65,2) på høyre sittebenk.
- Plasser rammen i den tiltenkte fordypningen på listen på høyre sittebenk.
- Lukk sengebenklokket over sengebunnen. Dette forhindrer at rammen sklir ut.

Bilde 66 Etter ominnredning

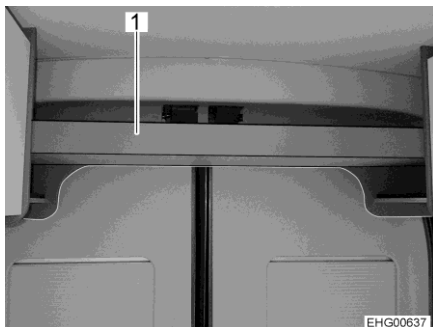
- Plasser begge sitteputene (Bilde 66,1) på sittebenkene og legg begge ryggputene (Bilde 66,2) på rammen.

7.12 Tverrgående hattehylle

- ▶ Før du starter, må du rydde bort løse gjenstander (f.eks. hjelm, sveiv), og se til at de ligger trygt.

1 Tverrgående hattehylle

Bilde 67 Tverrgående hattehylle

7.13 Telttak

- ▶ Ingen må oppholde seg under telttaket i tordenvær. Telttaket gir ingen beskyttelse mot lynnedslag når det er storm. Livsfare!
- ▶ La aldri barn under 6 år ligge i sengen i telttaket uten oppsyn.
- ▶ Telttaket kan belastes med maksimalt 200 kg.
- ▶ Hvis sengen brukes i telttaket, kan ikke sittegruppen gjøres om til en annen seng. Ellers vil rømningsveien for personer som oppholder seg i telttaket være blokkert.
- ▶ Hvis sittegruppen brukes til ommønstret til senger, må stigen til telttaket fjernes.
- ▶ Ikke bruk telttaket ved vindhastigheter over 60 km/t.

- ▷ Før hver tur må du kontrollere at telttaket er ordentlig lukket og låst og sikret mot utilsiktet åpning.
Et oppslått eller usikret telttak kan f.eks. bli hengende i trær, skilt, stolper eller parkeringshusinnkjørsler blir revet av under kjøring og forårsake alvorlige skader på kjøretøyet og tredjeparters eiendom.
- ▷ Sikre at begge de elektriske låsene er lukket. Vær oppmerksom på varsignalet ved ikke-fullstendig lukket elektrisk lås for telttaket.
- ▷ Når telttaket er lukket, må du sikre at de to beltelåsene er lukket, i tillegg til den elektriske låsen. Dette gjør at man forhindrer at telttaket åpnes under kjøring hvis den elektriske låsen svikter.
- ▷ Bruk de to bøylehåndtakene kun til åpning og lukking av telttaket.
- ▷ Før man lukker telttaket må man åpne minst ett vindu eller inngangsdøren. Dermed unngår man at det oppstår en luftstrømning. Hvis det dannes luftstopp, kan teltduken blir skadd eller telttaket kan ikke åpnes/lukkes ordentlig.

- ▷ Når man åpner og lukker telttaket må man passe på at venstre og høyre side av telttaket føres parallelt oppover hhv. nedover. Betjening på én side kan i ekstreme tilfeller føre til at de sidemonterte gassdemperne løsner!
- ▷ Hvis telttaket har vært åpnet over lengre tid, kan de føre til økt motstand for gassdemperne når man lukker telttaket. Lukk telttaket minst én gang om dagen.
- ▷ Telttaket må bare lukkes når teltduken er tørr. Hvis man likevel lukker telttaket når teltduken er fuktig, må man: Åpne telttaket igjen så snart som mulig og la teltduken tørke fullstendig.
- ▷ Hvis luftfuktigheten i boenheten er økt over lengre tid, kan mugg og jordslag dannes. Sørg alltid for tilstrekkelig lufting. I teltduken finnes det også små hull for ekstra lufting eller mer dagslys. I disse områdene er teltduken enten utstyrt med nett eller gjennomsliktig folie. Åpne borrelåsene eller glidelåsene for å luften ytterligere.
- ▷ Hvis det dannes fuktighet eller kondens f.eks. på teltduken eller under madrassen: Luft telttaket grundig. Fjern kondens og fuktighet med en tørr klut allerede i løpet av bruk (men senest før telttaket lukkes).
- ▷ Hvis kjøretøyet ikke brukes over lengre tid:
  - Boenheten må luftes godt hver 3. uke, med telttaket åpnet.
  - Sett opp avfukter (granulater). Følg produsentens angivelser.

Varselsignal

Hvis ikke de to elektriske låsene til telttaket er helt låst, lyder et varselsignal når tenningen slås på.

Dette varselsignalet lyder annethvert sekund.

Etter 30 sekunder økes varselsignalet, og det lyder hvert halve sekund.

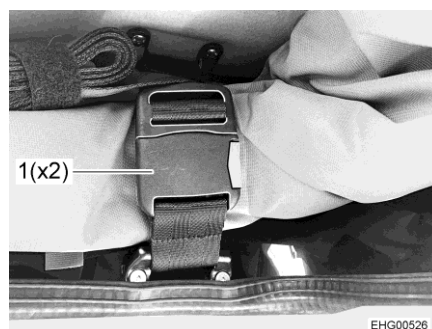
Varselsignalet stanser først når man slår av tenningen eller de to elektriske låsene til telttaket er blitt lukket.

Monteringssted tast

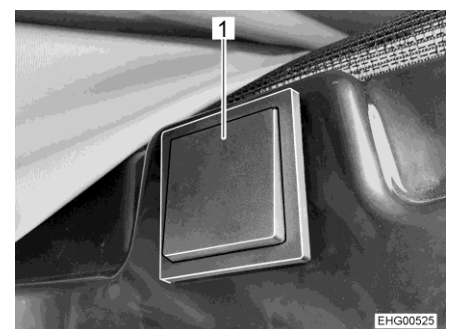
Tasten for elektrisk frigjøring (Bilde 69) er montert på den høyre siden i området over skyvedøren.

- ▷ Elektrisk frigjøring er kun mulig når tenningen er slått av.

Bilde 68 Beltelås

Bilde 69 Tast for elektrisk frigjøring

Åpne telttak:

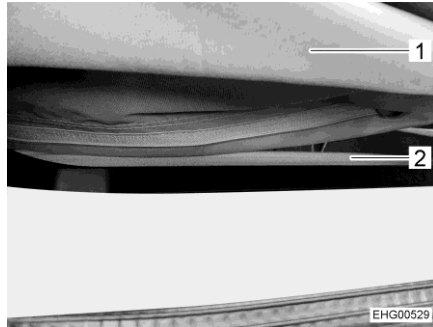
- Åpne begge beltelåsene (Bilde 68,1).
- Hold inne tasten (Bilde 69,1) i minst 2 sekunder.

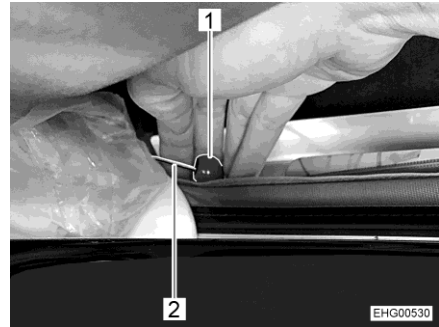
- ▷ Man har 5 sekunder på seg til å åpne telttaket. Etter 5 sekunder blir de to elektriske låsene låst igjen.
  - Trykk jevnt på de to bøylehåndtakene mot telttaket til telttaket svinges oppover av seg selv.

Mekanisk nødopplåsing

Hvis den elektriske frigjøringen blir defekt, kan telttaket i nødtilfeller låses opp mekanisk.

Bilde 70 Glidelås

Bilde 71 Nødopplåsing

- Åpne glidelåsen (Bilde 70,2) på undersiden av foldebelgen (Bilde 70,1) fullstendig.
- Trekk i den røde knappen (Bilde 71,1) på tauet (Bilde 71,2) på begge sider.
- Trykk telttaket lett oppover til låsen blir mekanisk åpnet.

Stige

- ▶ Bruk kun den medfølgende stigen til å klatre opp til liggeflaten i telttaket.
- ▶ Stigen er en teleskopstige som må trekkes ut før bruk, til man hører at den låses opp.
- ▶ Lagre stigen på et sikkert sted før turen starter.

Bilde 72 Stige

Bruke stigen:

- Skyv ut stigen til man hører at den låses opp.
- Hekt stigen i de tilhørende holderne ved stigeåpningen.

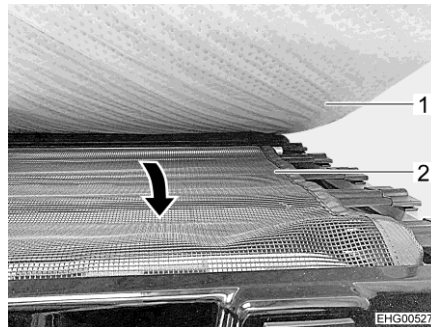
Lagre stigen:

- Hekt av stigen.
- Skyv sammen stigen trinn for trinn. For å gjøre dette trykker du på de røde sikringsknappene (Bilde 72,1) under hvert trinn.
- Lagre stigen på et sikkert sted.

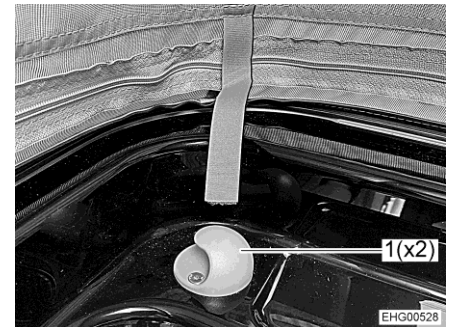
Sikkerhetsnett

- ▷ Ikke bruk sikkerhetsnettet til å transportere eller oppbevare gjenstander i.

Det er festet et sikkerhetsnett under madrassen for å hindre at man faller ut.

Bilde 73 Sikkerhetsnett

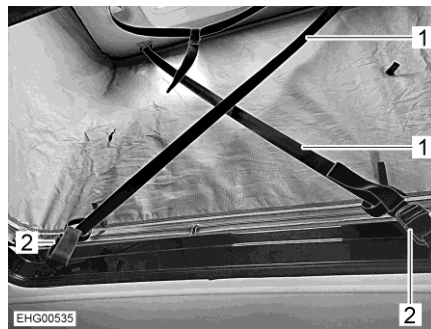

Bilde 74 Holder

- Trekk ut sikkerhetsnettet (Bilde 73,2) under madrassen (Bilde 73,1) og spenn det over stigeåpningen.
- Fest sikkerhetsnettet på de to holderne (Bilde 74,1).

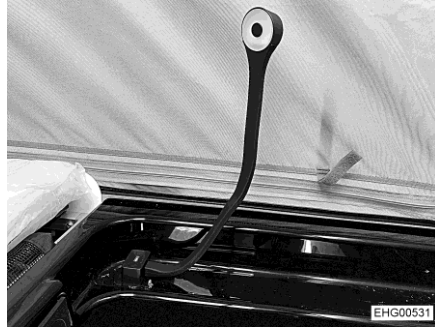
Vindsikring

Ved sterk vind kan telttaket bli festet ekstra godt med to sikkerhetsseleer.

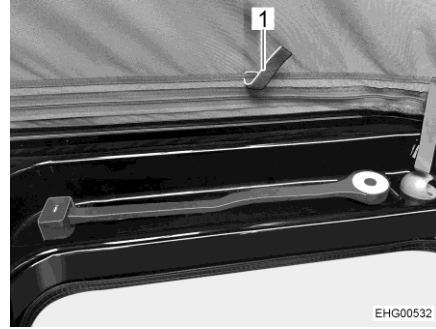

Bilde 75 Vindsikring

- Trekk de to sikkerhetsseleene (Bilde 75,1) helt ut.
- Fest hvert av sikkerhetsseleene diagonalt på beltelåsene (Bilde 75,2).
- Åpne telttaket fullstendig.
- Trekk til begge sikkerhetsseleene til de er spent.

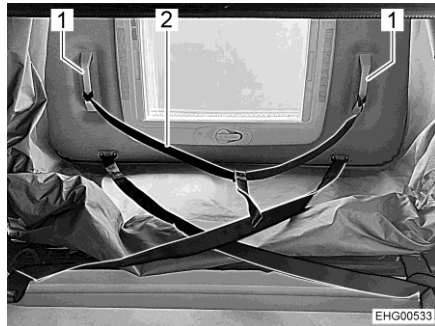
Bilde 76 Svane-halslamper, driftsposisjon

Bilde 77 Svane-halslamper, transportposisjon

Lukke telttak:

- Før man lukker foldebelgen, må man lukke alle glidelåsene og borrelåsene til ventilasjonsåpningene.
- Sett svane-halslampene fra driftsposisjon (Bilde 76) og tilbake i transportposisjon (Bilde 77).

Bilde 78 Hjelpébånd

Bilde 79 Beltelås, åpnet

- Trekk telttaket ved hjelp av hjelpébåndet (Bilde 78,2) sakte nedover to tredjedeler av avstanden, til telttaket blir stående av seg selv. Vær oppmerksom på følgende:
  - Den venstre og høyre siden av telttaket må senkes nedover jevnt.
  - Klem inntrekkingsinnretningene på siden av foldebelgen innover når den lukkes.
- Hvis inntrekkingsinnretningene til foldebelgen ikke er klemt inn: Åpne telttaket på nytt og lukk det saktere.
- Trekk teltduken innover ved hjelp av laskene (Bilde 77,1).
- Trekk telttaket fullstendig bakover med de to bøylehåndtakene (Bilde 78,1), til sidelåsene smekker på plass.
- Rull opp teltduken og oppbevar den på siden.
- Lukk og stram begge beltelåsene (Bilde 79).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om gassanlegget i kjøretøyet.

Betjeningen av de gassdrevne apparatene i kjøretøyet er beskrevet i kapittel 10.

8.1 Generelle råd

- ▶ Operatøren av gassanlegget er ansvarlig for å gjennomføre regelmessige kontroller, og for å overholde vedlikeholdsintervallene.
- ▶ Før avreise, når kjøretøyet forlates eller når gassapparatene ikke brukes, må alle gass-stengeventiler og hovedventilen på gassflasken stenges av.
- ▶ Under tanking på ferjer eller i garasje må alle gassdrevne apparater være slått av (varmeanlegg, kokeplass). Eksplosjonsfare!
- ▶ Dersom et apparat drives med gass, skal det ikke være i drift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Gassanlegget må vedlikeholdes, repareres eller endres kun av et autorisert fagverksted.
- ▶ Før igangsetting skal gassanlegget alltid kontrolleres på autorisert fagverksted, i samsvar med de nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▶ Gasstrykkregulatoren, gasslangene og avgassrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren og gasslangene skal byttes ut i samsvar med tidsfristene som er fastlagt nasjonalt (senest etter 10 år). Kjøretøyets eier er ansvarlig for at dette tiltaket utføres.
- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingsspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Kun tiltenkte apparater skal kobles til den innvendige tilkoblingsstussen. Ikke bruk apparatet utenfor kjøretøyet hvis det er koblet til en innvendig tilkoblingsstuss.
- ▶ Det er forbudt å lage mat under kjøring.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gasapparat ha en egen gassavstengeventil. Når enkelte gassapparater ikke er i bruk, skal de respektive gassavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennsikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen går ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.
- ▶ De installerte gassapparatene er kun konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.

- ▶ Propangass beholder sin gassform til -42 °C , butangass derimot bare til 0 °C . Ved lavere temperaturer forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gasskapet et rom som er åpent mot utsiden. Det automatiske luftesystemet som er montert som standard må aldri tildekkes eller blokkeres. Ellers kan ikke gass som strømmer ut bli ledet ut.
- ▶ Gasskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom.
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gasskapet. Lås tilgangen for å sørge for dette.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble kun til gassdrevne apparater (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

8.2 Gasflasker

- ▶ Fulle eller tomme gassflasker utenfor kjøretøyet skal kun håndteres når hovedventilen er lukket, og med beskyttelseshette på.
- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gasskapet.
- ▶ Sett gassflaskene loddrett i gasskapet.
- ▶ Surr fast gassflaskene slik at de ikke kan dreies eller vippes.
- ▶ Koble gasslangen spenningsfritt til gassflasken.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før du fjerner gasstrykkregulatoren eller gasslangen fra gassflasken.
- ▶ Avhengig av kobling, skru av gasslangen for hånd eller med spesialnøkkel og skru tilbake på gassflasken. Skruforbindelsen på gassflasken er som regel venstregjenget. Ikke trekk for hardt til.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil i bobilen. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C , brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) for gasstrykkregulator.
- ▶ Bruk kun gassflasker på 11 kg eller 5 kg. Bruk 2,7-kg-gassflasker for modell 540V. (Gassflaskestørrelser kan variere fra land til land.)
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Blokker aldri luftåpningene i bunnen under gassflaskene.

- ▷ Skrueforbindelser på gassflaskene har som regel venstregjenger.
- ▷ For gassdrevne apparater må gasstrykket reduseres til 30 mbar.
- ▷ Koble en ujusterbar gasstrykkregulator med sikkerhetsventil direkte på flaskeventilen.
- ▷ For påfylling og tilkobling av gassflasker i Europa fører tilbehørsforretninger passende euro-påfyllingssett hhv. euro-flaskesett.
- ▷ Ytterligere informasjon fås hos forhandlere eller servicestasjoner.

Gasstrykkregulatoren reduserer gasstrykket i gassflasken til gassapparatets driftstrykk.

Gasstrykkregulatoren er fast montert i gasskapet. Gassflasken kobles via en høytrykksslange til gasstrykkregulatoren.

Høytrykksslangene for gass og deres tilkoblinger er forskjellig i ulike land. Tilbehørsforretninger tilbyr tilsvarende landsspesifikke utførelser og adaptere.

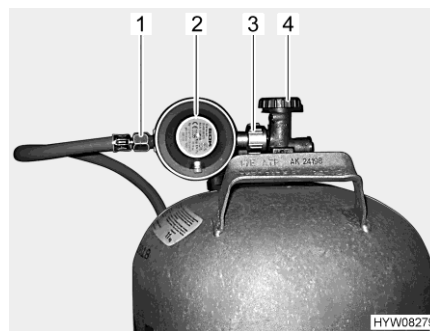
8.3 Å bytte gassflaske

- ▶ Ved bytting av gassflaskene må man ikke røyke og ikke antenne åpen flamme.
- ▶ Etter at gassflaskene er byttet ut, må det kontrolleres om det siver ut gass fra tilkoblingspunktet. Spray tilkoblingspunktet med en lekkasjesøkingspray. Tilbehørsforretninger har dette.

- ▷ Fremgangsmåten som beskrives i påfølgende del, gjelder for kjøretøy som er utstyrt med en enkel gasstilkobling. Når kjøretøyet er utstyrt med et kontrollsystem: Ved skifte av gassflasken, må man gå frem slik det står beskrevet for kontrollsystemet.

- 1 Gasslange
- 2 Gasstrykkregulator
- 3 Fingerskrue
- 4 Hovedventil

Bilde 80 Tilkobling gassflaske

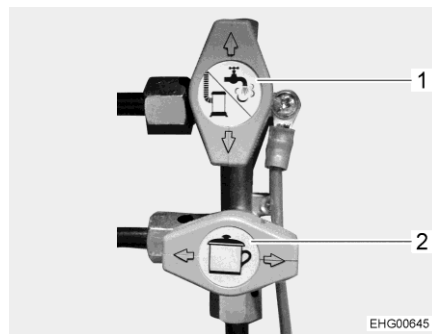
- Åpne luken til gasskapet.
- Steng hovedventilen (Bilde 80,4) på gassflasken. Vær oppmerksom på pilens retning.
- Hold fast gasstrykkregulatoren (Bilde 80,2) og åpne fingerskruen (Bilde 80,3) (som regel venstregjenge).
- Fjern gasstrykkregulatoren med gasslange (Bilde 80,1) fra gassflasken.
- Løsne remmene og ta ut gassflasken.
- Sett den fulle gassflasken inn i gasskapet.

- Fest gassflasken med remmene.
- Sett gasstrykkregulatoren (Bilde 80,2) med gasslangen (Bilde 80,1) på gassflasken og trekk til fingerskruen (Bilde 80,3) (som regel venstregjenge). Ikke trekk for hardt til.
- Lukk luken til gasskapet.

8.4 Gassavstengeventiler

I kjøretøyet er det en gassavstengeventil for hvert gassdrevne apparat. Gassavstengeventilen er montert til venstre i det bakre området eller under sittegruppen. I 540V-modellen er gassavstengeventilene innebygd i kjøkkenbenken.

- 1 Gassavstengeventil for varmeanlegg/varmtvann, lukket
- 2 Gassavstengeventil kokeplass, åpent

Bilde 81 Gassavstengeventiler

For å åpne: ■ Still gassavstengeventilen i retning gassledningen.

For å stenge: ■ Still gassavstengeventilen på tvers i forhold til gassledningen.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om det elektriske anlegget i kjøretøyet. Betjeningen av de elektrisk drevne apparatene i boenheten beskrevet i kapittel 10.

9.1 Generelle sikkerhetsanvisninger

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Alle elektriske apparater (f.eks. mobiltelefoner, radioer, fjernsynsapparater eller DVD-spillere) som er ettermontert i kjøretøyet og som brukes under kjøring, må tilfredsstillende bestemme merking: Dette er CE-merking, EMC-kontroll (elektromagnetisk kompatibilitet) og el-kontroll. Bare dette kan garantere funksjonssikkerheten til kjøretøyet under kjøring. Hvis dette ikke skjer kan kollisjonsputen bli utløst eller elektronikken i kjøretøyet bli forstyrret.

- ▶ I tordenvær må 230-V-tilkoblingen kobles fra og antennene må trekkes inn for å beskytte de elektriske apparatene.

- ▶ Med hovedbryteren på panelet kan kretsen på 12 V-forsyningen slås av. (Unntak: varmeanlegg, kjøleskap, stigtrinn, sentralt taklys og satellittsystem (dersom tilgjengelig) er fortsatt i drift). Dette er nødvendig f.eks. for en WLTP-test (global standardisert testprosedyre for å bestemme eksosutslipp).

9.2 Begrep

Hvilespenning

Hvilespenning er batteriets spenning i hviletilstand, dvs. når det ikke tas ut strøm og batteriet ikke lades.

- ▶ Før målingen må batteriet være litt i ro. Etter siste lading eller siste strømforbruk fra forbrukere må du derfor vente ca. 2 timer før hvilespenningen måles.

Hvilestrøm

Noen elektriske komponenter, som f.eks. klokke og kontrollamper trenger kontinuerlig strøm. De betegnes som kontinuerlig innkoblede forbrukere. Denne hvilestrømmen finnes også når apparatet er slått av.

Fullstendig utlading

Det er fare for fullstendig utlading av batteriet når et batteri belastes av innkoblede forbrukere og av hvilespenning og hvilestrømmen faller under 12 V.

- ▶ Fullstendig utlading skader batteriet.

Kapasitet Kapasitet er elektrisitetsmengden som et batteri kan mate. Kapasiteten til et batteri angis i amperetimer (Ah). Som regel brukes den såkalte K20-verdien til dette. K20-verdien angir hvor mye strøm et batteri kan avgi i løpet av et tidsrom på 20 timer uten at det tar skade, eller hvor mye strøm som er nødvendig for å lade opp et tomt batteri i løpet av 20 timer. Hvis et batteri kan avgi f.eks. 4 ampere i 20 timer, har det en kapasitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$. Hvis det trekkes mer strøm, reduseres utladningstiden til batteriet proporsjonalt. Ytre påvirkninger som temperatur og alder forandrer mateevne til batteriet. Kapasitetsangivelsene gjelder nye batterier i romtemperatur.

- ▷ Kapasitetsangivelsene har, avhengig av batteriteknologien, en omregningsfaktor på 1,3 til 1,7, som reduserer den faktiske kapasiteten med denne verdien.

9.3 12 V-spenning

- ▷ For å koble **alle** elektriske 12 V-forbrukere fra spenningsforsyningen og unngå av boenhets-batteriet blir utladet, må du sette batteri-skillebryteren (Bilde 84,11) på strømsentralen til "Batterie Aus" (batteri av).

Når kjøretøyet ikke er tilkoblet 230 V-forsyningen, eller når 230 V-forsyningen er av, forsyner boenhets-batteriet boenheten med 12 V likespenning. Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må elektriske forbrukere som f.eks. kjøleskap eller varmeanlegg (resirkuleringsvifte) ikke stå på over lengre tid uten 230 V-forsyning.

Ved oppvarmingsdrift blir resirkuleringsventilatoren koblet inn og ut ved hjelp av termostatstyring. Dermed blir boenhets-batteriet belastet, når det ikke er tilkoblet noen 230 V-forsyning.

Når du går ut av kjøretøy bør du slå av de elektriske forbrukerne for å spare på energiforrådet i boenhets-batteriet. Det finnes to ulike scenarier:

Variant 1 (borte i kort tid) Når kjøretøyet skal forlates bare for kort tid, er det mulig å spare strøm ved å slå av alle elektriske forbrukere som ikke trenger å være i drift (f.eks. belysning). Slå derfor av de elektriske forbrukerne som ikke skal brukes med bryteren. Kjøleskapet og/eller varmeanlegget kan ved kortvarig fravær være i drift.

Variant 2 (borte i lengre tid) Når kjøretøyet skal forlates for lengre tid, er det anbefalt å slå av mesteparten av de elektriske forbrukerne. Det kan gjøres ved å slå av hovedbryter 12 V på panelet (se avsnittet 9.5.1). Laderegulatoren for solcelleanlegg (tilleggsutstyr), den sentrale taklampen, varmeanlegget, kjøleskapet, stigtrinnet og satellittanlegget blir værende i drift.

9.3.1 Boenhets-batteri Type AGM

- ▷ Fra- og tilkobling, samt bytte av boenhets-batteri, skal bare utføres av fagfolk. Ved mangelfull tilkobling består det en fare for kortslutning og brann ved skurende kabel. For å få tilgang til boenhets-batteriet må både sete og dets dreieinnretning demonteres. Disse komponentene er sikkerhetsrelevante og må monteres på fagkyndig vis med skruesikring og under overholdelse av et bestemt dreiemoment.
- ▷ Start alltid reisen med et fulladet boenhets-batteri. Lad derfor boenhets-batteriet minst 20 timer før du starter reisen.
- ▷ Benytt enhver anledning til å lade opp boenhets-batteriet under kjøring.
- ▷ Lad alltid boenhets-batteriet helt opp etter reisen.
- ▷ Lad alltid batteriet minst 20 timer før kortere lagring.
- ▷ Bruk tilgjengelig lademodul i strømsentralen for lading av boenhets-batteriet. Ved ekstern lading skal det brukes et godkjent ladeapparat som er egnet for batteritypen og kapasiteten til boenhets-batteriet.
- ▷ Ved lengre stillstand (4 uker og lengre) skal boenhets-batteriet kobles fra 12-V-spenningen ved hjelp av batteri-skillebryteren eller lades regelmessig.
- ▷ Ved bytte av boenhets-batteri skal det bare benyttes et batteri av samme type og med samme spesifikasjoner som det opprinnelig monterte batteriet. Avvikende batterier skal kun benyttes etter godkjennelse fra bilprodusenten.
- ▷ Før frakobling og tilkobling av batteriet, må kjøretøyets motor slås av, og 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen og alle apparater være utkoplet. Kortslutningsfare!
- ▷ Når et batteri er koblet ut skal ikke tenningen slås på. Kortslutningsfare!
- ▷ Ta hensyn til batteriprodusentens vedlikeholdsanvisning og bruksanvisning.

- ▷ Batteriet er vedlikeholdsfritt. Vedlikeholdsfritt betyr:
Man trenger ikke å kontrollere syrenivået.
Man trenger ikke å smøre batteripolene.
Også et vedlikeholdsfritt batteri må lades regelmessig.
Anbefaling: Hver 6. til 8. uke må det gjennomføres en komplett ladesyklus. Avhengig av batterikapasitet og ladeapparat kan ladesyklusen vare fra 24 til 48 timer.

Monteringssted (Basiskjøretøy Stellantis)

Boenhets-batteriet er montert i førerområdet under høyre sete.

Monteringssted (Basiskjøretøy Ford)

Boenhets-batteriet er montert i sengebenken bak til venstre.

Utladning

Hvilestrømmen, som forbrukes kontinuerlig av noen elektriske forbrukere, lader ut boenhets-batteriet.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet. Det kan oppstå deformasjoner, varmetvikling og brannskader.
- ▷ Lad batteriet til riktig tid.

Selv et fulladet boenhets-batteri kan lades fullstendig ut av hvilestrøm (kontinuerlig innkoblede forbrukere).

Tilgjengelig kapasitet reduseres ved lave utetemperaturer.

Batteriets selvutlading er avhengig av temperaturen. Ved 20 til 25 °C er selvutladingsraten ca. 3 % av kapasiteten/måned. Selvutladingsfrekvensen tilar ved stigende temperaturer: Ved 35 °C er selvutladingsraten ca. 20 % av kapasiteten/måned.

Et eldre batteri har ikke lenger full kapasitet.

Jo fler elektriske forbrukere som er innkoblet, desto raskere forbrukes boenhets-batteriets energiforråd.

- ▷ Forbrukere som selve strømsentralen, panelet, varmeanlegget, laderegulatoren for solcelleanlegg (hvis montert) og andre apparater bruker litt standby-strøm og vil derfor med tiden lade ut boenhets-batteriet. Still derfor batteri-skillebryteren (Bilde 84,11) på strømsentralen på "Batterie Aus" (batteri av) når kjøretøyet ikke brukes over lengre tid. Laderegulatoren for solcelleanlegg forblir i drift. For å deaktivere laderegulatoren for solcelleanlegg må den tilhørende sikringen (Bilde 84,10 "Solar") trekkes ut.

9.3.2 Batterilading over 230 V-forsyning

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhets-batteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

9.3.3 Batterilading via kjøretøymotor (dynamo)

Når motoren er i gang, lades boenhets-batteriet og startbatteriet med kjøretøyetets dynamo. Hvis kjøretøyetets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av et relé i strømsentralen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyetets startevne. Boenhets-batteriets eller startbatteriets ladetilstand kan vises på panelet.

9.3.4 Lade startbatteriet

- ▶ Batterisyren er giftig og etsende. Unngå enhver kontakt med hud eller øyne. Ved kontakt spyl grundig med mye vann (hud, øyne, klær, gjenstander) og oppsøk lege om nødvendig.
- ▶ Eksplosjonsfare under ladning med eksternt ladeapparat. Når polklemmene kobles på, kan det oppstå gnister. Batteriet må kun lades i godt ventilerte rom og på god avstand fra åpen ild eller gnister. Under lading kan batteriet utvikle og frigi gasser.
- ▶ For lading av startbatteriet med eksternt batterilader skal batteriet alltid tas ut av kjøretøyet.
- ▶ Når du kobler fra batteriet, alltid først koble ut minuspolen og deretter plusspolen. Koble til i motsatt rekkefølge.

- ▷ Aldri koble batterikabelen på feil pol (rød kabel -> plusspol, svart kabel -> minuspol).
- ▷ Når et batteri er koblet ut skal ikke tenningen slås på. Kortslutningsfare!
- ▷ Før frakobling og tilkobling av batteriet, må kjøretøyets motor slås av, og 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen og alle apparater være utkoplet. Kortslutningsfare!
- ▷ Før lading av batteriet må man kontrollere om det eksterne ladeapparatet er godkjent for batteritypen.
- ▷ Ta hensyn til bruksanvisningene for basiskjøretøy og batterilader.
- ▷ Ved overlading blir batteriet skadet og kan ikke repareres.

Monteringssted (Basiskjøretøy Stellantis)

Startbatteriet er montert i fotrommet i det venstre førerhuset under et plastdeksel eller under venstre sete i førerhuset.

Monteringssted (Basiskjøretøy Ford)

Startbatteriet er montert under førersetet.

Å lade med eksternt ladeapparat

For lading av startbatteriet med eksternt ladeapparat er fremgangsmåten som følger:

- Slå av kjøretøymotoren.
- Slå av alle elektriske forbrukere.
- Slå av hovedbryter 12 V på panelet. Den kontrollampen slukkes.
- Slå av batteri-skillebryteren på strømsentralen.
- Trekk ut nettpluggen på strømsentralen.
- Steng samtlige gassapparater, alle gassavstengeventiler og gassflaskens hovedventil.
- Opprett tilgang til startbatteriet. For å gjøre dette tar du av plastdekselet i fotrommet i det venstre førerhuset.
- Fare for kortslutning når batteripolene frakobles. Koble derfor først fra minuspolen på startbatteriet og tilslutt plusspolen.
- Ta startbatteriet ut av kjøretøyet.
- Sjekk at det eksterne ladeapparatet er av.
- Koble det eksterne ladeapparatet til startbatteriet. Påse at polene kobles til i riktig rekkefølge: Koble først polklemmen "+" på plusspolen på batteriet og klem deretter polklemmen "-" til minuspolen på batteriet.
- Slå på det eksterne ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende ladetid for batteriet finnes i bruksanvisningen for ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende styrken på batteriet finner du i dataene for batteriet.
- Koble fra ekstern batterilader i omvendt rekkefølge.

9.3.5 Lade-Booster for boenhets-batteri

- ▶ Ikke gjennomfør vedlikehold eller reparasjoner på apparatet. Det er fare for elektrisk støt og brann.
- ▶ Hvis huset eller kablene er skadet: Ikke ta i bruk apparatet. Koble apparatet fra strømforsyningen.
- ▶ Sørg for at væske ikke kommer seg inn i apparatet.
- ▶ Deler av apparatet kan bli varme under drift. Ikke rør apparatet. Ikke oppbevar varmfølsomme gjenstander i nærheten av apparatet.

- ▷ Bruk kun boenhets-batterityper som støtter lade-boosteren.
- ▷ Når du skifter batteritype: La Lade-Booster tilbake tilles og programmeres i en servicestasjon.

Under kjøring lades boenhets-batteriet av kjøretøyets dynamo. Svingninger i ladestrømmen og et spenningsfall mellom dynamoen og boenhets-batteriet påvirker ytelsen til boenhets-batteriet. Lade-Booster brukes til å holde ladestrømmen fra dynamoen konstant og for å kompensere for eventuelle spenningsfall.

- ▷ Lade-Booster ble stilt inn til fabrikkstandard for boenhets-batteriet. Lade-Booster fungerer automatisk så snart panelet (LT 100) er slått på. Hvis panelet (LT 100) er slått av, blir Lade-Booster også deaktivert.

Hvis det er mye varme, sørger en innebygd vifte for at Lade-Booster ikke overopphetes.

Sikringene til spenningssensorene (1 A hver) er festet til boenhets-batteriet og startbatteriet.

Monteringssted

Lade-Boosteren er innebygd under førersetet (bak strømsentralen) eller til venstre bak i bilen, i sengebenken.

9.4 Strømsentral (EBL 31)

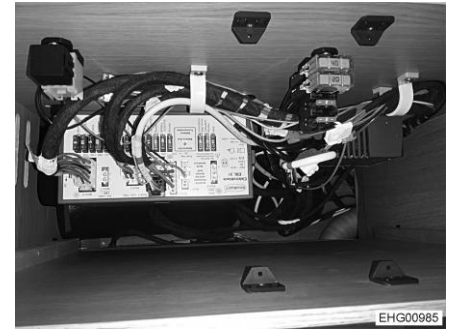
- ▷ Luftingsåpningene må ikke tildekkes. Fare for overheting!

- ▷ Det er ikke alltid at alle pluggplassene for sikringer er bestykket, dette avhenger av modellen.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

Bilde 82 Monteringssted for strømsentralen (Stellantis)

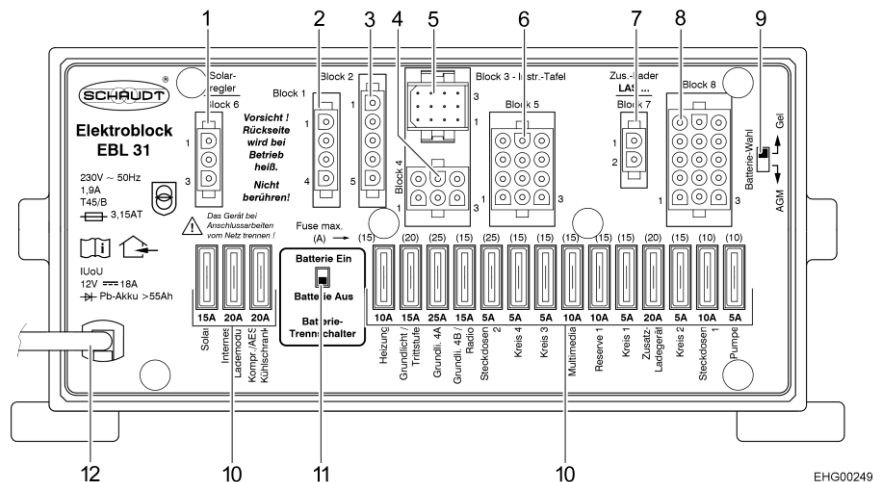
Bilde 83 Monteringssted for strømsentralen (Ford)

**Monteringssted
(Basiskjøretøy Stellantis)**

Strømsentralen er montert under det venstre førerhussetet.

**Monteringssted
(Basiskjøretøy Ford)**

Strømsentralen er montert bak til venstre under sengen.

Bilde 84 Strømsentral (EBL 31)

- 1 Blokk 6: Laderegulator for solcelleanlegg (hvis montert)
- 2 Blokk 1: Kjøleskap
- 3 Blokk 2: Styreledninger
- 4 Blokk 4: Varmeanlegg, grunnbelysning (belysning i inngangssonen), stigtrinn
- 5 Blokk 3: Panel
- 6 Blokk 5: Reserve, stikkontakter, grunnbelysning
- 7 Blokk 7: Ekstra ladeapparat
- 8 Blokk 8: Forbruker, TV, vannpumpe, reserve, multimedia, stikkontakter
- 9 Bryter batterivalg (Gel/AGM)
- 10 Sikringer
- 11 Batteri-skildebryter ("Batterie Ein/Aus" (batteri på/av))
- 12 Netttilkobling 230 V~

Oppgaver

Strømsentralen har følgende oppgaver:

- Strømsentralen lader boenhets-batteriet. Startbatteriet blir kun vedlikeholdsladet av strømsentralen.
- Strømsentralen overvåker spenningen i boenhets-batteriet.
- Strømsentralen fordeler strømmen til 12 V-strømkretsene og sikrer disse. Til stikkontaktene kan det tilkobles apparater med maks. 10 A.
- Strømsentralen har tilkoblinger for en laderegulator for solcelleanlegg, ekstra ladeapparat, samt ytterligere styre- og overvåkingsfunksjoner.

- Strømsentralen skiller startbatteriet elektrisk fra boenhetens batteri når kjøretøymotoren er slått av. På denne måten kan 12 V-forbrukerne i boenheten ikke lade ut startbatteriet.
- Batteri-skillebryteren i strømsentralen skiller alle forbrukerne fra boenhetens-batteriet.

Strømsentralen virker kun i sammenheng med et panel.

Strømmen som forsynes fra den interne lademodulen til strømsentralen, er begrenset til 18 A, og er delt inn i ladestrøm og forbrukerstrøm.

9.4.1 Batteri-skillebryter

- ▷ Etter at batteri-skillebryteren er slått på igjen: Sette i drift grunnbelysning (belysning i inngangområde), stigtrinn, varmeanlegg og reserve 4 igjen (avhengig av modell). Slå på hovedbryter 12 V en liten stund. Dette gjelder også når boenhetens-batteriet er frakoblet og tilkoblet igjen.

Batteri-skillebryteren slår av alle 12 V-forbrukerne i boenheten (med unntak av kjøleskapet). Dermed unngås en langsom utladning av boenhetens-batteriet dersom kjøretøyet ikke brukes over lengre tid (f.eks. kortere lagring).

Batteriene kan videre lades fra strømsentralen, også når batteri-skillebryteren er avslått.

Slå på/av:

- Skyv batteri-skillebryter oppover: Batteri på ("Batterie Ein").
- Skyv batteri-skillebryter nedover: Batteri av ("Batterie Aus").

- ▷ Hvis kjøretøyet skal settes i bero, må batteri-skillebryteren slås av. I tillegg må sikringen til kjøleskapet (under passasjeret) trekkes ut.

9.4.2 Batteri-valgbryter

- ▶ Hvis batteri-valgbryteren er feil innstilt, kan det dannes knallgass. Eksplosjonsfare!

- ▷ Boenhetens-batteriet kan skades dersom batteri-valgbryteren står i feil stilling.
- ▷ Ikke forandre fabrikkinnstillingen av batteri-valgbryteren.

Monteringssted

Batteri-valgbryteren befinner seg på strømsentralen.

9.4.3 Batteriovervåking

- ▷ Et utladet boenhets-batteri bør lades fullt opp på nytt så snart som mulig.

Batteriovervåkeren i strømsentralen kontrollerer spenningen i boenhets-batteriet.

Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

Forholdsregler:

- Slå av alle elektriske forbrukere som ikke er absolutt nødvendige med den tilhørende bryteren.
- Hvis nødvendig slå på 12 V-forsyningen med hovedbryteren 12 V en liten stund igjen. Dette er kun mulig, når batterispenningen ligger over 11 V. Dersom spenningen ligger under dette, kan 12 V-forsyning først gjeninnkoples når boenhets-batteriet er ladet.

9.4.4 Batterilading

Når motoren er i gang, blir boenhets-batteriet og startbatteriet koblet sammen med et relé i strømsentralen og lades med kjøretøyets dynamo. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av strømsentralen igjen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhets-batteriets eller startbatteriets polspenning kan vises på panelet.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen via CEE-stikkkontakten, blir boenhets-batteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

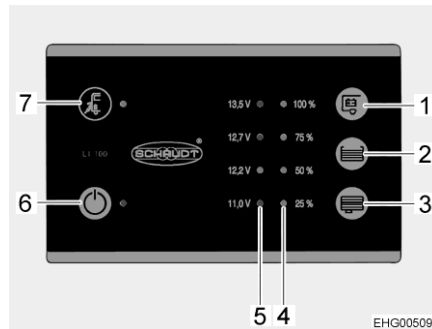
9.4.5 Kabeltilordningen "SAT-klargjøring"

Tilordning på EBL

Ledningsfarge	Signal	Tilkobling
Svart	D+	Tilkoblingsfordeler rad 6 lilla
Brun	Pluss	Block 5/Pin 9 (sikring for grunnbelysning 15 A)
Hvit	Minus	Block 5/Pin 12

9.5 Panel (LT 100)

Bilde 85 Panel (LT 100)

- 1 Knapp for kontroll av spenningen i boenhets-batteriet
- 2 Knapp for kontroll av fyllenivå i ferskvannstanken
- 3 Knapp for kontroll av fyllenivå i spillvannstanken
- 4 LED-skala for visning av tanknivå
- 5 LED-skala for visning av batterispenning
- 6 Hovedbryter 12 V og grønn LED
- 7 Symbol for nettilkobling og gul LED

Bryterne og knappene på panelet er sensor-tastefelt. Koblingsfunksjonen utløses ved berøring.

Strømtilkobling Den gule LED-en ved symbolet for strømtilkobling "⚡" (Bilde 85,7) lyser når kjøretøyet er koblet til en ekstern strømforsyning. LED-en lyser da også når panelet er slått av.

9.5.1 Hovedbryter 12 V

Hovedbryteren 12 V (Bilde 85,6) kobler panelet og 12 V-forsyningen til boenheten inn og ut.

Unntak: Avhengig av modell, forblir grunnbelysning (belysning i inngangsområdet), varmeanlegget, satellittanlegget og stigtrinn driftsklare.

For å slå på:

- Trykk på bryteren "⏻" (Bilde 85,6): 12 V-forsyningen i boenheten er aktivert. LED-en lyser grønt.

For å slå av:

- Trykk på bryteren "⏻" (Bilde 85,6) igjen: 12 V-forsyningen i boenheten er deaktivert. LED-en slukker.

- ▷ Slå alltid av 12 V-forsyningen på panelet når du forlater kjøretøyet. Slik forhindres unødvendig utlading av boenhets-batteriet.
- ▷ Forbrukere som styreenheter (f.eks. laderegulator for solcelleanlegg eller panel) eller innebygde apparater (f.eks. stigtrinn) tar i tillegg strøm fra batterikapasiteten, også når 12 V-forsyningen på panelet er avslått. Derfor må boenhets-batteriet kobles fra kjøretøyets 12 V-spenning med bryteren på strømsentralen når kjøretøyet ikke skal benyttes på lengre tid.

9.5.2 LED-skala for batterispenning

LED-skalaen (Bilde 85,5) viser batterispenningen hos boenhets-batteriet som følger:

- Alle LED-ene lyser: Batteriet er ladet tilstrekkelig.
- Gul og rød LED lyser: Batteriet er delvis utladet.
- Kun den røde LED-en lyser: Batteriet er utladet.
- Rød LED blinker: Batteriet er fullstendig utladet.

Indikere batterispenning:

- Trykk på knapp " " (Bilde 85,1): Boenhetbatteriets spenning indikeres.

Følgende tabeller hjelper til med å forklare den anviste batterispenningen til boenhets-batteriet på panelet.

Batterispenning (verdi ved løpende drift)	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen strømtilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står, ingen strømtilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, strømtilkobling)
Under 11,0 V (rød LED blinker)	Batteriet er fullstendig utladet, ingen lading via dynamoen	Batteriet er fullstendig utladet	Batteriet er fullstendig utladet, ingen lading via strømforsyningen
12,2 V eller mindre Fare for fullstendig utladning (batterialarm) (rød LED lyser)	12 V-spenning overbelastet	Når forbrukere er utkoblet: Batteriet tomt	12 V-spenning overbelastet
	Batteriene lades ikke av dynamoen	Når forbrukere er innkoblet: Batteri overbelastet	Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt
12,7 V til 13,5 V (rød, gul og en grønn LED lyser)	12 V-spenning overbelastet ¹⁾	Normalt område	12 V-spenning overbelastet ¹⁾
	Batteriene lades ikke av dynamoen ¹⁾		Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt ¹⁾
13,5 V (alle LED-ene lyser)	Batteriet lades	Inntreer kun kort etter ladingen	Batteriet lades

¹⁾ Når spenningen ikke overstiger dette området etter flere timer.

Hvilespenning Målingen av hvilespenningen er en enkel metode for å kontrollere batteriets tilstand. Med hvilespenning refereres det til batteriets spenning i hviletilstand, når det ikke tas ut strøm og batteriet ikke lades.

Den påfølgende tabellen hjelper til å forklare den anviste hvilespenningen. De angitte verdiene er veiledende verdier for gele-batterier.

Visning LT 100	Verdier for hvilespenning	Batteriets ladetilstand
Rød LED blinker	11,0 V eller mindre	Batteriet er fullstendig utladet
Rød og gul LED lyser	11,0 V til 12,2 V	Batteriet er utladet til fullstendig utlading
Rød og gul LED lyser	12,2 V til 12,7 V	Batteriet er tomt eller ladet opp til ca. 50 %
Rød, gul og den nederste grønne LED-en lyser	12,7 V til 13,5 V	Batteriet er ladet mellom ca. 50 % og helt fullt
Alle LED-ene lyser	Over 13,5 V	(Forekommer bare under lading)

- ▷ Langvarig fullstendig utlading skader batteriet kan ikke repareres.

Forholdsregler:

- Ved batterialarm må alle forbrukere slås av og boenhets-batteriet lades, enten ved kjøring eller ved tilkobling til en 230 V-forsyning.

9.5.3 LED-skala for tanknivå

LED-skalaen (Bilde 85,4) viser fyllenivået i ferskvannstanken eller spillvannstanken.

Indikere nivået:

Trykk på knapp "☰" (Bilde 85,2): Ferskvannstankens fyllenivå vises med lysende LED-er.

Trykk på knapp "☷" (Bilde 85,3): Spillvannstankens fyllenivå vises med lysende LED-er.

Fyllenivåmåler

LED-visning	Tankfyllenivå
Alle LED-ene lyser	Tank full
3 LED lyser	Tank ca. 3/4 full
2 LED lyser	Tank ca. 1/2 full
1 LED lyser	Tank ca. 1/4 full
Nedre LED blinker	Tank tom

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

9.6 230 V-spenning

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Det elektriske anlegget i kjøretøyet må kontrolleres minst hvert tredje år av en elektrisk fagperson. Ved hyppigere bruk av kjøretøyet anbefales en årlig kontroll.

230 V-spenningen forsyner:

- Stikkontaktene med jordet kontakt for apparater med maks. 10 A
- Strømsentralen

De strømforbrukende apparatene som er tilkoblet 12 V-spenningen i boenheten, forsynes med strøm fra boenhets-batteriet.

Koble kjøretøyet til en ekstern 230 V-forsyning så ofte som mulig. På denne måten lader lademodulen i strømsentralen boenhets-batteriet automatisk. I tillegg blir startbatteriet vedlikeholdsladet.

9.6.1 230-V-tilkobling (CEE-stikkontakt)

- ▷ Overspenning kan skade apparater som er tilkoblet. Årsaker til overspenning kan f.eks. være lynnedslag, uregulerte spenningskilder (f.eks. bensingeneratorer) eller strømtilkoblinger ved kjøring.

Krav til 230 V-tilkoblingen

- Tilkoblingsledningen, pluggforbindelsene til forsyningspunktet og pluggforbindelsen til kjøretøyet må tilsvare IEC 60309. Handelsbetegnelsen for pluggforbindelsene er "CEE blå".
- Bruk gummislangeledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningstverrsnitt og maksimal 25 m lengde.
- Pluggforbindelser med jordet kontakt (schuko) er ikke tillatt. Seriekobling av CEE-/schuko-adaptore er heller ikke tillatt.

9.6.2 Kople til 230 V-forsyning

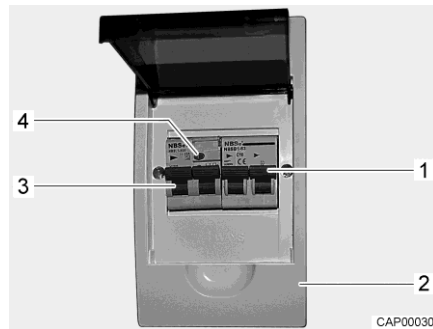

- ▶ Den eksterne 230-V-forsyningen må sikres via en jordfeilbryter (30 mA).
- ▶ Ledningen må være viklet helt av kabeltrommelen for å unngå oppheting.
- ▶ I tvilstilfeller eller hvis 230 V-forsyningen ikke er tilgjengelig eller er defekt, må du kontakte leverandøren av forsyningsanlegget.

- ▷ 230-V-tilkoblingen i kjøretøyet er utstyrt med en jordfeilbryter.
- ▷ Jordfeilbryter (30 mA) er påbudt for tilkoblingspunktene på campingplasser (campingfordelingstavler).

Kjøretøyet kan tilkobles en ekstern 230 V-forsyning. For tilkobling skal i hovedsak kun 230 V-tilkoblingen på kjøretøyet (CEE-stikkontakt) brukes.

Bilde 86 230-V-sikringsboks med ledningsbeskyttelsesbryter og jordfeilbryter (hovedbryter)

Bilde 87 230 V-tilkobling til kjøretøyet (CEE-stikkontakt)

Koble til kjøretøyet:

- Kontroller om strømforsyningsapparatet er egnet med tanke på tilkobling, spenning, frekvens og strøm.
- Kontroller om ledningene og tilkoblingene er egnet.
- Kontroller pluggforbindelsene og ledningene med tanke på synlige skader.
- Slå av jordfeilbryteren (hovedbryter, Bilde 86,3) i sikringsboksen (Bilde 86,2).
- Åpne dekselet for 230 V-tilkoblingen til kjøretøyet (Bilde 87) og sett i stikkontakten. Pass på at låsetappen til det fjærbelastede dekselet har gått i lås.
- Sett støpselet til tilkoblingsledningen i stikkontakten på campingfordeleren. Pass på at låsetappen på det fjærbelastede dekselet også har gått i lås.
- Slå på jordfeilbryteren (hovedbryter, Bilde 86,3) i sikringsboksen.

Kontrollere jordfeilbryter:

- Når kjøretøyet er koblet til 230 V, trykker du på prøvetasten (Bilde 86,4) på jordfeilbryteren (Bilde 86,3) i sikringsboksen (Bilde 86,2). Jordfeilbryteren må utløses.
- Slå på jordfeilbryteren (Bilde 86,3) igjen.

Koble fra forbindelsen:

- Slå av jordfeilbryteren (hovedbryter, Bilde 86,3) i sikringsboksen (Bilde 86,2).
- Løsne låsetappen på campingfordeleren og trekk støpselet til tilkoblingsledningen ut av stikkontakten.
- Løsne låsetappen på kjøretøyet, trekk ut stikkontakten og lukk dekselet for 230 V-tilkoblingen.

9.7 Solaranlegg

- ▶ Endringer i ledninger eller sikringer kan føre til problemer og sette sikkerheten i fare. Enhver uautorisert modifikasjon vil ugyldiggjøre garantien.

Solcellepaneler er montert på taket av kjøretøyet for å generere elektrisk energi. En laderegulator for solcelleanlegg, som styrer og optimaliserer ladeprosessen til batteriet, er installert bak strømsentralen og ladeforsterkeren.

Hvis 12-V-hovedbryteren og batteri-skillebryteren på strømsentralen er slått av, vil laderegulatoren for solcelleanlegg forbli aktiv. For å deaktivere laderegulatoren for solcelleanlegg må den tilhørende sikringen (Bilde 84,10 "Solar") trekkes ut.

- ▷ Laderegulatoren for solcelleanlegg er satt til fabrikkinnstillinger på leveringstidspunktet. Under det første oppsettet må batteritypen endres fra Gel til AGM via appen.

Første oppsett

Før første igangsetting må solaranlegget settes opp i henhold til den vedlagte hurtigguiden. For detaljert informasjon og innstillingsmuligheter, skann QR-koden i hurtigguiden. Tilordne et passende individuelt passord under oppsettet for å forhindre uautorisert tilgang.

Merknader for drift

For å kunne bruke solaranlegget så effektivt som mulig, følg følgende merknader.

- Unngå skygge. Hvis mulig, parker kjøretøyet på en slik måte at det ikke faller skygge fra bygninger eller trær på solcellepanelene. Pass på at deler ikke kaster skygge på solcellepanelene.
- Sørg for tilstrekkelig lufting. Høye temperaturer kan redusere effektiviteten til solcellepaneler fordi de øker den elektriske motstanden.
- Kontroller tilstanden til de tilkoblede batteriene regelmessig. Kapasiteten til batteriene påvirker effektiviteten til systemet betydelig.
- Hold øye med energiproduksjon og ladeeffekt for å kunne reagere på redusert effekt på et tidlig tidspunkt.

- ▷ Merknader om stell finnes i avsnitt 12.1.9.

9.8 LTE-WiFi-ruter

Bilde 88 LTE-WiFi-ruter

Kjøretøyet har en LTE-WiFi-ruter, en innvendig og en utvendig antenne. Datahastighetene (opplastings- og nedlastingshastighet) og datavolumet avhenger av brukerens avtale, nettleverandøren og kjøretøyets aktuelle plassering.

- ▷ Informasjon om betjening finnes i WiFi-systemets separate bruksanvisning.

9.9 Sikringer

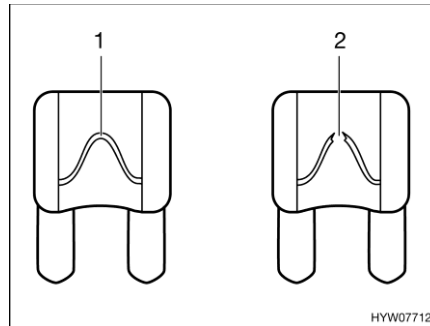

- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når strømforsyningen er frakoblet.
- ▶ Skruede sikringer må ikke skiftes selv. Oppsøk et autorisert fagverksted for å få dem skiftet ut.
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres.
- ▶ Defekte sikringer må alltid skiftes ut med en ny sikring med samme verdi.

9.9.1 Sikringer 12 V

De strømbrukende apparatene som i boenheten er tilknyttet 12 V-forsyningen, er sikret med separate sikringer. Sikringene er tilgjengelige på forskjellige monteringssteder i kjøretøyet.

- 1 Uskadd sikringselement
- 2 Avbrutt sikringselement

Bilde 89 Sikring 12 V

En intakt 12 V sikring kan registreres på det uskadede sikringselementet (Bilde 89,1). Når sikringselementet er avbrutt (Bilde 89,2), må sikringen byttes.

Før du skifter sikringene, må du følge angivelsene nedenfor vedr. funksjon, verdi og farge til de aktuelle sikringene. Ved skifting av sikringer, bruk kun bladsikringer med verdier som er angitt nedenfor.

**Moneringssted
(Basiskjøretøy Stellantis)**

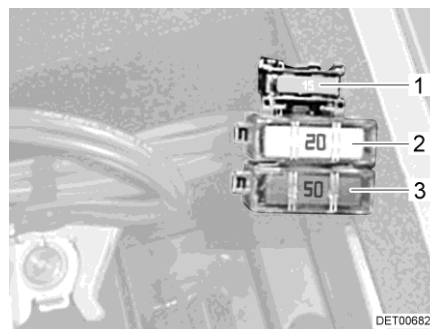
12-V-sikringsboksen (EBL) er montert under det venstre setet i førerhuset.

**Moneringssted
(Basiskjøretøy Ford)**

12-V-sikringsboksen (EBL) er montert i den bakre langsgående sengen under service-luken.

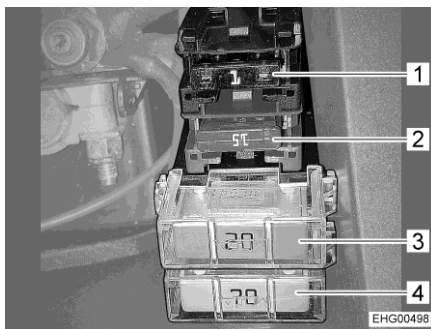
**Sikringer ved
startbatteriet
(Basiskjøretøy Stellantis)**

Sikringene er montert i nærheten av startbatteriet. Startbatteriet er tilgjengelig på gulvet mellom førerhussetene og et deksel.

- 1 Bladsikring 15 A/blå (styring relé)
- 2 Stor bladsikring 20 A/gul (forsikring kjøleskap)
- 3 Stor bladsikring 50 A/rød (sikring startbatteri)

Bilde 90 Sikringer ved startbatteriet uten Lade-Booster

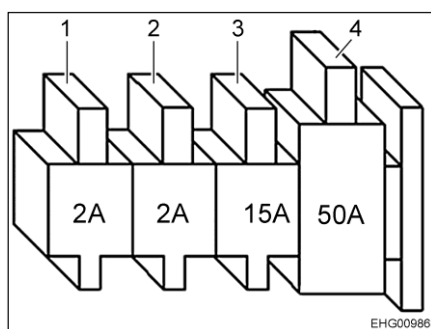

Bilde 91 Sikringer ved startbatteriet med lade-booster

- 1 Bladsikring 1 A/sort (spenningssensor startbatteri)
- 2 Bladsikring 15 A/blå (styring relé)
- 3 Stor bladsikring 20 A/gul (startbatteri for kjøleskap)
- 4 Stor bladsikring 70 A/beige (sikring startbatteri)

Sikringer på startbatteriet (Basiskjøretøy Ford)

Sikringene er montert bak førersetet under et deksel.

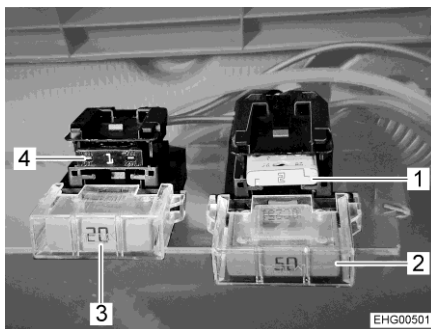

Bilde 92 Sikringer ved startbatteriet

- 1 Bladsikring 2 A/grå (tilførselsledning D+ reléer)
- 2 Bladsikring 2 A/grå (spenningssensor startbatteri)
- 3 Bladsikring 15 A/blå (ladekrets startbatteri)
- 4 Stor bladsikring 50 A/rød (sikring startbatteri)

Sikringer ved boenhetsbatteriet (Basiskjøretøy Stellantis)

Sikringene er montert i setekonsollen til høyre sete i førerhuset.

Bilde 93 Sikringer ved boenhetsbatteri med Lade-Booster

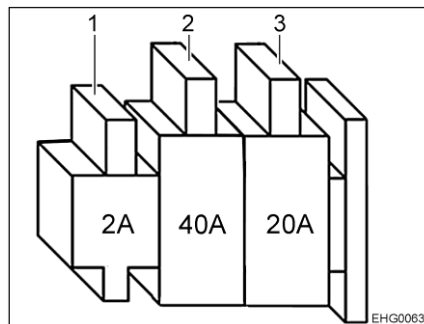
- 1 Bladsikring 2 A/grå (spenningssensor EBL)
- 2 Stor bladsikring 50 A/rød (sikring boenhets-batteri)
- 3 Stor bladsikring 20 A/gul (boenhets-batteri for kjøleskap)
- 4 Bladsikring 1 A/sort (spenningssensor boenhets-batteri)

Sikringer ved boenhets-batteriet (Basiskjøretøy Ford)

Sikringene er montert i sengebanken bak til venstre.

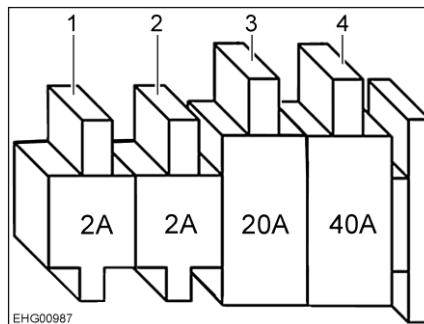
Kjøretøy med **et** boenhets-batteri:

- 1 Bladsikring 2 A/grå (spennings-sensor EBL)
- 2 Stor bladsikring 40 A/oransje (boenhets-batteri)
- 3 Stor bladsikring 20 A/gul (kjøles-kap)

Bilde 94 Sikringer hvis man har et boenhets-batteri

Kjøretøy med **to** boenhets-batterier:

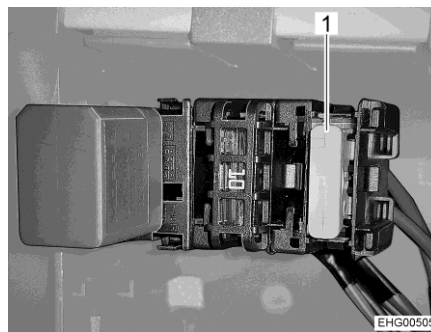

- 1 Bladsikring 2 A/grå (booster boenhets-batteri Pluss)
- 2 Bladsikring 2 A/grå (føler batteri Pluss)
- 3 Stor bladsikring 20 A/gul (kjøles-kap)
- 4 Stor bladsikring 40 A/oransje (boenhets-batteri)

Bilde 95 Sikringer hvis man har to boenhets-batterier

Sikring for Pluss-Signal "Tenning på, kjøretøy" (Basiskjøretøy Stellantis)

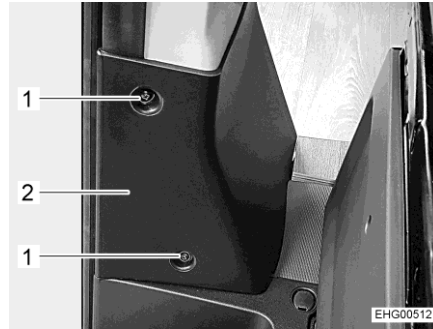
På B-søylen på høyre kjøretøyside er sikringen for pluss-signalet "Tenning på, kjøretøy" montert.

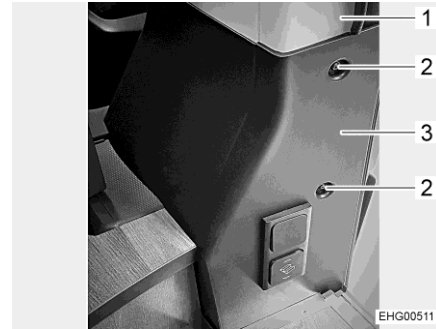
- 1 Bladsikring 2 A/grå (pluss-signal "Tenning på, kjøretøy")

Bilde 96 Sikring på B-søyle, høyre kjøretøyside

Sikringen kan nås bak et deksel.

Bilde 97 Deksel (sett fra førerhusdøren)

Bilde 98 Deksel (sett fra skyvedøren)

Skift sikring:

- Trekk ut 2 skruer (Bilde 97,1) samt 2 skruer (Bilde 98,2) og ta dekselet (Bilde 97,2 og Bilde 98,3) av B-søylen (Bilde 98,1).
- Skift sikring.
- Sett dekselet på B-søylen og fest med 4 skruer.

**Sikring for Pluss-Signal
"Tenning på, kjøretøy"
(Basiskjøretøy Ford)**

Sikringen er montert under det høyre setet i førerhuset.

Sikring: Bladsikring 2 A/grå

**Sikring til CP+
(Basiskjøretøy Ford)**

Sikringen er montert i sittegruppen.

Sikring: Bladsikring 2 A/grå

Sikring for generator D+

Sikringen er montert i sengebenken bak til venstre.

Sikring: Bladsikring 2 A/grå

**Sikring for varmeanlegg
for spillvannstanken**

Sikringen er montert under sittegruppen.

Sikring: Bladsikring 2 A/grå

**Sikring for Thetford-
toalett**

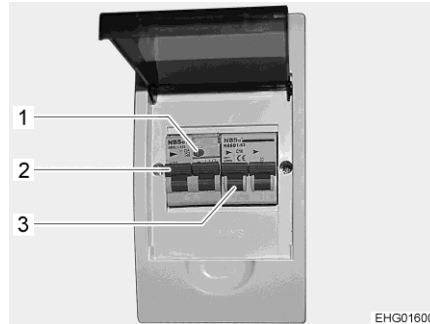
Toalettet har en vedlikeholdsfri automatisikring.

9.9.2 230 V-sikrings-boks

- ▷ Kontroller jordfeilbryteren hver gang den kobles til 230 V-strømforsyningen, men minst hver 6. måned.

- 1 Prøvetast
- 2 Jordfeilbryter (hovedbryter)
- 3 Ledningsbeskyttelsesbryter

Bilde 99 230 V-sikringsboks med ledningsbeskyttelsesbryter og jordfeilbryter (hovedbryter)

En jordfeilbryter slår av det elektriske anlegget når en feilstrøm på 30 mA overskrides. Jordfeilbryteren er også hovedbryter. Den etterkoblede ledningsbeskyttelsesbryteren (10 A) (Bilde 99,3) sikrer 230 V-spenningen.

Kontrollere jordfeilbryter:

- Når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen, trykker du på prøvetasten (Bilde 99,1). Jordfeilbryteren (Bilde 99,2) må utløses.

Monteringssted

Sikringsboksen er montert bak service-luke i sittebenken.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om innbyggingsapparatene i kjøretøyet.

Informasjonen gjelder kun betjeningen av innbyggingsapparatene.

Ytterligere informasjon om innbyggingsapparatene finner du i bruksanvisningene til innbyggingsapparatene, som er vedlagt kjøretøyet separat.

10.1 Generelt

- ▷ Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for varmeapparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Disse reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted.

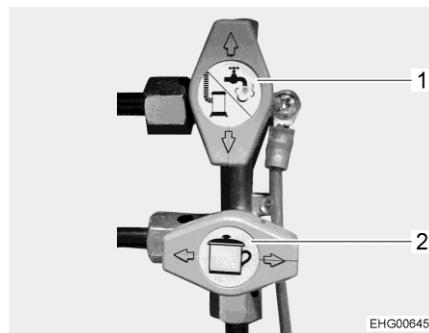

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen for apparatet. Denne er vedlagt separat.

Avhengig av modell er kjøretøyet utstyrt med varmeanlegg/varmtvannsbereider, kokeplass og kjøleskap.

I denne bruksanvisningen beskrives kun betjeningen av disse apparatene og deres spesifikasjoner.

Før et gassdrevet innbyggingsapparat settes i gang, må man åpne gassflaskens hovedventil og gassavstengeventilen.

- 1 Gassavstengeventil for varmeanlegg/varmtvann, lukket
- 2 Gassavstengeventil kokeplass, åpnet

Bilde 100 Posisjon gassavstengeventiler (eksempel)

10.2 Varmeanlegg/Varmtvannsberedning

Med varmeanlegget kan man både varme opp kjøretøyets boenhet (gjennom oppvarming av romluft), samt varme opp bruksvannet (varmtvannsbereder-funksjon). De etterfølgende tipsene gjelder også når varmeanlegget benyttes som varmtvannsbereder.

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Ved tanking, på ferger og i garasjer, må varmeanlegget aldri drives med gass. Eksplosjonsfare!
- ▶ Aldri bruk varmeanlegget i gassdrift i lukkede rom (f.eks. i garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Ikke bruk rommet over og bak varmeanlegget som oppbevaringsrom.
- ▶ Bruksvannet kan varmes opp til 65 °C. Fare for skålding!

- ▷ Resirkuleringsviften slår seg på automatisk når varmlufts-varmeanlegget settes i drift, og fortsetter å være i drift. Dermed blir boenhets-batteriet ekstremt belastet, når kjøretøyet ikke er tilkoblet en ekstern 230 V-forsyning. Ta hensyn til at boenhets-batteriet kun har et begrenset energiforråd.
- ▷ Varmtvannsberedning må aldri settes i gang uten vann.
- ▷ Tøm bruksvanntanken hos varmeanlegget ved frostfare når varmtvannsberedning ikke er i drift.
- ▷ Still varmtvannsberedning kun på maks. temperatur når det trengs mye varmtvann. Det beskytter apparatet mot forkalkning.
- ▷ Vann som varmes opp av varmeanlegget skal ikke benyttes som drikkevann.
- ▷ La varmeanlegget med jevne mellomrom (minst hver 3 måned) løpe noen minutter med full belastning, for å fjerne kondensvann. Slik kan luktproblemer unngås.

Første igangsetting

Når varmeanlegget settes i gang for første gang, vil det for en kort tid avgj røyk og lukt. Still umiddelbart varmeanlegget på bryteren på høyeste trinn. Åpne vinduer og dører og luft godt. Røyk og lukt forsvinner av seg selv etter kort tid.

10.2.1 Riktig oppvarming

- ▷ Luftdysene må alltid være frie og må ikke blokkeres hhv. stenges for å tillate fri luftstrøm og for å unngå utvikling av varme.
- ▷ Gjenstander plassert foran luftdysene kan skades ved utvikling av varme.
- ▷ Hvis luftstrømmen blokkeres over lengre tid, kan utviklingen av varme føre til skade på kjøretøyet.

Bilde 101 Luftdyse (varmlufts-varmeanlegg)

Varmluftfordeling

Det er flere luftdyser (Bilde 101) installert i kjøretøyet, som leder varm luft fra kroppsvarmen inn i boenheten. Still luftdysene slik at varmluften kommer ut der den er ønsket.

Hvis kjøretøyets luftdyser på dashbordet er i åpen stilling under oppvarming, kan luften fra varmeanlegget sirkulere og slippe ut. For å unngå dette, stenges luftdysene på dashbordet og sett basekjøretøyets luftfordeling til resirkulering.

Innstilling av luftdysene

- Fullstendig åpen: Full varmluftsstrøm
- Halv- eller delvis åpen: Redusert varmluftsstrøm

Hvis alle luftdysene er helt åpne, kommer mindre varm luft ut av hver enkelt dyse. Men hvis bare noen få luftdyser åpnes, strømmes mer varm luft ut av hver enkelt dyse.

10.2.2 Varmeanlegg og varmtvannsberedning (Truma Combi)

- ▶ Hvis det elektriske varmeelementet (tilleggsutstyr Truma Elektro) til varmeanlegget er i drift, må du ikke bruke elektriske apparater med stort effektbehov som vannkoker, kaffemaskin eller hårføner samtidig for å unngå å utløse sikringen på landstrømtilkoblingen og overbelaste landstrøm-stikkkontakten.

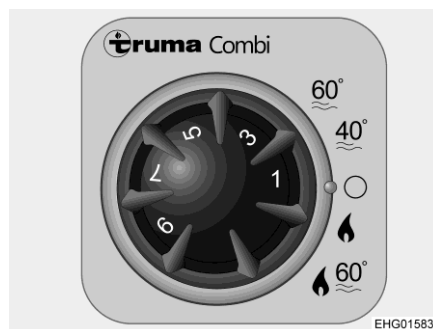
- ▷ Hvis varmeanlegget er ute av drift på grunn av frostfare, må man tømme bruksvanntanken.

- ▷ For modeller med 230-V elektrisk drift er driften kun mulig når kjøretøyet er koblet til 230-V-forsyningen.
- ▷ Spenningsforsyningen til varmestyringsystemet forblir intakt selv når 12-V-hovedbryteren er slått av.

Betjeningsdeler

Avhengig av utstyret er en av følgende to kontrollpaneler installert. Informasjon om betjening finnes i produsentens bruksanvisning.

Bilde 102 Truma CP classic

Bilde 103 Truma CP plus

Driftsmåter

Varmeanlegget kan drives med ulike driftsmåter:

- Oppvarmingsdrift (med eller uten varmtvannsberedning)
- Varmtvannsberedning (kun varmtvannsberedning)

Oppvarmingsdrift

I oppvarmingsdrift kan bruksvannet også varmes opp når oppvarmingen er slått på. Når ønsket romtemperatur er nådd og varmeanlegget slår seg av, fortsetter oppvarmingen av bruksvannet til den innstilte vanntemperaturen er nådd.

En temperaturføler måler romtemperaturen.

I driftsmåten "Kun varmeanlegg" kan varmeanlegget være i gang når bruksvanntanken er tom.

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og den gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder".
- Slå på varmeanlegget på kontrollpanelet og still inn ønsket varmenivå.
- I oppvarmingsdrift, velg "kun varmeanlegg" eller "varmeanlegg og varmtvannsberedning".

Resirkuleringsviften slår seg på automatisk når varmeanlegget settes i drift.

- For å slå av:*
- Slå av varmeanlegget på kontrollpanelet.
  - Steng gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder" og hovedventilen på gassflasken.

Etter at varmeanlegget er slått av, kan resirkuleringsviften stå på for å utnytte restvarmen.

Varmtvannsberedning

Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med driftsmåten "Varmtvannsberedning". I denne driftsmåten blir kun bruksvannet varmet opp til 40 °C eller 60 °C.

Slå på varmtvannsberedning:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og den gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder".
- Slå på varmeanlegget på kontrollpanelet og still inn "Varmtvannsberedning".

10.2.3 Sikkerhets-/avtappingsventil

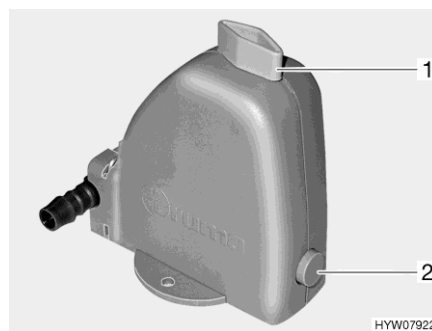
Varmeanlegget er utstyrt med en sikkerhets-/avtappingsventil (Bilde 104). Sikkerhets-/avtappingsventil hindrer at vannet til varmtvannsberedningen fryser når varmeanlegget ikke er på når det er frost.

- ▷ Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen og tøm varmeanlegget når kjøretøyet ikke brukes over lang tid.
- ▷ Ved temperaturer under 2 °C åpner sikkerhets-/avtappingsventilen automatisk. Først når temperaturen på sikkerhets-/avtappingsventilen er over 6 °C, kan sikkerhets-/avtappingsventilen lukkes igjen.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventilen beskytter ikke vannpumpen og vannarmaturene mot frost.

- ▷ Tømmestussene til sikkerhets-/avtappingsventilen må alltid holdes fri for smuss (f.eks. løv, is).

Bilde 104 Sikkerhets-/avtappingsventil

**Fylle/tømme
bruksvanntanken**

Bruksvanntanken forsynes med vann fra vanntanken.

*Fylle bruksvanntanken med
vann:*

- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Drei dreiebryteren (Bilde 104,1) på tvers av sikkerhets-/avtappingsventilen og trykk inn trykknappen (Bilde 104,2).
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsledningene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at bruksvanntanken er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

Tøm bruksvanntanken:

- Slå av varmeanlegget på kontrollpanelet.
- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Vri dreiebryteren (Bilde 104,1) langs med sikkerhets-/avtappingsventilen. Trykknappen (Bilde 104,2) hopper ut. Bruksvanntanken tømmes ut via sikkerhets-/avtappingsventilen.
- Kontroller at alt vannet renner ut av bruksvanntanken (ca. 12 liter).

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

10.2.4 Dieseldrevet varmeanlegg og varmtvannsberedning (Truma Combi D) (spesialmodeller)

Varmeanlegget og varmtvannsberedningen Truma Combi D drives med diesel.

Funksjonene, betjeningsdelene og betjeningen tilsvarer Truma Combi-varmeanlegget, se avsnittet 10.2.2.

Ytterligere informasjon finnes i dokumentasjonen til varmeanleggsprodusenten.

10.2.5 Veggpipe

Friskluft og avgasser fra varmeanlegget ledes i en to-kammers veggpipe.

- ▷ Parker kjøretøyet slik, at veggpipen får tilstrekkelig friskluft.
- ▷ Veggpipen må alltid være fri. Veggpipen må ikke tildekkes.
- ▷ Ved vintercamping må veggpipen holdes fri for snø og is.
- ▷ Kontroller veggpipen regelmessig, avhengig av været (snø, løvfall, smuss osv.). Om nødvendig, rengjør veggpipen.
- ▷ Ved rengjøring av kjøretøyet må vannstrålen ikke rettes direkte på veggpipen.
- ▷ Ved ignorering kan en feilfri funksjon av varmeanlegget ikke garanteres.

Bilde 105 Veggpipe (varmlufts-varmeanlegg)

Veggpipen er montert på den venstre sideveggen.

10.3 Gasskomfyr

- ▶ Når gasskomfyren er i bruk, må du ikke la den stå uten tilsyn. Selv om gasskomfyren bare vil være uten tilsyn i en kort periode (f.eks. hvis du må gå på toalettet), må du slå den av.
- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Ikke plasser gardiner, forheng eller kjøkkenhåndklær i nærheten av kokeplassen. Brannfare!
- ▶ Når man håndterer varme gryter, panner og lignende gjenstander må man bruke votter eller grytekluter. Fare for personskade!
- ▶ Mens den slås på og når gasskomfyren er i bruk, må det ikke være noen brennbare eller lettantennelige gjenstander som f.eks. kopp-håndklær, servietter osv. i nærheten av gasskomfyren. Brannfare!
- ▶ Hele tenningsprosessen må være synlig ovenfra og må ikke dekkes til av kasseroller.
- ▶ Gasskomfyrdekslet lukkes ved hjelp av fjærkraft. Fare for skader når dekslet lukkes!

- ▷ Gasskomfyrdekslet av glass skal ikke brukes som kokefelt.
- ▷ Lukk ikke gasskomfyrdekslet når komfyren er i bruk.
- ▷ Ikke belast gasskomfyrdekslet med trykk når det er lukket.
- ▷ Ikke still varme kasseroller på gasskomfyr- eller vaskbeskyttelsen.
- ▷ Etter kokingen må man la gasskomfyrdekslet være åpent så lenge brennerne avgir varme. Ellers kan glassplaten eksplodere.

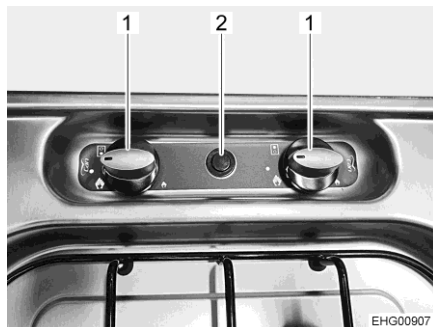

- ▷ Bruk kun gryter og panner som passer til diameteren på brennerristen til gasskomfyren.
- ▷ Når flammen slukkes, stenger tennsikringsventilen automatisk gasstilførselen.
- ▷ Gasskomfyren har automatisk gassavstengning. For mer informasjon, se den separate bruksanvisningen til gasskomfyren.

Kjøkkenbenken i kjøretøyet er utstyrt med en gasskomfyr med 2 flammer.

Bryterne for gasskomfyren er plassert direkte på gasskomfyren.

Gasskomfyr (basiskjøretøy Stellantis)

Bilde 106 Gasskomfyr

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kokeplass".
- Åpne gasskomfyrdekslet.
- Drei dreieregulatoren (Bilde 106,1) til ønsket varmekilde til tenningsposisjon (stor flamme).
- Trykk inn dreieregulatoren og hold den inne.
- Trykk på trykknappen (Bilde 106,2). En gnist genereres i brenneren. Hvis nødvendig, trykkes trykknappen flere ganger.
- Når flammen brenner holder man dreieregulatoren inne i enda 10 til 15 sekunder, til tennsikringsventilen holder gasstilførselen åpen.
- Slipp dreieregulatoren løs og drei den til ønsket innstilling.
- Hvis tenningen mislykkes, gjentas fremgangsmåten fra begynnelsen.

For å slå av:

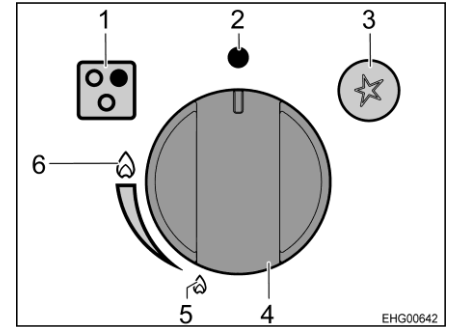
- Vri dreieregulatoren til 0-posisjon. Flammen slukkes.
- Steng gassavstengeventilen "Kokeplass" og hovedventilen på gassflasken.

Gasskomfyr (Basiskjøretøy Ford)

Bilde 107 Gasskomfyr med 2 bluss

Bilde 108 Brytere og indikatorer

- 1 Indikator kokeplate
- 2 0-posisjon (gasstilførselen er stengt)
- 3 Knapp for elektrisk tenning
- 4 Dreieregulator
- 5 Stilling "Minste flamme"
- 6 Stilling "Største flamme"

- ▷ Når du skal tenne (slå på) bluset, må du se til at det ikke står noen gryte eller gjenstand på brenneren.

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kokeplass".
- Åpne gasskomfyrdekslet.
- Trykk på dreieregulatoren (Bilde 108,4) og still den inn på "Største flamme" (Bilde 108,6).
- Hold dreieregulatoren inne, og trykk samtidig på knappen for elektrisk tenning (Bilde 108,3).
- Når flammen brenner: Hold dreieregulatoren inne i noen sekunder til (ellers vil flammen slukne igjen), og slipp den opp.
- Sett dreieregulatoren et sted mellom "Minste flamme" (Bilde 108,5) og "Største flamme" (Bilde 108,6).
- Hvis tenningen mislyktes, må du gjenta prosedyren.

For å slå av:

- Vri dreieregulatoren (Bilde 108,4) til 0-posisjon (Bilde 108,2).
- Steng gassavstengeventilen "Kokeplass" og hovedventilen på gassflasken.

10.4 Kjøleskap

Under kjøring er kjøleskapet i drift via 12 V-spenning. Ved høye omgivelsestemperaturer kommer ikke kjøleskapet opp i full kjøleeffekt lenger.

10.4.1 Kompressor-kjøleskap - Diverse

- ▶ Ventilasjonsåpningene skal alltid holdes åpne.
- ▶ På grunn av tekniske forhold, kan ikke temperaturen i kjøleskapet og fryseren holdes konstant hele tiden. Under ugunstige forhold kan matvarer i fryseren tines opp.

- ▷ Ikke bruk noen gjenstander eller varmeapparater for å sette fart på tiningen.
- ▷ Når kjøretøyet utsettes for sterkt sollys: Ventiler kjøretøyet godt.
- ▷ Før kjøring må produktene i kjøleskapet sikres mot å skli.
- ▷ Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Sørg for at boenhetens batteri alltid er tilstrekkelig ladet. Boenhetens batteri lades opp under kjøring ved hjelp av kjøretøyets dynamo. Når kjøretøyet står parkert, kan du lade boenhetens batteri med nettstrøm, med et ladeapparat eller med et solcelleanlegg.

- ▷ Temperaturen i kjøleskapet avhenger av omgivelsestemperaturen (romtemperatur), hvor hyppig døren åpnes og innholdet i kjøleskapet. Juster kjøletrinnet ved behov.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

Driftsmåter

Kjøleskapet drives utelukkende med 12 V likespenning. 12 V-forsyningen kommer da alltid via strømsentralen.

10.4.2 Thetford T1000

- ▶ Ventilasjonsåpningene skal alltid holdes åpne.
- ▶ Kjøleskapet drives via 12 V-spenning om bord. Ved høye omgivelsestemperaturer kommer ikke kjøleskapet opp i full kjøleeffekt lenger, og strømforbruket er høyere. Under ugunstige forhold kan matvarer i fryseren tines opp.

- ▷ Ikke bruk noen gjenstander eller varmeapparater for å sette fart på tiningen.
- ▷ Når kjøretøyet utsettes for sterkt sollys: Ventiler kjøretøyet godt.
- ▷ Før kjøring må produktene i kjøleskapet sikres mot å skli.

- ▷ Temperaturen i kjøleskapet avhenger av omgivelsestemperaturen (romtemperatur), hvor hyppig døren åpnes og innholdet i kjøleskapet. Juster kjøletrinnet ved behov.

- ▷ Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må kjøleskapet ikke drives over lengre tid uten 230 V-tilkobling når kjøretøyet står stille.
- ▷ Sjekk kondens i oppsamlingskaret før avreise og regelmessig når kjøleskapet brukes.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

Driftsmåter

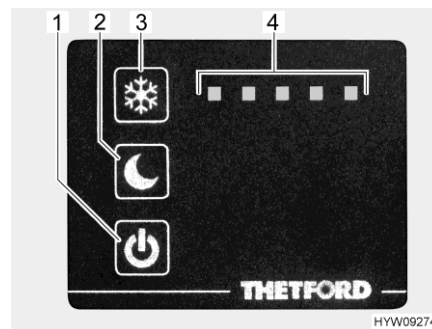
Kjøleskapet drives utelukkende med 12 V likespenning. 12 V-forsyningen kommer da alltid via strømsentralen.

Ved kjøredrift leder strømsentralen strømmen fra kjøretøyets dynamo videre til kjøleskapet.

Når kjøretøyet står stille og **ikke** er tilkoblet 230 V-forsyningen, forsyner strømsentralen kjøleskapet med strøm fra boenhets-batteriet.

Når kjøretøyet står stille og er tilkoblet 230 V-forsyningen, omformer strømsentralen den inngående spenningen til 12 V og leder den videre til kjøleskapet.

Omkoblingen mellom de forskjellige forsyningsmåtene skjer automatisk.

- 1 På/av-knapp med blå kontrollampe
- 2 Knapp nattmodus
- 3 Knapp temperaturinnstilling
- 4 Indikator for kjøletrinn

Bilde 109 Brytere (kjøleskap)

- For å slå på:*
- Trykk på på/av-knapp (Bilde 109,1) og hold den inne i ca. 2 sekunder. Den blå kontrollampen viser at kjøleskapet fungerer. Indikatoren (Bilde 109,4) viser det innstilte kjøletrinnet. Indikatoren dimmes etter ca. 10 sekunder.

- For å slå av:*
- Trykk på på/av-knapp (Bilde 109,1) og hold den inne i ca. 2 sekunder. Den blå kontrollampen slukker sakte.

Kjøletrinnet som kjøleskapet kjøles ned med, må velges avhengig av romtemperatur. En høyere romtemperatur krever et høyere kjøletrinn. Ved lavere romtemperatur er det nok med et lavt kjøletrinn.

- Stille inn kjøletrinn:*
- Trykk på knappen temperaturinnstilling (Bilde 109,3) og hold den inne i ca. 1 sekund. Det aktuelt innstilte kjøletrinnet (Bilde 109,4) vises.
  - Trykk på knappen temperaturinnstilling (Bilde 109,3) helt til ønsket kjøletrinn er nådd.

Kjøleskapet har en nattmodus. Når nattmodus er aktivert, jobber kjøleskapet stille med lavere effekt.

- Aktivere nattmodus:*
- Trykk på knappen nattmodus (Bilde 109,2). Den blå kontrollampen viser at nattmodus er aktivert.

Deaktivere nattmodus: ■ Trykk på knappen nattmodus (Bilde 109,2). Den blå kontrollampen slukker. Kjøleskapet arbeider nå i normal drift.

Under drift kan det samles opp kondens i oppsamlingskaret under fryseren. Oppsamlingskaret må tømmes regelmessig.

Tømme oppsamlingskar: ■ Trykk to pinner innover (på høyre og venstre side av oppsamlingskaret).
■ Trekk ut oppsamlingskaret og tøm det.

Hvis det har dannet seg is på flere steder i fryseren, som er mer enn 3 mm tykt, må kjøleskapet tines opp.

Avtining: ■ Slå av kjøleskapet.
■ Ta ut alle produktene fra kjøleskapet.
■ La kjøleskapdøren stå åpen.
■ Sett en egnet beholder under avløpsåpningen til oppsamlingskaret.
■ Trekk ut proppen fra avløpsåpningen.
■ Tørk opp tinevannet med en svamp eller en klut.
■ Når kjøleskapet er tint: Sett inn proppen i avløpsåpningen igjen.
■ Vask kjøleskapet.

Permanent avløp Kjøleskapet har et permanent avløp som kan brukes som et alternativ til oppsamlingskaret. Den resulterende kondensen samles da ikke opp i oppsamlingskaret, men dreneres direkte under kjøretøyet via en avløpsslange. For å kunne bruke det permanente avløpet, fjern oppsamlingskaret og pluggen til avløpsåpningen som beskrevet ovenfor.

10.4.3 Kompressor-kjøleskap Dellcool CVB3-86Da

▶ På grunn av tekniske forhold, kan ikke temperaturen i kjøleskapet og fryseren holdes konstant hele tiden. Under ugunstige forhold kan matvarer i fryseren tines opp og bli ødelagt.

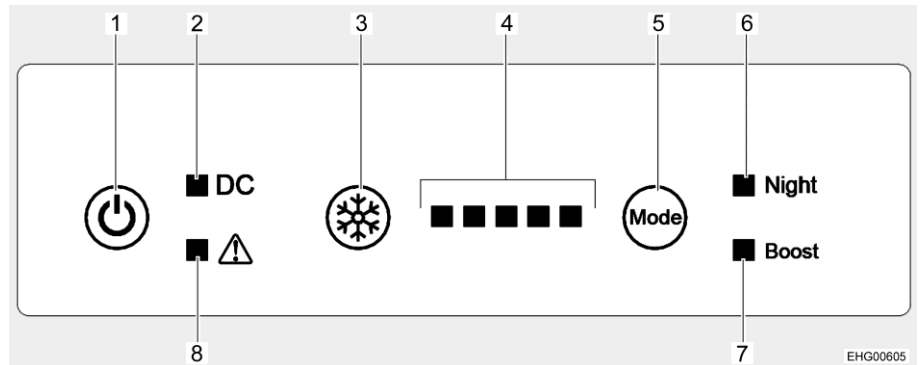
- ▷ Det oppstår varme under drift. For at kjøleskapet ikke skal bli overopphetet: Ventilasjonsåpningene skal alltid holdes åpne.
- ▷ Hvis kjøretøyet er parkert i direkte sollys om sommeren, kan interiøret varmes opp betraktelig. Ikke bruk kjøleskapet hvis innetemperaturen i kjøretøyet er over 60 °C. Ellers kan kompressoren skades.
- ▷ Ikke plasser varme gjenstander i kjøleskapet, slik at avtiningen fremskyndes. Ikke foreta avtining av kjøleskapet med hårtørker eller liknende.
- ▷ Slå av kjøleskapet når det skal gjøres rent.

- ▷ Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må kjøleskapet ikke drives over lengre tid uten 230 V-tilkobling når kjøretøyet står stille.
- ▷ Oppsamlingskaret for kondens er permanent installert i dette kjøleskapet og kan ikke fjernes. Den resulterende kondensen dreneres imidlertid direkte under kjøretøyet via et permanent avløp.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

Energiforsyning Kjøleskapet drives utelukkende med 12 V likespenning.

Bilde 110 Brytere (kjøleskap)

- 1 På/av-knapp
- 2 Kontrollampe drift
- 3 Knapp for kjølenivå
- 4 Kontrollamper innstilling av kjølenivå
- 5 Knapp for driftsmåte
- 6 Kontrollampe nattmodus
- 7 Kontrollampe boost-modus
- 8 Varsellampe for feil

For å slå på: ■ Trykk på på/av-knappen (Bilde 110,1) i 1 sekund. En varseltone høres, alle kontrollamper lyser (lystest) og slukker etter ca. 10 sekunder. Kun kontrollampen (Bilde 110,2) fortsetter å lyse og indikerer at kjøleskapet er i drift. Kompressoren starter etter en kort forsinkelse.

For å slå av: ■ Trykk på hvilken som helst knapp for å aktivere betjeningsfeltet.
■ Trykk på på/av-knappen (Bilde 110,1) i 10 sekunder. En varseltone høres og alle kontrollamper slukker.

▷ Avkjølingseffekten avhenger av omgivelsestemperaturen og i tillegg av mengden matvarer som plasseres i kjøleskapet og skal kjøles ned, samt av hvor ofte døren åpnes.

Stille inn kjøletrinn: ■ Trykk på knappen for kjølenivå (Bilde 110,3) så ofte at ønsket kjøleeffekt blir vist. Jo flere kontrollamper (Bilde 110,4) som lyser, jo høyere er kjøleeffekten (og også strømforbruket).

I tillegg til normal kjølemodus har kjøleskapet to ekstra driftsmåter:

- Nattmodus: Når nattmodus er aktivert, jobber kjøleskapet med lavere effekt og går dermed stillere.
- Boost-modus (fabrikkinnstilling): Når Boost-modus er slått på, jobber kjøleskapet med høy effekt for å avkjøles så raskt som mulig.

Aktivere nattmodus: ■ Trykk flere ganger på knappen driftsmåte (Bilde 110,5) til kontrollampe nattmodus (Bilde 110,6) lyser. Kjøleskapet jobber nå i nattmodus.

Deaktivere nattmodus: ■ Trykk flere ganger på knappen driftsmåte (Bilde 110,5) til kontrollampe nattmodus (Bilde 110,6) slukker. Kjøleskapet arbeider nå i normal drift.

Slå på Boost-modus: ■ Trykk flere ganger på knappen driftsmåte (Bilde 110,5) til kontrollampe boost-modus (Bilde 110,7) lyser. Kjøleskapet jobber nå i Boost-modus.

Deaktivere Boost-modus: ■ Trykk flere ganger på knappen driftsmåte (Bilde 110,5) til kontrollampe boost-modus (Bilde 110,7) slukker. Kjøleskapet arbeider nå i normal drift.

▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

10.4.4 Kjøleskapdør-lås

▷ Under kjøring må kjøleskapdøren alltid være lukket og låst i lukket posisjon.

▷ Når kjøleskapet er avslått, låses kjøleskapdøren i luftstilling. På denne måten unngår man at det danner seg mugg.

Kjøleskapdøren kan stå i to stillinger:

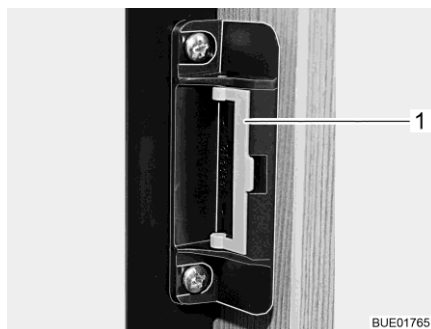
- Lukket kjøleskapdør mens man kjører og når kjøleskapet er i bruk
- Kjøleskapdøren litt åpen for å luften når kjøleskapet er avslått

Thetford Kjøleskapet åpnes og lukkes med håndtaket på døren.

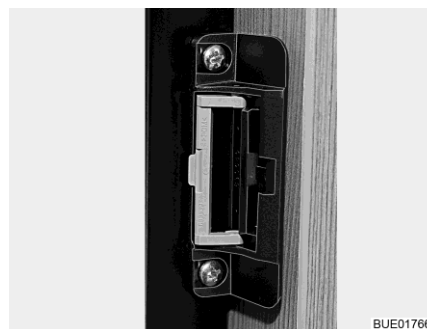
For å åpne: ■ Trykk håndtaket til siden og hold det inne for å åpne kjøleskapdøren.

For å stenge: ■ Lukk kjøleskapdøren. Låsehaken klikker hørbart på plass.

Luftstilling Kjøleskapdøren kan blokkere i luftstilling med hjelp av en svingbar bøylen.

Bilde 111 Låseanordning i normalstilling

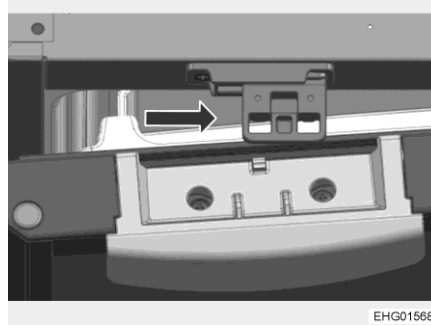

Bilde 112 Låseanordning i luftstilling

Låse: ■ Åpne kjøleskapdøren.
 ■ Vri bøylen (Bilde 111,1) framover (Bilde 112).
 Når kjøleskapdøren nå lukkes, blir den stående litt åpen.

Dellcool Kjøleskapsdøren kan blokkeres i luftstilling. For å gjøre dette kan låseanordningen flyttes.

Bilde 113 Låseanordning

Flytte låseanordning til luftstilling:

- Åpne kjøleskapsdøren.
  - Skyv låseanordningen mot høyre (Bilde 113, pil).
- Når kjøleskapsdøren nå lukkes, blir den stående litt åpen.

Flytte låseanordning til normalstilling:

- Åpne kjøleskapsdøren.
  - Skyv låseanordningen mot venstre.
- Kjøleskapsdøren kan nå lukkes helt.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om sanitæranlegget i kjøretøyet.

11.1 Vannforsyning, generelt

- ▶ Vanntanken må kun fylles fra drikkevannsnettet slik at kvaliteten på drikkevannet er sikret.
- ▶ Til påfylling må det kun brukes slanger eller beholdere som er tillatt for bruk til drikkevann.
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må skylles grundig med drikkevann (to til tre ganger kapasiteten).
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må tømmes fullstendig etter påfylling, og åpningene på påfyllingsslanger eller beholdere må lukkes.
- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen (se kapittel 12).

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at vannpumpen er koblet ut. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.
- ▷ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades senest etter ett minutt. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

Kjøretøyet er utstyrt med en vanntank. En elektrisk vannpumpe pumper vann til de ulike kranene. Når en vannkran åpnes, slår vannpumpen seg automatisk på og pumper vann til uttappingspunktet.

Spillvannstanken fanger opp spillvannet. På panelet vises hvor full vanntanken eller spillvannstanken er.

- ▷ Før man benytter vannarmaturene, må 12 V-forsyningen på panelet være slått på. Ellers arbeider ikke vannpumpen.

Plassering av vannpumpe

Dykkpumpen befinner seg i vanntanken.

11.2 Vanntank

Vanntanken rommer ca. 90 l (basiskjøretøy Stellantis) eller ca. 100 l (basiskjøretøy Ford).

- ▷ På grunn av kjøresikkerheten og tekniske tillatelser må fyllemengden reduseres under kjøring. Når vannet tappes ved hjelp av dreiehåndtaket for sikkerhetsavløpet (se avsnittet 11.2.4), blir det igjen en restmengde på ca. 20 l i vanntanken.

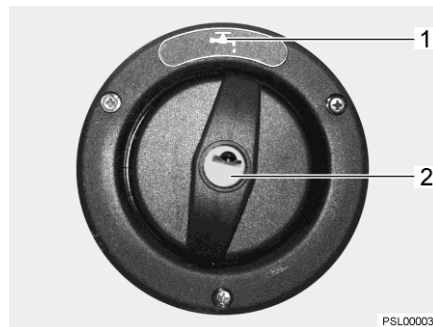
Monteringssted

Vanntanken er montert på høyre side i det bakre området og er tilgjengelig over 2 luker.

Bilde 114 Vanntank

11.2.1 Drikkevann-påfyllingsstuss med deksel

Bilde 115 Dekslet for drikkevann-påfyllingsstuss

Drikkevann-påfyllingsstussen er, avhengig av modellutførelse, plassert på venstre eller høyre side av kjøretøyet.

Drikkevann-påfyllingsstussen er merket med symbolet "☰" (Bilde 115,1). Dekslet åpnes og lukkes med nøkkelen til de utvendige lukene.

- For å åpne:*
- Stikk nøkkelen inn i låsesylinderen (Bilde 115,2) og drei den en kvart omdreining mot urviseren.
  - Fjern dekslet.
  - Fyll vanntanken med drikkevann.
- For å stenge:*
- Sett dekslet på drikkevann-påfyllingsstussen.
  - Drei nøkkelen en kvart omdreining med urviseren.
  - Trekk ut nøkkelen.
  - Kontroller at dekslet sitter godt fast på drikkevann-påfyllingsstussen.

11.2.2 Påfylling av vannanlegget

- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

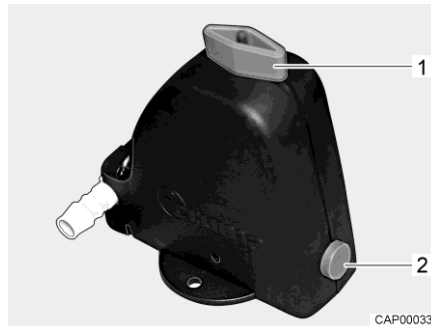

- ▷ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades senest etter ett minutt. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

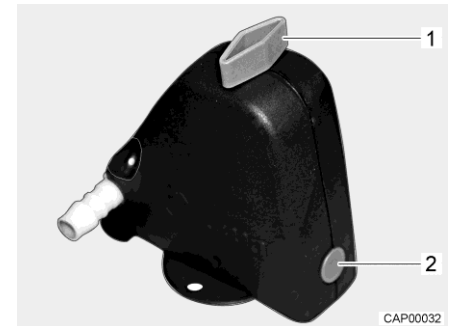

- ▷ Man kan kontrollere vannmengden på panelet mens vanntanken fylles.

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.

Bilde 116 Sikkerhets-/avtappingsventil åpnet

Bilde 117 Sikkerhets-/avtappingsventil lukket

- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Drei dreiebryteren (Bilde 116,1) på tvers av sikkerhets-/avtappingsventilen og trykk inn trykknappen (Bilde 116,2). Den lukkede sikkerhets-/avtappingsventilen er fremstilt under Bilde 117. Det er ikke mulig å lukke sikkerhets-/avtappingsventilen ved temperaturer under 6 °C.
- Steng alle vannkraner.
- Lukke vanntankens utløpsåpning.
- Åpne drikkevann-påfyllingsstussen på utsiden av kjøretøyet.
- Fyll vanntanken med drikkevann. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Still alle vannkraner på "Kaldt" og la dem stå åpne. Kaldtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler.
- Steng alle vannkraner.
- Lukk drikkevann-påfyllingsstussen.
- Kontroller at dekslet på vanntanken er tett.

11.2.3 Etterfyll med vann

- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

Gå fram på følgende måte for å fylle vanntanken med drikkevann:

- Åpne drikkevann-påfyllingsstussen (Bilde 115).
- Fyll vanntanken med drikkevann. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
- Lukk drikkevann-påfyllingsstussen.

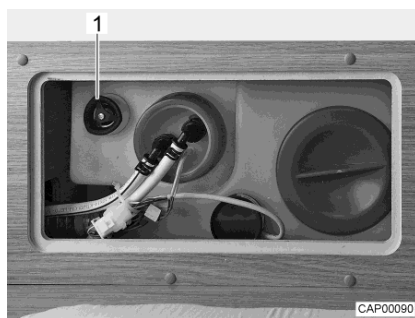
11.2.4 Redusere vannmengden for kjøring

- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

Dreiehåndtak

Dreiehåndtaket er montert på vanntanken.

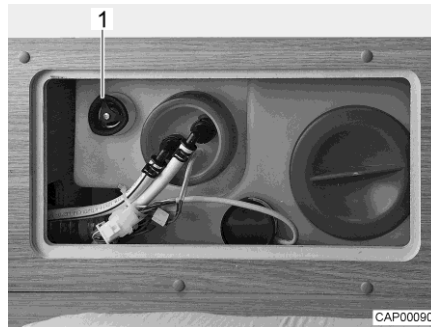
Bilde 118 Vanntank med dreiehåndtak

- For å stenge:*
- Drei dreiehåndtaket (Bilde 118,1) på vanntanken til stopp med urviseren.
  - Fyll opp vanntanken med drikkevann.

- For å åpne:*
- Drei dreiehåndtaket (Bilde 118,1) på vanntanken til du møter motstand mot urviseren. Vannet renner ut opptil ca. 20 liter.

11.2.5 Tappe av vann

Bilde 119 Vanntank med dreiehåndtak

- På vanntanken dreier du dreiehåndtaket (Bilde 119,1) mot urviseren fra du møter motstand til stopp for å åpne utløpsåpningen fullstendig.

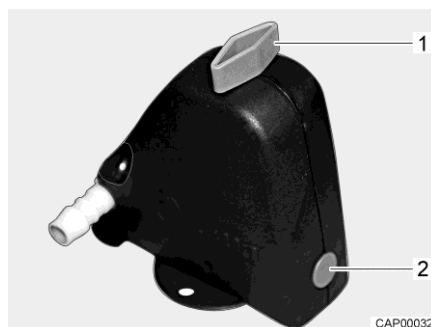
11.2.6 Tømme vannanlegg

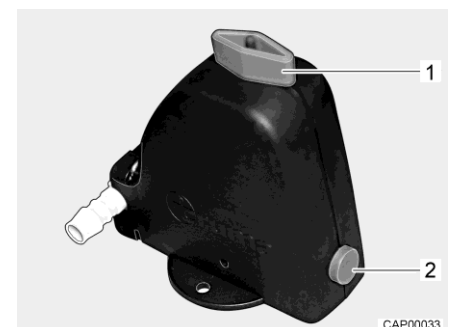
- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at 12 V-forsyningen på panelet er slått av. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen (der den finnes) og alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.

Gå fram på følgende måte for å tømme og lufte vannanlegget. Slik unngår du frostskafer og avleiringer:

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå av 230 V-forsyningen. Slå her av 230 V-sikringen (se avsnittet 9.9.2). Den eksterne 230 V-tilkoblingen kan forbli tilkoblet for å lade batteriet.
- Slå av 12 V-forsyningen på panelet.
- Sett varmtvannsberedning ut av drift (se avsnittet 10.2.2).

Bilde 120 Sikkerhets-/avtappingsventil lukket

Bilde 121 Sikkerhets-/avtappingsventil åpnet

- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen (Bilde 120). Vri dreiebryteren (Bilde 120,1) langs med sikkerhets-/avtappingsventilen. Trykknappen (Bilde 120,2) hopper ut. Den åpne sikkerhets-/avtappingsventilen er fremstilt under Bilde 121.

- Åpne vanntankens avløp (se avsnittet 11.2.5).
- Åpne alle vannkraner og still dem i midtstilling.
- Heng opp hånddusjen i dusjstilling.
- Hold opp vannpumpen til vannledningen er helt tom.
- Kontroller at vanntanken er helt tom.
- Blås ut vannet som er igjen i vannledningene (maks. 0,5 bar). Trekk slangen av vannpumpen og blås inn i slangen.
- Rengjør vanntanken og spyl den deretter grundig.
- La vannanlegget tørke så lenge som mulig.
- La alle vannkraner stå åpne i midtstilling etter tømming.
- La sikkerhets-/avtappingsventilen være åpnet.

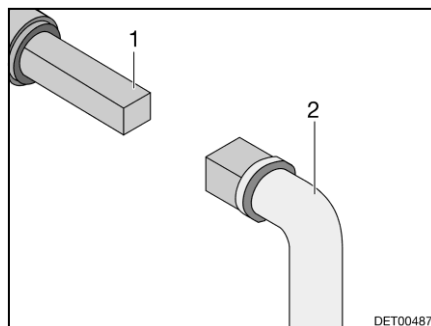
11.3 Spillvannstank

- ▷ Fyll tilstrekkelig med frostvæske (f.eks. koksalt) på spillvannstanken, slik at ikke spillvannet fryser ved frostfare.
- ▷ Hell aldri kokende vann rett i utslagsvasken. Kokende vann kan føre til deformasjon eller utettheter i rørsystemet.

- ▷ Spillvannstanken må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

Bilde 122 Betjening spillvannkran

Spillvannkranen for spillevanntømming er montert på kjøretøyets venstre side.

Firkant for åpning av spillvannkran kan nås direkte under gulvet av kjøretøyet.

- For å tømme:*
- Stikk nøkkelen (Bilde 122,2) på firkanten (Bilde 122,1).
  - For å åpne spillvannkranen må firkanten dreies en kvart omdreining.
  - Tøm spillvannstanken fullstendig.
  - For å stenge spillvannkranen skal firkanten dreies tilbake til anslag.

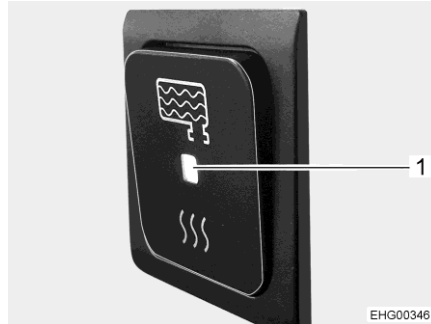
11.4 Isolert og oppvarmet spillvannstank

Avhengig av modell og utstyr vil kjøretøyet være utrustet med en isolert og oppvarmet spillvannstank, samt med en automatisk kontroll av spillvannstank-varmeanlegg.

Når på/av-bryteren til kontrollen er slått på (Bilde 123), vil spillvannstank-varmeanlegget slås på automatisk så snart utetemperaturen faller under 0 °C. Spillvannstanken er dermed beskyttet mot frost.

Moneringssted for bryter

På/Av-bryteren sitter under benkeplaten på kjøkkenet eller under sittegruppen.

Bilde 123 På/av-bryter, slått på

Slå på automatisk spillvannstank-varmeanlegg:

- Trykk ned på/av-bryteren. LED-visningen (Bilde 123,1) lyser.

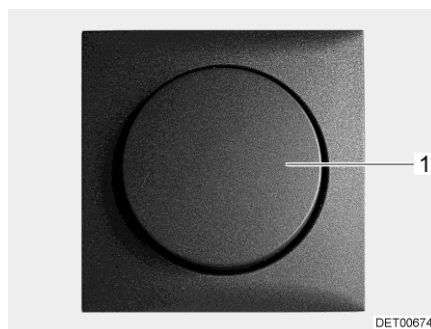
Slå av automatisk spillvannstank-varmeanlegg:

- Trykk opp på/av-bryteren. LED-visningen (Bilde 123,1) slukkes.

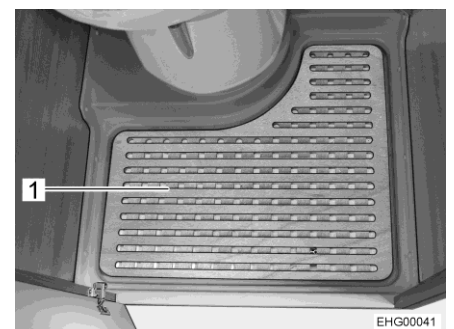
11.5 Toalettrom

- ▷ Det må ikke transporteres last i dusjkabinettet. Dusjkabinettet eller andre gjenstander i toalettrommet kan bli skadet.

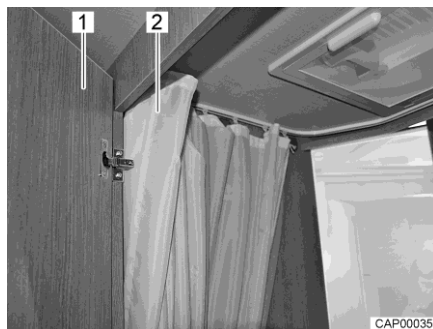
Bilde 124 Lysbryter toalettrom

Bilde 125 Avtakbar gulvplate

Lysbryteren (Bilde 124,1) for toalettrommet befinner seg på ytterveggen til toalettrommet.

- Fjern den avtakbare gulvplaten (Bilde 125,1) for å kunne dusje.

Bilde 126 Toalettrom med dusj

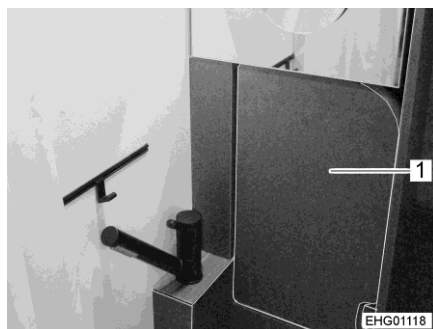
- For å dusje lukkes døren (Bilde 126,1) og dusjforhenget (Bilde 126,2) trekkes for fullstendig, slik at alle veggene er beskyttet.
- Trekk ut håndduscsjen og heng den inn i åpningen oppe på dusjforhenget.
- For å luften under eller etter bruk av dusjen eller til tørking av våte klær; lukk toalettromsdøren og åpne vinduet eller takluken i toalettrommet. Da sirkulerer luften bedre.
- Vask bort såperester i dusjkaret og vasken etter bruk av dusjen, ellers kan det med tiden dannes sprekker i dusjkaret.
- Tørk dusjen etter bruk, ellers kan det dannes fuktighet.

- ▷ Ytterligere informasjon angående rengjøring av toalettrommet finner du i avsnittet 12.2.

11.5.1 Vask (kun for 540V)

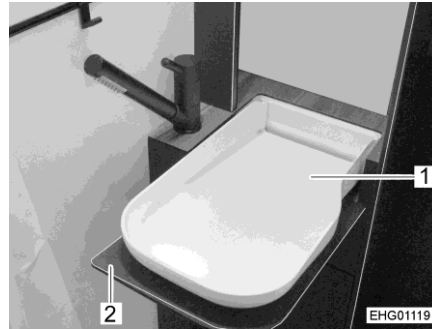
Toalettrommet er utstyrt med en nedslagbar vask.

1 Bæreplate

Bilde 127 Bæreplate

- Fold ned vasken:*
- Sving bæreplaten (Bilde 127,1) sakte nedover så langt det går.

- 1 Vask
- 2 Bæreplate

Bilde 128 Vask, foldet ned

- Folde opp vasken:*
- Grip fatt i fremkanten på bæreplaten (Bilde 128,2) og sving den oppover mot vegg til den låses.

11.6 Toalett

- ▷ Toalettet må maksimalt belastes med 120 kg.
- ▷ Tøm kloakktank når det er fare for frost og kjøretøyet ikke er oppvarmet.
- ▷ Ikke sitt på toalettlokket. Lokket er ikke konstruert for å bære personer og det kan brette.
- ▷ Bruk kjemiske midler som egner seg til toalett. Lufteanlegget fjerner kun lukt, ikke bakterier og gasser. Bakterier og gasser angriper tetningsgummien.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

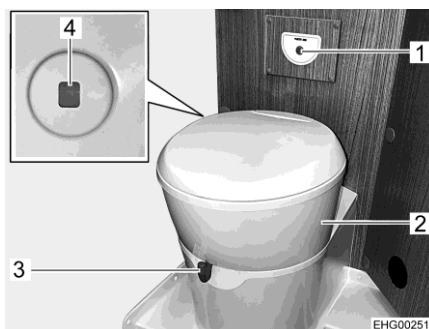

- ▷ Kloakktank må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

11.6.1 Svingbart toalett

Toalettet spyles direkte via kjøretøyets vannsystem.

Bilde 129 Toalett

Toalettskålen kan dreies i ønsket posisjon. For å gjøre det må man ta tak i overdelen (Bilde 129,2) til toalettet med begge hender og dreie den.

Et kontrollpanel med spyleknapp (Bilde 129,1) er plassert i nærheten av toalettskålen.

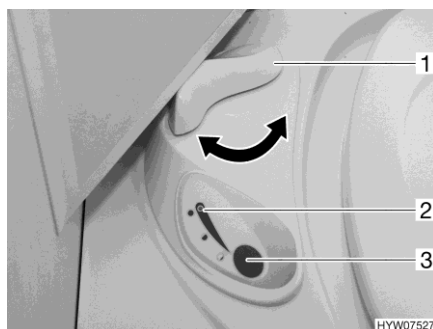
Fyllenivåmåleren (Bilde 129,4) endrer farge fra grønn til rød når kloakktanken må tømmes.

For å spyle ned:

- Før det spyles ned må skyveren på toalettet åpnes. Skyv skyvearmen (Bilde 129,3) mot urviseren.
- Trykk den blå spyleknappen (Bilde 129,1) for å spyle ned.
- Lukk skyveren etter skylling. Skyv skyvearmen med urviseren.

11.6.2 Toalett med fast benk (kun for 540V)

Toalettet spyles direkte via kjøretøyets vannsystem.

Bilde 130 Kontrollpanel Thetford-toalett

For å spyle ned:

- Før det spyles ned må skyveren på Thetford-toalettet åpnes. Vri skyvearmen (Bilde 130,1) mot urviseren.
- Trykk den blå spyleknappen (Bilde 130,3) for å spyle ned.
- Lukk skyveren etter skylling. Drei skyvearmen (Bilde 130,1) med urviseren.

Kontrolllampen (Bilde 130,2) lyser når Thetford-kassetten må tømmes.

11.6.3 Tømme kloakktanken

▷ Kloakktanken kan kun tas ut når skyveren er lukket.

Bilde 131 Klaff for kloakktanken

Bilde 132 Kloakktank

- Skyv skyvearmen på toalettskålen med urviseren. Skyveren lukkes.
- Åpne klaffen til kloakktanken på utsiden av kjøretøyet. For å gjøre dette stikker du nøkkelen i låsesylindere (Bilde 131,1) til trykklåsen og dreier den en kvart omdreining med urviseren.
- Trekk ut nøkkelen.
- Begge trykklåser (Bilde 131,2) trykkes samtidig med tomlene, og klaffen for kloakktanken åpnes.
- Sving klaffen helt opp, og legg den mykt mot ytterveggen. Klaffen holdes åpent med magnet.
- Trekk holdebøylen (Bilde 132,2) opp og ta ut kloakktanken (Bilde 132,1).
- Frakt kloakktanken til et deponi og tøm den helt.

▷ For å tømme helt betjener du lufteknappen på kloakktanken med tommelen.

11.6.4 Vinterdrift

▷ Bruk ingen frostvæske. Frostvæske kan føre til skade på toalettet.

Dersom toalettet, vanntanken og kloakktanken (kassetten) befinner seg i et frostsikkert område i kjøretøyet, kan toalettet også benyttes om vinteren.

Dersom toalettet, vanntanken og kloakktanken (kassetten) ikke befinner seg i et frostsikkert område i kjøretøyet, må vanntanken, kloakktanken og vannledningene tømmes ved frostfare. På denne måten unngår man frostskaader.

11.6.5 Midlertidig lagring

- ▷ Dersom toalettet ikke brukes over lengre tid, tømmes vanntanken, kloakktanken og vannledningene.

Stenge av toalettet:

- Tøm vanntanken.
- Betjen toalettspylingen inntil det ikke renner mer vann i toalettet. Vær oppmerksom på at pumpen kan skades senest etter ett minutt hvis den går tørr.
- Tøm kloakktanken.
- Skyll kloakktanken grundig.
- La tømmestussene på kloakktanken være åpne.
- La kloakktanken tørke så lenge som mulig.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om stell av kjøretøyet.

På slutten av kapitlet finner du sjekklister med forholdsregler som må tas når kjøretøyet ikke skal brukes over lengre tid.

12.1 Utvendig stell

12.1.1 Generelt

Vanlig utvendig stell består av regelmessig vask. Det avhenger av bruken og omgivelsene hvor ofte kjøretøyet må vaskes. I områder med mye luftforurensing eller når man kjører på veier hvor det er brukt veisalt, må kjøretøyet vaskes oftere. Hvis kjøretøyet utsettes for saltholdig og fuktig luft (kystområder, fuktig og varmt klima), må det vaskes oftere.

Hvis det er mulig, bør man unngå å parkere under trær. Det kvaeligende stoffet som drypper fra noen trær, gir lakken et matt utseende og igangsetter en mulig korrosjonsprosess.

Fugleskitt må vaskes av umiddelbart og grundig, da syren i fugleskitten virker etsende.

12.1.2 Vaske med høytrykksspyler

- ▷ Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. Dekkene kan ta skade av det.
- ▷ Ikke sprut direkte på klistremerkene (pyntefolier) med høytrykksspyleren. Klistremerkene kan løse seg opp.

Les bruksanvisningen for høytrykksspyleren før denne brukes til å vaske kjøretøyet.

Ved vasking med rundstråledyse mellom kjøretøyet og rengjøringsdysen må det være en minimumsavstand på ca. 700 mm.

Påse at vannstrålen kommer ut av rengjøringsdysen med trykk. Ukyndig håndtering av høytrykksspyleren kan føre til skader på kjøretøyet. Vanntemperaturen må ikke overskride 60 °C. Beveg vannstrålen under vasking. Vannstrålen må ikke rettes direkte mot dørsprekken, elektriske deler, stikkontakter, pakninger, luftegitter eller taklukene. Kjøretøyet kan bli skadet eller det kan trenge inn vann.

12.1.3 Vaske kjøretøyet

- ▷ Rengjør aldri kjøretøyet i vaskegater. Børsterullene kan skade de utvendige klistremerkene. Det kan trenge vann inn i eksosavtrekket eller i det automatiske luftesystemet. Kjøretøyet kan bli skadet.
  - Rengjør kjøretøyet kun på vaskeplasser som er beregnet for vasking av kjøretøyer.
  - Unngå direkte sollys. Ta hensyn til miljøet.
  - Til rengjøringen av utvendige klistremerker og deler av plast skal det utelukkende brukes rikelig med varmt vann, oppvaskmiddel og en myk klut.

- Vask kjøretøyet med rikelig vann, en ren svamp eller en myk børste. Vanskelige flekker fjernes ved å tilsette vaskevannet litt oppvaskmiddel.
- Lakkerte yttervegger kan i tillegg rengjøres med et spesialmiddel.
- Etterbehandle deler i glassfiberforsterket plast (GRP) regelmessig med et poleringsmiddel. Dermed unngår du at delene gulner, og forseglingen på overflaten opprettholdes.
- Gummilister på dører og luker til oppbevaringsrom behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi.
- Låsesylindere på dører og luker til oppbevaringsrom behandles med grafittstøv.

12.1.4 Vindusruter av akrylglass

Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling.

- ▷ Tørk aldri av akryl-vindusruter med en tørr klut. Støvkorn kan skade overflaten.
- ▷ Rengjør akrylglass-vindusruter kun med rikelig med varmt vann, litt oppvaskmiddel og en myk klut.
- ▷ Glassrens med kjemiske, slipende eller alkoholholdige tilsetningsstoffer må under ingen omstendigheter brukes. Resultatet vil da være at rutene blir sprø fortere og deretter danner sprekker.
- ▷ Rengjøringsmidler som brukes i karosseriområdet (f.eks. tjære- eller sili-konfjerner) må ikke komme i kontakt med akrylglass.
- ▷ Kjør ikke i vaskehaller.
- ▷ Ikke fest klistremerker på akrylglass-vindusruten.
- ▷ Etter at kjøretøyets vindusruter i akrylglass er rengjort, skal de spyles med rikelig med rent vann.
- ▷ Gummilister behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi.

- ▷ Akrylglass-rengjøringsmiddel med antistatisk virkning er godt egnet til etterbehandling. Små riper kan behandles med akrylglass-politur. Tilbehørsforretninger har dette.

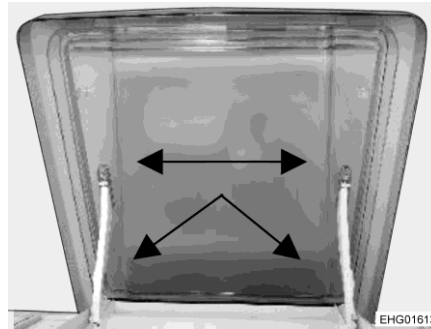
12.1.5 Takluke VisionStar

- ▶ Ikke løsne skruene som brukes til å feste takluken eller åpningsmekanismen.

- ▷ Ikke bruk aggressive rengjøringsmidler. Aggressive rengjøringsmidler kan angripe plasten og gjøre den sprø.
- ▷ Ikke utfør våtrengjøring. Insektnettjalusi og blendingsgardin kan bli skadet.
- ▷ Hvis splinter av plast blir skadet når du fjerner takluken: Skift ut skadede splinter av plast.

Bilde 133 Takluke VisionStar

- Takluken kan tas av for rengjøring. Fjern splintene av plast (Bilde 133, piler) forsiktig.
- Bruk bare rent vann og en myk svamp for å rengjøre takluken.
- Etter rengjøring smøres glideflater med et tynt lag vaselin eller WD40. Dette forbedrer bevegelsen til åpningsmekanismen.
- Påfør litt talkum på tetningsgummene med en tørr klut.
- Børst insektnettsjalusien og blendingsgardinen av og til med en myk børste, en tørr klut eller en støvfjerner.
- Når du setter inn takluken igjen, sørg for at splintene av plast klikker helt på plass. Sett inn holdesplintene med den flate siden opp.

12.1.6 Undergulv

Kjøretøyets undergulv har et belegg som delvis beskytter mot slitasje. Skader på undergulvbeskyttelsen bør straks utbedres. Flater som er innsatt med beskyttelsesmidler må ikke behandles med sprayolje.

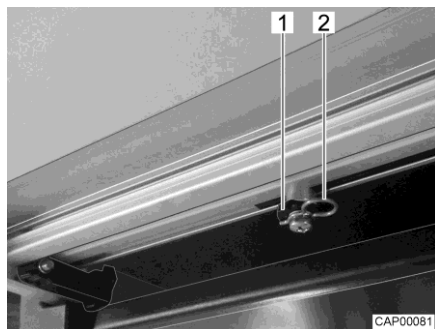
- ▷ Bruk kun produkter som er godkjente av produsenten. Våre autoriserte forhandlere og servicestasjoner hjelper deg gjerne.

12.1.7 Rengjøre stigtrinn

- ▷ Stigtrinnet skal kun bevegges for hånd når drivstengene er løsnet.

Om nødvendig kan stigtrinnene demonteres fullstendig, slik at man kan rengjøre dem.

Bilde 134 Drivstang (stigtrinn)

Bilde 135 Anslag (stigtrinn)

- Kjøre fullstendig ut stigtrinn.
- Slå av batteri-skillebryteren på strømsentralen.
- Trekk av begge sikringsklippene (Bilde 134,2) på drivstengene (Bilde 134,1) på undersiden av stigtrinnet.
- Løsne begge drivstengene fra festebolten.
- Skru ut én skrue på hver av sidene til stigtrinnet (Bilde 135,1). Da blir stigtrinnets endeanslag atskilt.
- Trekk stigtrinnet med hånden utover ut av føringen.
- Børst av stigtrinnet med en tørr børste eller bruk en støvsuger. Ikke bruk vann eller høytrykkspyler.
- Monter stigtrinnet igjen i motsatt rekkefølge etter rengjøringen.

12.1.8 Rengjøre telttaket

- ▷ Ikke lagre en skitten, våt foldebelg foldet eller sammenlagt over lengre tid.
- ▷ Ikke bruk høytrykksspyler!
- ▷ Ikke bruk aggressive eller alkoholholdige rengjøringsmidler!
- ▷ Bruk silikonfrie impregneringsmidler for etterimpregnering, i henhold til produsentens bruksanvisning.

- ▷ Stoffet på foldebelgen er vannavvisende, men det betyr ikke at den er vantett.
- Sett opp telttaket for rengjøring og impregnering.
- Børst telttaket regelmessig med en myk børste. Telttaket skal være tørt når du børster det.
- Fjern mindre flekker med et viskelær eller skyll av med varmt vann (maks. 35 °C).
- Fjern større flekker med en mild såpeløsning (f.eks. grønnsåpe, maks. 35 °C). Skyll godt for å ikke etterlate noen såperester.
- La stoffet tørke godt etter rengjøringen, helst i solen.
- Etterimpregner telttaket ved behov.

12.1.9 Solaranlegg

- Rengjør solcellepanelene minst to ganger i året. Ved kraftig tilsmussing, rengjør solcellepanelene oftere.
- Bruk lunkent vann og en myk klut for å rengjøre solcellepanelene. Utfør en visuell kontroll for skader under rengjøringen.
- Få mer omfattende vedlikeholdsarbeid eller reparasjoner utført av kvalifisert fagpersonale.

12.2 Innvendig stell

- ▷ Hvis mulig skal flekker fjernes umiddelbart.
- ▷ Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling (se avsnittet 12.1.4).
- ▷ Fordi kunststoffdeler i bad og boenhet er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling. Det må ikke brukes løsemidler eller alkoholholdige rengjøringsmidler eller skuremidler. Slik unngår du at delene blir sprø og får riper.
- ▷ Hårfargemiddel, neglelakk, sigarettaske og lignende stoffer kan forårsake flekker eller misfarginger på plastdeler, som ikke lar seg fjerne. Unngå derfor at disse stoffene kommer i kontakt med plastdeler. Fjern disse stoffene straks hvis de likevel skulle komme i kontakt med plastdeler.
- ▷ Ikke tøm etsende midler i avløpsåpningene. Ikke tøm kokende vann i avløpsåpningene. Etsende midler og kokende vann skader avløpsrørene og vannlås.
- ▷ Ikke bruk eddikessens til rengjøring av toalettet og vannanlegget, heller ikke når vannanlegget skal avkalkes. Eddikessens kan skade pakninger eller deler på anlegget. Til avkalking skal det brukes avkalkingsmidler som er å få i vanlig handel.
- ▷ Bruk lite vann. Tørk opp alle rester av vann.
- ▷ Støvsug tepper og trekk jevnlig med en egnet børste.

- ▷ Våre representanter og servicestasjoner står til disposisjon for ytterligere informasjon om bruk av midler til vedlikehold.
  - Møbelflater, møbelhåndtak, lamper og samtlige kunststoffdeler i bad og boenhet rengjøres med vann og en ullklut. Vannet kan tilsettes et mildt rengjøringsmiddel. Ved behov behandles lakkflater med møbelpolitur.
  - Putetrekke rengjøres med tørrskum eller skum fra et mildt vaskemiddel. Beskytt putene mot direkte sollys slik at de ikke falmer.
  - Gardiner og stores skal renses kjemisk på renseri.
  - Tepegulvene skal rengjøres med teppeskum og støvsuges ved behov.
  - PVC-gulvbelegg rengjøres med et mildt, såpeholdig rengjøringsmiddel for PVC-gulv. Ikke legg teppegulv på vått PVC-gulvbelegg. Teppegulv og PVC-gulvbelegg kan klisteres sammen.
  - Utslagsvaskene og gasskomfyren må ikke vaskes med sandholdige skuremidler. Unngå alt som kan forårsake riller og furer.

- Gasskomfyren må kun rengjøres med en fuktig klut. Vann må ikke komme inn i gasskomfyrens åpninger. Vann kan skade gasskomfyren.
- Myggnetting på dører, vinduer og takluker: Fjern alltid insekter eller skitt umiddelbart. Ellers kan nettet skades. Veps eller fugler kan forårsake skade når de spiser på rester. For rengjøring av myggnett anbefales det fuktet mikrofiberklut. Bruk kun vaskemiddel når det er pH-nøytralt og ikke inneholder løsemidler. Om nødvendig kan det forhåndsrengjøres forsiktig med en myk børste eller en fin børste på støvsugeren.
- Børst blendingsgardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børsteoppsats. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
- Børst blendingsfoldegardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børste. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
- Sikkerhetsbelter kan rengjøres med varmt såpevann når det er rullet ut. Sikkerhetsbeltene må være helt tørre før de rulles opp igjen.

12.2.1 Kjøleskap

- Rengjør kjøleskapet utvendig og innvendig med en myk klut og lunkent vann (tilsatt et mildt rengjøringsmiddel).
- Skyll deretter kjøleskapet med rent vann og la det tørke.
- Hold avløpsrennen for kondensvann fri for avleiringer.
- For å unngå materialendringer, må det ikke brukes såpe og ingen skarpe, kornete eller sodaholdige rengjøringsmidler.
- Sørg for at det ikke kommer olje eller fett på dørpakningen.

12.3 Overflater i rustfritt stål

- ▷ Overflater i rustfritt stål skal ikke rengjøres med blekemidler, med produkter som inneholder klor eller saltsyre, med bakepulver eller med pussemiddel for sølv.
- ▷ Det skal ikke benyttes flytende skuremiddel eller grove svamper.

- ▷ Før rengjøringen testes på et lite iøynefallende sted om rengjøringsproduktet som benyttes egner seg for denne overflaten.
- ▷ Etter rengjøringen skal overflatene tørkes grundig for å unngå kalkspor.
- ▷ Hos børstede overflater i rustfritt stål tørkes i sliperetningen.

Fjerne riper fra overflaten:

- Overflater i rustfritt stål behandles med en myk rengjøringsklut og med spesialmiddel for rengjøring/glans på overflater i rustfritt stål.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerne krevende smuss og fastbrent fett:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en vanlig svamp og med rengjøringsmelk.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerne fingeravtrykk:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en myk rengjøringsklut og med oppvaskmiddel eller glassrens.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerne flekker fra kaffe og te:

- Overflater i rustfritt stål behandles med en natron-blanding. La natron-blandingen virke i 15 minutter.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerne rustflekker:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en vanlig svamp og med rengjøringsmelk. Benytt evt. en myk rengjøringsklut og et rengjøringsmiddel for rustfritt stål.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

12.4 Vannanlegg

12.4.1 Rengjør vanntanken

- Tøm vanntanken og steng av avløpsåpningen.
- Ta av dekslet på vanntanken.
- Fyll på vann med litt oppvaskmiddel i vanntanken (ikke bruk skuremiddel).
- Skrubb vanntanken med en vanlig oppvaskbørste inntil det ikke finnes synlig belegg i den.
- Skrubb også pumpehuset.
- Hvis det er mulig skal drikkevannssonnen rengjøres for hånd gjennom rengjøringsåpningen.
- Skyll vanntanken med rikelige mengder med drikkevann.

- ▷ I tilfelle det på grunn av byggeformen på vanntanken ikke er mulig å rengjøre den mekanisk: Benytt et egnet kjemisk rengjøringsmiddel.

De autoriserte forhandlerne er gjerne behjelpelig ved utvalg av et egnet rengjøringsmiddel.

Følg anvisningene til produsenten av rengjøringsmidlet.

12.4.2 Rengjøre vannledninger

- ▷ Bruk kun tillatte rengjøringsmiddel fra forhandleren.
- ▷ Rengjøringsmiddelet må oppfylle nasjonale krav og være godkjent (hvis nødvendig).

- ▷ Samle opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel og sørg for korrekt avfallshåndtering.

- Tøm vannanlegget.
- Steng av alle avløpsåpninger og tappekraner.
- Fyll en blanding av vann og rengjøringsmiddel i vannkannen eller vanntanken. Overhold produsentens angivelse av blandingsforhold.
- Åpne tappekranene en etter en.
- La tappekranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng tappekranene igjen.

- Still alle vannkraner på Varmt, og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Still alle vannkraner på Kaldt, og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng alle vannkraner.
- Betjen toalettspylingen flere ganger.
- La rengjøringsmidlet virke slik produsenten angir.
- Tøm vannanlegget. Samle deretter opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel og sørg for korrekt avfallshåndtering.
- For å skylle hele vannanlegget skal det fylles opp med drikkevann og tømmes gjentatte ganger.

12.4.3 Desinfisere vannanlegget

- ▷ Bruk kun tillatte desinfeksjonsmidler fra forhandleren. Ta hensyn til kompatibilitet for mennesker og dyr.
- ▷ Desinfeksjonsmiddelet må oppfylle nasjonale krav og være godkjent (hvis nødvendig).

- ▷ Samle opp blandingen av vann og desinfeksjonsmiddel som tappes ut, og sørg for korrekt avfallshåndtering.

Gå frem på samme måte ved desinfeksjon av vannanlegget som ved rengjøringen av vannledningene (se avsnittet 12.4.2). Bruk desinfeksjonsmiddel i stedet for rengjøringsmiddel.

12.4.4 Rengjør spillvannstanken

Rengjør spillvannstanken etter hver gangs bruk.

- Tømme spillvannstanken.
- Åpne da tappekranen og rengjøringsåpningen på spillvannstanken.
- Skyll spillvannstanken grundig med rent vann.
- Avløpssonden rengjøres for hånd gjennom rengjøringsåpningen hvis mulig.

12.5 Stell ved bruk av kjøretøyet om vinteren

Veisalt skader undergulvet og de delene som er utsatt for skvettvann. Vi anbefaler å vaske kjøretøyet oftere om vinteren. Mekaniske og overflatebehandlede deler og bilens understell er spesielt utsatt, og de må derfor rengjøres grundig.

- ▷ Ved frostfare må varmeanlegget alltid drives med minst 15 °C. Sett resirkuleringsviften (hvis den finnes) på auto. Ved ekstreme utetemperaturer bør også møbelklaffer og -dører stå litt på gløtt. Innstrømming av varmluft kan motvirke frysing av f.eks. vannledninger og at det dannes kondens i oppbevaringsrommene.
- ▷ Ved frostfare må i tillegg vinduene på utsiden av kjøretøyet dekkes til om natten med vinterisolasjonsmatter.

12.5.1 Forberedelser

- Kontroller om kjøretøyet har lakk- og rustskader. Utbedre evtl. skader.
- Understellets metaldeler skal behandles med voksbasert rustbeskyttelse.
- Lakkerte utvendige flater skal behandles med egnet middel.

12.5.2 Vinterdrift

Om vinteren oppstår det kondens når kjøretøyet brukes ved lave temperaturer. God ventilasjon er viktig for å sikre god luftkvalitet i boenheten og for å unngå skader på kjøretøyet på grunn av kondens.

- Sett varmeanlegget på maksimal oppvarming og åpne takskap, gardiner samt rullegardiner i oppvarmingsfasen. Slik oppnås optimal ventilasjon.
- Sett opp alle putene om morgenen, luft ut av oppbevaringsrom og tørk bort fuktighet.

- ▷ Dannes det likevel kondens på enkelte steder, må det tørkes bort.

12.5.3 Etter vintersesongen

- Vask undergulv og motor grundig. Slik fjernes korrosjonsfremmende smeltemidler (veisalt, lutrester).
- Vask bobilen utvendig og polér lakkflatene med bilvoks.

12.6 Lagring

12.6.1 Midlertidig lagring

- ▶ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▶ Ta hensyn til at vannet er ubrukelig etter kort tid.
- ▶ Kabelskader forårsaket av dyr kan føre til kortslutning. Brannfare!

Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. Det gjelder spesielt dersom dyr får oppholde seg uforstyrret i det parkerte kjøretøyet.

Dyrene kan komme seg inn i kjøretøyet i et ubevoktet øyeblikk og skjule seg der.

For å unngå eller begrense skader forårsaket av dyr som har kommet seg inn, bør du regelmessig kontrollere kjøretøyet for skader eller spor etter dyr. Dette bør spesielt gjøres ca. 24 timer etter at kjøretøyet er parkert.

Hvis du oppdager spor etter dyr, må du kontakte en autorisert forhandler eller servicestasjon. Dersom det foreligger kabelskader, kan disse skadene føre til kortslutning. Kjøretøyet kan begynne å brenne.

Gjennomgå følgende sjekklister før lagring:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Fyll drivstofftanken helt full. På denne måten unngås rustskader på tankanlegget	
	Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke. Dette forhindrer trykkpunkter på dekkene og hjullager	
	Beskytt dekkene mot direkte sollys. Fare for sprekkdannelse!	
	Pumpe opp dekkene til anbefalt maksimumstrykk	
	Sørg for tilstrekkelig lufttilførsel til undergulvet	
	 ▶ Fuktighet eller oksygenmangel, f.eks. ved tildekking med plastfolier, kan forårsake optiske uregelmessigheter på undergulvet.	
	Følg i tillegg henvisningene i bruksanvisningen til basiskjøretøyet	
Karosseri	Dekk alle avtrekk med de tilhørende dekkhettene og tett alle gjenværende åpninger (bortsett fra luftesystemet). Slik hindrer du dyr (f.eks. mus) i å trenge inn	
	For å hindre at det dannes kondens med påfølgende jordslag, må boenheten og alle oppbevaringsrom som er tilgjengelige utenfra samt oppstillingsplassen (f.eks. garasje) luftes hver 3. uke	
Inne	Still opp putene til lufting og dekk dem til	
	Vask kjøleskapet	
	La dørene til kjøleskap og frysenskap stå på gløtt	
	Let etter spor etter dyr som har kommet seg inn	
	Koble flatskjermen fra strømmettet og ta den eventuelt ut av kjøretøyet	

	Ting å gjøre	Utført
Gassanlegg	Steng gassflaskens hovedventil	
	Lukk alle gassavstengeventiler	
	Ta alltid gassflasken ut av gasskapet, selv om de er tomme	
Elektrisk anlegg	Boenhets- og startbatteriet skal lades helt opp ▷ Lad alltid batteriet minst 20 timer før kortere lagring.	
	Koble boenhets-batteriet fra 12 V-spenningen. Slå av batteri-skillebryteren på strømsentralen (se kapittel 9)	
Vannanlegg	Tøm hele vannanlegget. Blås restvannet ut av vannledningene (maks. 0,5 bar). La vannkranene stå åpne i midtstilling. La alle tappekranene stå åpne. Se anvisningene i kapittel 11	

12.6.2 Lagring over vinteren

Supplerende forholdsregler er nødvendige ved lagring over vinteren:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Karosseriet og understellet må rengjøres grundig og sprayes med varmvoks eller med lakkpleiemiddel	
	Fyll drivstofftanken med vinterdiesel	
	Kontroller frostvæsken i kjølevannet	
	Utbedre lakkskader	
	Påfylling av vinduspylervæske med frostvæske	
Karosseri	Rengjøre kjøretøyet grundig utvendig	
	Luftesystemet må stå åpent	
	Påmonterte støtter skal rengjøres og smøres	
	Samtlige dør- og klaffehengsler må rengjøres og smøres	
	Låser skal pensles med olje eller glyserin	
	Alle gummilistene behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi	
	Låsesylindrene skal behandles med grafittstøv	
Inne	Sett opp avfukter (granulater)	
	Puter og madrasser må tas ut av kjøretøyet og oppbevares på et tørt sted	
	Boenheten må luftes hver tredje uke	
	Tøm alle skap og oppbevaringsrom og åpne klaffer, dører og skuffer	
	Rengjør boenheten grundig	
	Ved frostfare må flatskjermen tas ut av kjøretøyet	

	Ting å gjøre	Utført
Elektrisk anlegg	Demonter starterbatteri og boenhets-batteri og lagre dem frostfritt (se kapittel 9) eller kople kjøretøyet til en 230 V-forsyning. Fjern sikringene på boenhets-batteriet før demontering	
Vannanlegg	Rengjør vannanlegget med tillatte rengjøringsmidler som fås hos faghandelen	
Hele kjøretøyet	Plasser tildekkningen slik at lufteåpningene ikke tildekkes, eller bruk plater som tillater luftgjennomstrømning	

12.6.3 Igangsetting av kjøretøyet etter midlertidig lagring eller etter overvintring

Gjennomgå følgende sjekklister før igangsetting:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Kontroller trykket i dekkene Sjekk trykket i reservehullet (der det finnes)	
Karosseri	Kontroller funksjonen for stigtrinn Kontroller at dører, vinduer og takluker fungerer Kontroller at alle utelåser fungerer Fjern dekslet foran eksosavtrekket (der det finnes)	
Gassanlegg	Sett inn gassflasker i gasskapet, surr dem fast og koble dem til gasstrykkregulatoren	
Elektrisk anlegg	Koble til 230 V-forsyning via utvendig stikkontakt Monter boenhets-batteri og startbatteri, sett inn sikringene til boenhets-batteriet og lad opp batteriene helt Etter lagring skal batteriet lades opp i minst 20 timer. Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen. Slå på batteri-skillebryteren på strømsentralen (se kapittel 9) Kontroller at det elektriske anlegget, f.eks. innelamper, stikkontakter og installerte elektriske apparater, fungerer	
Vannanlegg	Desinfisere vannledninger og vanntank Kontroller at betjeningshendelen på spillvannstanken fungerer Steng tappekraner og vannkraner Kontroller at vannanlegget er tett	
Innebygde apparater	Kontroller funksjonen for innebygde apparater	

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om inspeksjons- og vedlikeholdsarbeid på kjøretøyet.

På slutten av kapitlet finner du viktige råd om bestilling av reservedeler.

13.1 Lovlige kontroller

Avhengig av de lovpålagte bestemmelsene må følgende kontroller gjennomføres regelmessig:

- Hovedkontroll
- Avgasskontroll
- Kontroll av gassanlegget

Kontrollintervaller i henhold til nasjonale lovbestemmelser må overholdes. Kjøretøysmonterte prøveskilt angir når neste kontroll er nødvendig.

For Tyskland gjelder for eksempel følgende lovbestemmelser:

Fra 1. april 2022 bortfaller kontrollplikten for gassanlegg som del av hovedkontrollen (HK). Istedenfor må en selvstendig gasskontroll (etter DVGW-arbeidsark G 607) for campingkjøretøy (bobiler og campingvogner) gjennomføres. Gasskontrollen dokumenteres gjennom korrekt utfylt gul kontrollbok og en gyldig kontrolletikett på kjøretøyet.

Mer informasjon om gasskontroll og om hvor ofte disse må gjennomføres kan hentes på følgende webside:

- Departementet for digital- og transportinfrastruktur i Tyskland (BMDV): www.bmvi.de
- Tysk forening for gass og vann (DVGW): www.dvgw.de
- Tysk forening for flytende gass (DVG): www.dvfg.de

Dersom det ikke er regulert ved lov hvor ofte gasskontroll må gjennomføres, anbefaler DVGW kontroll annethvert år.

Mange campingplass-drivere forlanger bevis på gyldig gasskontroll for tilde-
ling av oppstillingsplass.

- ▷ Endringer på gassanlegget må godkjennes av en sertifisert sakkyndig for gassanlegg.
- ▷ Selv med ikke-registrerte kjøretøyer er det nødvendig med en kontroll av gassanlegget.

13.2 Inspeksjonsarbeider

I likhet med alle tekniske apparater, må kjøretøyet undersøkes med jevne mellomrom.

Fagfolk må utføre disse inspeksjonsarbeidene.

Dette arbeidet forutsetter spesielle fagkunnskaper som ikke kan beskrives innenfor rammen av denne bruksanvisningen. Denne fagkunnskapen fås hos alle servicestasjoner. Erfaring og regelmessig teknisk opplæring fra fabrikken samt fasiliteter og verktøy garanterer en profesjonell inspeksjon av kjøretøyet som samsvarer med de siste funnene.

Servicestasjonen som utfører arbeidet bekrefter arbeidet som er utført.

Inspeksjonsarbeider på chassis skal bekreftes av chassisprodusenten i kundeserviceheftet.

- ▷ Legg merke til inspeksjonene som er fastsatt av produsenten, og sørg for at de utføres i de foreskrevne intervaller. På denne måten tas kjøretøyet godt vare på.
- ▷ Bekreftelse av de utførte inspeksjonsarbeidene gjelder samtidig som bevis ved eventuelle skader og garantisaker.

13.3 Vedlikeholdsarbeid

Som ethvert annet teknisk apparat trenger kjøretøyet vedlikehold. Omfang og hyppighet retter seg etter de ulike drifts- og bruksforholdene. Vanskeligere driftsforhold krever hyppigere vedlikehold.

Vedlikehold basiskjøretøyet og innbyggingsapparatene ved intervallene som er oppgitt i de aktuelle bruksanvisningene.

13.4 Telttak

- Sjekk om beltebandene og laskene fungerer riktig og om de har skader.
- Luft stoffet/foldebelgen flere ganger i året, slik at det ikke dannes ubehagelig lukt.
- Reparer små skader i foldebelgen ved hjelp av reparasjonssettet. Reparasjonssettet er tilgjengelig hos en fagforhandler.
- Alle andre reparasjoner og justeringsarbeid (både på foldebelgen og andre komponenter) skal kun utføres av et autorisert verksted.

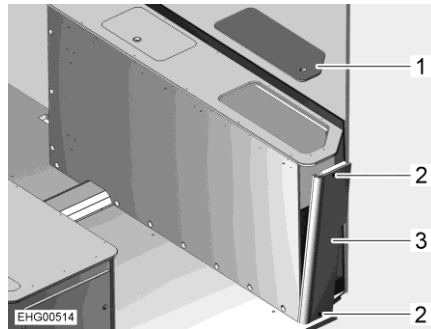

13.5 Utskiftning av lyspærer, utvendig

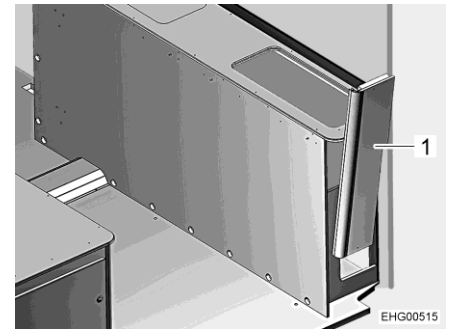

- ▷ I følgende del beskrives det hvordan man skifter lyspærer for baklysene. Informasjon om frontlysene og lampene på siden finner du i den separat vedlagte bruksanvisningen fra produsenten av basiskjøretøyet.

Baklysene er ikke direkte tilgjengelige. For at lyspærene skal kunne byttes ut, må man først fjerne de monterte delene på den høyre hhv. venstre sengebenken.

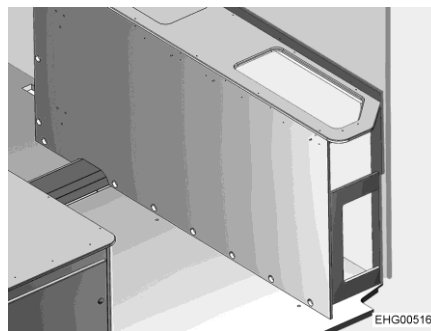
Bilde 136 Sengebenk høyre

Bilde 137 Sengebenk høyre, sidevegg

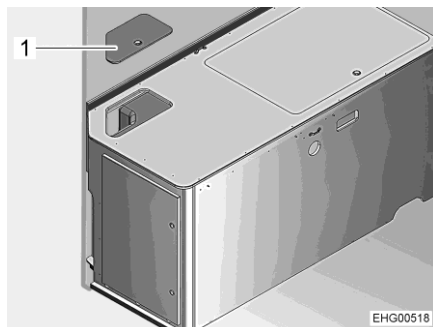
Skifte lyspære (høyre baklys):

- Ta av servicelokket (Bilde 136,1).
- Skru ut 2 skruer (Bilde 136,2).
- Ta tak i sengebenken ovenfra og trykk sideveggen (Bilde 136,3) lett ut-over.
- Ta sideveggen (Bilde 137,1) av oppover med lette ristende bevegelser.

Bilde 138 Tilgang til lyspære, baklys, høyre

- Skift lyspæren gjennom åpningen i sengebenken.
- Sett inn sideveggen ovenfra og skyv den nedover.
- Fest sideveggen med 2 skruer.
- Lukk sengebenken med servicelokket.

Bilde 139 Sengebenk venstre

Skifte lyspære (venstre baklys):

- Ta av servicelocket (Bilde 139,1).
- Skift lyspæren gjennom åpningen i sengebenken.
- Lukk sengebenken med servicelocket.

13.6 Utskiftning av lyspærer, innvendig

- ▶ Lysdiodene i lampene må ikke erstattes med vanlige lyspærer. Brannfare pga. kraftig varmeutvikling.

- ▷ Når lysdiodene i lampene er defekte, oppsøk en autorisert forhandler eller servicestasjon.

13.7 Reservedeler

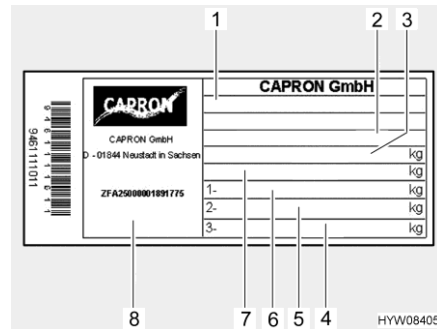
- ▶ Enhver endring av kjøretøyets forinnstilte tilstand kan redusere kjøre- og trafiksikkerheten.
- ▶ Tilleggsutstyret og original-reservedelene som anbefales av oss er utviklet og godkjent spesielt for ditt kjøretøy. Forhandleren fører disse produktene. Forhandleren er informert om tillatte tekniske enkeltheter og utfører nødvendige arbeider faglig korrekt.
- ▶ Tilbehør og påbygde, ombygde eller innebygde deler som ikke er godkjent av oss kan forårsake skader på kjøretøyet og føre til redusert trafiksikkerhet. Selv om det foreligger en uttalelse fra sakkyndig, en generell driftstillatelse eller en typegodkjenning, kan det ikke dermed garanteres at produktet er av tilfredsstillende kvalitet.
- ▶ Vi påtar oss ikke ansvar for skader forårsaket av produkter som ikke er godkjent av oss. Dette gjelder også for ulovlige endringer på kjøretøyet.

Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for apparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted. Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

Ved bestilling av reservedeler må man oppgi serienummer og kjøretøysmodell til forhandleren.

13.8 Typeskilt

- 1 Type
- 2 Produsent- og karosserinummer
- 3 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet
- 4 Ledig
- 5 Teknisk tillatt totalvekt på bakaksel
- 6 Teknisk tillatt totalvekt på foraksel
- 7 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet med tilhenger
- 8 Serienummer

Bilde 140 Typeskilt

Typeskiltet (Bilde 140) med serienummeret er plassert på B-søylen på passasjersiden.

Ikke fjern typeskiltet. Typeskiltet:

- Identifiserer kjøretøyet
- Er til hjelp ved bestilling av reservedeler
- Dokumenterer sammen med vognkortet hvem som eier bilen

- ▷ Oppgi alltid **serienummeret** ved spørsmål til kundeservicestasjonen.

13.9 Varsel- og henvisningsklistremerker

På og i kjøretøyet finnes det varsel- og henvisningsklistremerker. Varsel- og henvisningsklistremerker er der av hensyn til sikkerheten, det er ikke tillatt å fjerne dem.

- ▷ Reserve-klistremerker kan bestilles hos autoriserte forhandlere eller på servicestasjoner.

13.10 Forhandler

De autoriserte forhandlerne og servicestasjonene er kontaktesteder når man trenger reservedeler til kjøretøyet.

Adressene og telefonnumrene til de autoriserte forhandlerne og servicestasjonene finner du på internett på hjemmesiden til produsenten.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om dekkene i kjøretøyet.

På slutten av kapitlet er det en tabell hvor du finner korrekt dekktrykk for ditt kjøretøy.

14.1 Generelt

- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.6).

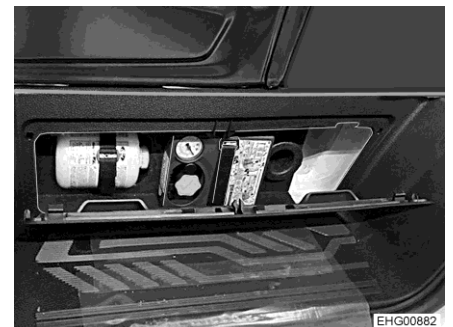
- ▷ Kontroller dekktrykket når dekkene er kalde. Et for høyt dekktrykk i varme dekk må ikke reduseres.
- ▷ Det er montert slangefrie dekk på kjøretøyet. Monter aldri slanger i disse dekkene.
- ▷ Følg bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

- ▷ Avhengig av utførelse, er kjøretøyet som standard utstyrt med et dekkreparasjonssett.
- ▷ Kjør ut på siden av veibanen ved punktering. Sikre kjøretøyet med varseltrekant. Slå på varselblinkanlegget.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden. Det firesifrede DOT-nummeret på siden av dekket viser produksjonsdatoen. De to første sifrene viser uken, de to siste produksjonsåret. Eksempel: (0722) Uke 7, produksjonsår 2022.
- ▷ På kjøretøy med Stellantis-basis er slepeøye og en skrutrekker plassert i førerhuset på passasjersiden (Bilde 141).
- ▷ På kjøretøy med Stellantis-basis med tilleggsutstyret "Reservehjul" er håndverktøyet plassert bak til venstre mellom gasskapet og våtrommet.
- ▷ På kjøretøy med Ford-basis er slepeøye og en skrutrekker plassert i inngangsområdet på passasjersiden (Bilde 142).

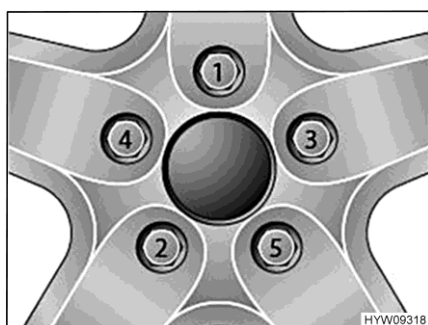
Bilde 141 Slepeøye og skrutrekker (basiskjøretøy Stellantis)

Bilde 142 Slepeøye og skrutrekker (basiskjøretøy Ford)

- OBS:**
- Foreta regelmessig (hver 14. dag) kontroll av dekkene, kontroller om det er jevn mønsterslitasje, mønsterdybde og utvendige skader.
  - Ta hensyn til påbudt minste mønsterdybde.
  - Bruk alltid dekk av samme modell for hver aksel.
  - Vær oppmerksom på merknadene i vognkortet.
  - Bruk bare dekk som er tillatt for felgtypen. Tillatte felgstørrelser og dekkdimensjoner er angitt i kjøretøyets vognkort, men den autoriserte forhandleren eller servicestasjonen hjelper deg også gjerne.
  - Nye dekk skal kjøres inn på en ca. 100 km lang strekning i middels hastighet - først da er godt veigrep garantert.

Bilde 143 Trekk til hjulmutrene eller hjulskruene over krysset

- Stram til hjulmutre eller hjulskruer i rekkefølgen som vises i Bilde 143. Bruk en dreiemomentnøkkel og overhold det påbudte tiltrekkingsmomentet (se avsnittet 14.5).
- Kontroller regelmessig at hjulmutrene og hjulskruene er godt festet. Etter skifte av hjul må hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes etter 50 km. Gå frem i rekkefølgen som vises i Bilde 143.
- Ved bruk av nye eller nylakkerte felger skal hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes etter ca. 1000 til 5 000 km. Gå frem i rekkefølgen som vises i Bilde 143.
- Ved lagring eller ved lengre stillstand må man hindre trykk på dekk og hjullagre:
Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke slik at stillingene til hjulene forandrer seg.

14.2 Dekkutvalg

- ▶ Under kjøringen kan feil dekkvalg føre til alt fra skade på dekkene til punktering.

- ▷ Når det monteres dekk som ikke er tillatt for kjøretøyet, kan det oppheve driftstillatelsen for kjøretøyet og dermed forsikringsbeskyttelsen. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

Tillatte dekkstørrelser for ditt kjøretøy står i vognkortet eller du kan få det oppgitt hos de autoriserte forhandlerne eller på servicestasjonene. Hvert dekk må passe til kjøretøyet som det skal brukes på. Dette gjelder først og fremst for utvendige mål (diameter, bredde) som angis gjennom den standardiserte størrelsesbetegnelsen. I tillegg må dekkene oppfylle kravene kjøretøyet stiller med tanke på vekt og hastighet.

Ved vekt går man ut fra teknisk tillatt totalvekt på akselen som fordeles på to dekk. Maksimal bæreevne til et dekk utvises gjennom lastindeksen (= LI, bæreevne-karakteristikk).

Et dekkets tillatte maksimalhastighet (ved full bæreevne) angis ved en speed-indeks (= GSY, hastighetssymbol). Last-indeks og speed-indeks utgjør til sammen kjørespesifikasjonen til et dekk. Det er offisiell bestandel til den fullstendige, standardiserte dimensjonsbetegnelsen som står på hvert dekk. Disse angivelsene på dekket må stemme over ens med angivelsene i vognkortet.

14.3 Betegnelser på dekket

215/70 R 15C 109 Q
(eksempel)

Betegnelse	Forklaring
215	Dekkets bredde i mm
70	Forhold høyde/bredde til dekket i prosent
R	Dekkonstruksjon (R = radial)
15	Felgdiameter i tommer
C	Commercial (Transporter)
109	Bæreevne-karakteristikk enkeltdekk
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/t)

14.4 Håndtering av dekkene

- Kjør på skrå over kantsteiner. Hvis ikke kan dekkene bli klemt på flanken. Hvis man kjører over kantstein i spiss vinkel, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kjør sakte over høye kloakklokk. Hvis ikke kan dekkene bli klemt. Hvis man kjører over høye kloakklokk med stor fart, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kontroller støtdemperne med jevne mellomrom. Hvis man kjører med dårlige støtdempere fører det til betydelig større slitasje.
- Ved ujevn mønsterslitasje kontakt kundeservice.
- Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. I løpet av få sekunder kan dekkene blir skadet, noe som kan føre til punktering.
- Kjør slik at dekkene slites så lite som mulig. Unngå kraftig bremsing, rask start og turer på dårlige veier.

14.5 Tiltrekningsmoment

Felger	Tiltrekningsmoment
Stålfelg 15"	160 Nm
Stålfelg 16"	180 Nm
Alufelg 15"	140 Nm
Alufelg 16"	160 Nm

14.6 Dekktrykk

- ▶ For lavt dekktrykk fører til overoppheting av dekket. Alvorlige skader på dekket kan være resultatet.
- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.
- ▶ Bruk bare ventiler som er tillatt for det foreskrevne dekktrykket.
- ▶ Bruk kun dekk som er oppgitt i kjøretøypapirene.

- ▷ Kontroller dekktrykket når dekkene er kalde. Et for høyt dekktrykk i varme dekk må ikke reduseres.

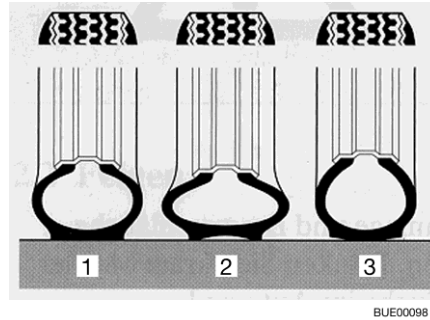

- ▷ Henvisningsklistremerke med nødvendig dekktrykk er festet på innsiden av B-søylen (se Bilde 145).

Bæreevnen og dekkets holdbarhet er umiddelbart avhengig av dekktrykket. Luft er et flyktig medium som uunngåelig også siver ut av dekk.

Som tommelfingerregel kan man regne med et trykktap på 0,1 bar hver andre måned når et dekk er fylt. Kontroller dekktrykket regelmessig for å unngå dekkskader eller punktering.

Dekkets anleggsflate forandrer seg avhengig av dekktrykket.

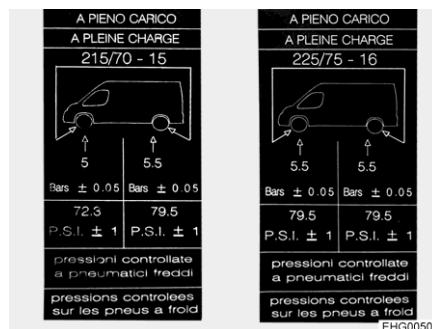
- 1 Riktig dekktrykk
- 2 For lavt dekktrykk
- 3 For høyt dekktrykk

Bilde 144 Dekkets anleggsflate

- ▷ Dekktrykk-verdiene gjelder for lastete kjøretøy med kalde dekk.
- ▷ Ved varme dekk er trykket høyere enn ved kalde dekk. Kontroller derfor om du har riktig trykk med kalde dekk.
- ▷ Dekktrykket angis i bar.
- ▷ Over 4,75 bar er en metall-ventil prinsipielt nødvendig.
- ▷ Ved erstatningsbehov anbefaler vi dekkene i Camping-utførelse.

Kjøretøyene tilpasses stadig nyeste tekniske standard. Det er mulig at nye dekkdimensjoner ikke er tatt med i denne tabellen. I så fall opplyser forhandleren gjerne om de nyeste verdiene.

Bilde 145 Henvisningsklistermerker om dekktrykk på B-søyle (eksempel)

(Basiskjøretøy Stellantis)

Standarddekk	Dekktype	Luftrykk foran i bar	Luftrykk bak i bar
215/70 R15 CP	Bobildekk	5,0	5,5
225/75 R16 CP	Bobildekk	5,5	5,5

(Basiskjøretøy Ford)

Type kjøretøy*)	Dekkdimensjoner	Luftrykk foran i bar	Luftrykk bak i bar
350 M	235/65R16C	3,5	4,2
350 L	235/65R16C	3,3	4,5

*) Se typeskiltet for å finne ut hvilken utgave av kjøretøyet du har, se avsnittet 13.8.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om mulige feil på kjøretøyet.

Feilen er listet opp med mulige årsaker og forslag til hvordan de kan utbedres.

De nevnte feilene kan utbedres på egenhånd uten store fagkunnskaper og med noen få grep. Hvis de tiltak som er angitt i denne bruksanvisningen ikke løser problemene, må et autorisert fagverksted foreta feilsøkingen og utbedringen.

15.1 Bremselanlegg

- ▶ Defekter ved bremseanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

15.2 Elektrisk anlegg

- ▷ Skift alltid ut boenhets-batteriet med et batteri av samme type og kapasitet.

- ▷ For skifte av sikringer, se kapittel 9.

Feil	Årsak	Tiltak
Lysanlegget fungerer ikke helt som det skal	Lyspære defekt	Skift lyspære. Vær oppmerksom på angitte Volt- og Watt-verdier
	Sikring defekt	Skift sikring
Den innebelysningen fungerer ikke	Feil på lyspærer, kontakter eller kabling	Ta kontakt med kundeservice
Elektriske stigtrinn kan ikke skyves ut eller trekkes inn	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Stigtrinnet går ikke ut eller bare delvis ut (om vinteren)	Mekanikken er frosset Beskyttelsesinnretningen (klemvern) er blitt utløst på grunn av overbelastningsstrøm	Rengjør stigtrinn, fjern is
Ingen 230 V-forsyning på tross for tilkoblet nett	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå 230 V-sikringsautomat på

Feil	Årsak	Tiltak
Start- eller boenhets-batteri lades ikke ved 230 V-drift	Stor bladsikring på start- eller boenhets-batteriet defekt	Skift stor bladsikring på start- eller boenhets-batteriet
	Ingen nettspenning tilstede	Slå på sikringsautomat ene i kjøretøyet
	Strømsentralen er overopphetet	Omgivelsestemperaturen er for høy eller lufting av strømsentralen er hindret
	For mange forbrukere er på	Slå av unødvendige forbrukere
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
Boenhets-batteriet lades ikke av kjøretøyet	Sikring på dynamo klemme D+ defekt	Skift sikring
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
Kontrollampen 12 V lyser ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Batteri-skillerbryteren på strømsentralen er slått av	Slå på batteri-skillerbryteren
	Start- eller boenhets-batteriet er ikke oppladet	Lad startbatteriet eller boenhets-batteriet
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Bladsikring på boenhets-batteriet defekt	Skift bladsikring på boenhets-batteriet
12 V-forsyning i boenhetsen fungerer ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Batteri-skillerbryteren på strømsentralen er slått av	Slå på batteri-skillerbryteren
	Boenhets-batteriet er utladet	Lad boenhets-batteri
	Stor bladsikring på boenhets-batteri defekt	Skift stor bladsikring på boenhets-batteri
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
12 V-forsyning fungerer ikke ved 230 V-drift	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Batteri-skillerbryteren på strømsentralen er slått av	Slå på batteri-skillerbryteren
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Ta kontakt med kundeservice
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Stor bladsikring på boenhets-batteri defekt	Skift stor bladsikring på boenhets-batteri

Feil	Årsak	Tiltak
230 V-kontrollampen lyser ikke, selv om 230 V nettspenning er tilkoblet	Strømforsyningen er uten spenning	Kontroller eksternt nettspenning
	230 V-automatsikring er utløst før strømsentralen eller er slått av	Tilbakestill 230 V-sikringsautomat
Ingen spenning på en tilkoblet forbruker	Den selvtilbakestillende polyswitch-sikring er utløst	Kontroller kontakter og ledninger, slå av 12 V-forsyningen i ca. 2 minutter og deretter på igjen
	Selvtilbakestillende polyswitch-sikring har blitt utløst flere ganger (3 ganger), systemet har slått av den aktuelle utgangen permanent	Fjern årsaken til utløsning av polyswitch-sikringen Opphev den permanente frakoblingen (slå på 12 V-forsyning til boenhetsbatteriet, trykk dreieknapp og hold den inne minst 3 sekunder)
Startbatteriet blir utladet ved 12 V-drift	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Batteri-skildebryteren på strømsentralen er slått av	Slå på batteri-skildebryteren
Ingen spenning fra boenhetsbatteriet	Boenhetsbatteriet er utladet	Lad boenhetsbatteriet umiddelbart ▷ Fullstendig utlading skader batteriet. Hvis kjøretøyet ikke skal brukes på lang tid, må boenhetsbatteriet lades helt opp Utlading skjer gjennom kontinuerlig innkoblet forbruker (se kapittel 9)
Batterilading med av solaranlegg fungerer ikke	Feil med elektrisk tilkobling til solaranlegget	Kontroller kontakter og ledninger
	Sikring defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Laderegulator for solaranlegg defekt	Ta kontakt med kundeservice
Boenhetsbatteriet blir overladet ("koker")	Batteri-valgbryteren er stilt inn feil	Endre innstilling for batterivalgbryteren
	Ladesensor eller relé er defekt	Dra i store bladsikringen på boenhetsbatteriet, oppsøk deretter kundeservice

15.3 Gassanlegg

- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukket, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Feil på gassanlegget må utbedres av et autorisert fagverksted.

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen gass	Gassflasken er tom	Bytt gassflaske
	Gassavstengeventil stengt	Åpne gassavstengeventilen
	Hovedventilen på gassflasken er stengt	Åpne hovedventilen på gassflasken
	For lav utetemperatur (-42 °C ved propangass, 0 °C ved butangass)	Vent til utetemperaturen har steget
	Innebygget apparat defekt	Ta kontakt med kundeservice

15.4 Kokeplass

Feil	Årsak	Tiltak
Tennsikringene går ikke på (flammen brenner ikke når reguleringshåndtaket slippes løs)	For kort oppvarmingstid	Hold reguleringshåndtaket nedtrykket i ca. 15 til 20 sekunder etter tenning
	Tennsikring defekt	Ta kontakt med kundeservice
Flammen går ut når den stilles på svakt	Tennsikringsføleren står ikke riktig	Still tennsikringsføleren riktig (ikke bøy den). Følerspissen skal stikke 5 mm over brenneren. Følerhalsen skal ikke ha mer enn 3 mm avstand til brennerkransen; oppsøk eventuelt kundeservice

15.5 Varmeanlegg/varmtvannsbereder

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget tennes ikke	Temperaturføler på betjeningsdelen eller den eks-terne føleren er defekt	Trekk ut støpslet på betjeningsdelen. Varmeanlegget fungerer da uten termostat. Oppsøk kundeservice så snart som mulig
Varmtvannsberederen tømmes, sikkerhets-/avtappingsventilen har åpnet seg	Innetemperatur under 3 °C	Varm opp boenheten
Sikkerhets-/avtappingsventilen kan ikke lukkes	Temperatur på sikkerhets-/avtappingsventilen under 8 °C	Varm opp boenheten
Viftehjulet går med høy lyd eller ikke jevnt	Viftehjulet er tilsmusset	Oppsøk Truma-service
Ingen LED lyser, apparatet er slått på, driftsspenningen er i orden	Automatisk gjenoppstart er blokkert, f.eks. etter et brudd i strømforsyningen	Tilbakestill apparatet (slå av, vent fem sekunder, slå det på igjen)
Etter at det blir slått på (vinter- og sommerdrift) lyser ingen LED	Ingen driftsspenning	Kontroller 12 V batterispenning og lad batteriet om nødvendig
		Kontroller alle elektriske pluggforbindelser
	Apparat- eller kjøretøysikring er defekt	Kontroller apparat- eller kjøretøysikring og skift ut hvis defekt
Etter at det blir slått på lyser den grønne LED, men varmeanlegget går ikke	Temperaturen som er stilt inn på betjeningsdelen er lavere enn romtemperaturen	Still inn en høyere temperatur på betjeningsdelen
Grønn LED-lampe lyser, rød LED-lampe blinker	Sikkerhetsbryteren på vinduet over eksosavtrekket er aktivert	Lukke vindu
	Fare for underspenning, batterispenningen er for lav < 10,4 V	Lad batteri
Varmeanlegget kobles hele tiden mellom minimal og maksimal ytelse	Innsuging av omluft blokkert	Fjern blokkeringen til innsuging av omluft
Den røde LED-lampen lyser ca. 30 sekunder etter at varmeanlegget slås på	Hovedventil eller gassavstengeventil er stengt	Åpne hovedventil eller gassavstengeventil
	Gassflasken er tom	Bytt gassflaske
	Forbrenningslufttilførsel eller avgassutgang lukket	Åpningene avdekkes

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget slår seg av etter lengre tids drift med feil	Gasstrykkregulator isete	Bruk regulatoroppvarming (Eis-Ex)
	For høy andel butan i gassflasken	Bruk propan (særlig ved temperaturer under 10 °C er butan ikke egnet til oppvarming)
	Varmluftutganger utgang blokkert	Fjern blokkeringen
Grønn LED blinker etter at varmeanlegget slås av	Etterløpstiden for å redusere temperaturen i apparatet er aktiv	Ingen feil. Etterløpet slår seg av selv etter ca. fem minutter
Grønn og rød LED lyser etter at apparatet blir slått på	Elektronikke er defekt	Ta kontakt med kundeservice

Dersom disse tiltakene ikke fører til at feilen rettes, skal det nærmeste serviceverkstedet for det aktuelle produktet informeres. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

15.6 Kjøleskap

15.6.1 Generelt

Ved feil må du ta kontakt med nærmeste kundeservice for vedkommende fabrikat. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

- ▷ Hvis kjøleskapet har synlige skader, skal det ikke tas i bruk.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

15.6.2 Thetford

Feil	Årsak	Tiltak	
Kjøleskapet kjøler for mye	For høyt kjøletrinn innstilt	Still inn lavere kjøletrinn	
Kompressor går ikke	Ingen forsyningsspenning	Lad batteri Ta kontakt med kundeservice	
	For lav batterispenning	Lad batteri	
	For lav batterikapasitet	Skift batteri	
	Omgivelsestemperatur er for høy	Sørg for lavere temperatur i omgivelsene, såfremt mulig (f.eks. ved å parkere kjøretøyet i skyggen)	
	Utilstrekkelig lufting		Luftingsåpningene skal holdes frie Ta kontakt med kundeservice
Synkende kjøleeffekt, stigende innnetemperatur	Omgivelsestemperaturen er for høy	Sørg for lavere temperatur i omgivelsene, såfremt mulig (f.eks. ved å parkere kjøretøyet i skyggen)	
	Utilstrekkelig lufting	Luftingsåpningene skal holdes frie Ta kontakt med kundeservice	
	Lav batterikapasitet	Lad batteri	
Uvanlige lyder	Støy fra viften	Ta kontakt med kundeservice	

15.6.3 Dellcool CVB3-86Da

- ▷ Ved feil blinker den røde varsellampen på kjøleskapet. I tillegg blinker en eller flere kontrollamper for kjølenivåinnstillingen (i forskjellige kombinasjoner avhengig av feilen). Betydningen av de ulike kombinasjonene av blinkende kontrollamper er beskrevet i produsentens separate bruksanvisning.

Feil	Årsak	Tiltak
Kompressoren går ikke, kjøleskapet kjøler ikke	Strømforsyningen er ødelagt	Lad boenhets-batteri Kontroller ladeledningen
	Omgivelsestemperatur er for høy	Slå av kjøleskapet i 1 time Luft kjøretøyet
	Ventilasjonsåpninger er helt eller delvis blokkert	Rengjør ventilasjonsåpninger, fjern blokkeringer
	Kondensatoren er tilsmusset	Rengjør kondensatoren
	Kompressor defekt	Ta kontakt med kundeservice
Kompressoren kjører bare av og til, kjøleskapet kjøler ikke tilstrekkelig	For lav spenning boenhets-batteri	Lad boenhets-batteri
Kompressoren kjører kontinuerlig, kjøleskapet kjøler likevel ikke	Omgivelsestemperatur er for høy	Slå av kjøleskapet i 1 time Luft kjøretøyet
	Ventilasjonsåpninger er helt eller delvis blokkert	Rengjør ventilasjonsåpninger, fjern blokkeringer
	Vifte er defekt	Ta kontakt med kundeservice
Kjøleskapet lager høye lyder	Komponent i kjølekretsen vibrerer mot en annen komponent	Bøy komponenten forsiktig til den ene siden
	Fremmedlegemer sitter fast mellom kjøleskapet og veggen	Fjern fremmedlegemer
	Vifte er defekt	Ta kontakt med kundeservice

15.7 Vannforsyning

Feil	Årsak	Tiltak
Lekkasjevann i kjøretøyet	Utett sted	Lokaliser det utette stedet, tilkoble vannledningene på nytt
Ikke vann	Vanntanken er tom	Fylle på drikkevann
	Tappekranen ikke stengt	Steng tappekranen
	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Bryter for vannpumpe slått av	Slå på vannpumpen
	Sikring for vannpumpe defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Vannpumpe defekt	Bytt vannpumpe (få noen til å gjøre det) ¹⁾
	Vannledningen er knekt	Rett ut eller skift vannledningen
	Strømsentral defekt	Ta kontakt med kundeservice
Toalettet uten spylevann	Vanntanken er tom	Fylle på drikkevann
Indikator for vann og spillvann viser feil verdi	Målesonden i spillvannstanken eller vanntanken er tilsmusset	Rengjør spillvannstanken/vanntanken
	Målesonde defekt	Bytt målesonde
Ikke mulig å tømme spillvannstanken	Tappekranen tiltettet	Åpne rengjøringsdekslet på spillvannstanken og tapp av spillvannet. Spyl spillvannstanken grundig
Utløpet på engrepsblanden tilstoppet	Perlator forkalket	Klips ut perlatoren, avkalles i eddikvann (gjelder kun metallprodukter)
Vanddysene på dusjhodet tilstoppet	Vanddysene er forkalket	Avkalk dusjhodet i eddikvann eller tørk av skitt i dysene (gjelder kun metallprodukter)
Vannet renner sakte eller ikke i det hele tatt ut av dusjkaret	Kjøretøyet står ikke vannrett	Still kjøretøyet vannrett
Uklart drikkevann	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vanntanken mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Avsetninger i vanntanken eller i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann

Feil	Årsak	Tiltak
Endring av smak eller lukt på vannet	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Drivstoff er uforvarende fylt i vanntanken	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann. Hvis dette er resultatløst: Oppsøk fagverksted
	Mikrobiologiske avleiringer i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
Avleiringer i vanntanken og/eller i vannledende komponenter	For lang ståtid for vannet i vanntanken og i vannledende komponenter	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann

¹⁾ Når du skal bytte ut vannpumpen, må du sørge for at den blå ledningen på vannpumpen kobles til den brune ledningen i kjøretøyet, og den brune ledningen på vannpumpen må kobles til den blå ledningen i kjøretøyet (pluss på minus og minus på pluss). Ellers vil vannpumpen gå feil vei, og den vil produsere mindre strøm.

15.8 Karosseri

Feil	Årsak	Tiltak
Hengsler på luker/dører tunge å bevege	Hengsler på luker/dører ikke/for lite smurt	Smør hengsler på luker/dører med syre- og harpiksfritt fett
Hengsler/ledd i våtrom/toalettrom tunge å bevege/knirker	Hengsler/ledd ikke/for lite smurt	Smør hengsler/ledd med løsemiddel-/syrefri olje ▷ Oljen på spraybokser inneholder ofte løsemidler
Hengsler på skap tunge å bevege/knirker	Hengsler på skap ikke/for lite smurt	Smør skaphengslene med syre- og harpiksfri syntetisk olje

▷ Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

Modell	Sitteplasser med belte	Soveplasser standard	Soveplasser inkl. telttak	Soveplasser inkl. ominnredning til senger	Utvendige mål L / B / H (i cm)
CV540V / CV541	2	2	2	4	541 / 205 / 273
CV 540	4	2	4	3	541 / 205 / 273
CV 590	4	2	2	3	598 / 205 / 284
CV 600	4	2	4	3	599 / 205 / 273
CV 601	4	4	6	5	599 / 205 / 273
CV 602	4	2	4	3	599 / 205 / 273
CV 640	4	2	4	3	636 / 205 / 273

* Angitt høyde inkl. telttak. Høyde **uten** telttak: 265 cm.
Angitt bredde **uten** ytterspeil.

- ▶ Hvis sengen brukes i telttaket, kan ikke sittegruppen gjøres om til en annen seng. Ellers vil rømningsveien for personer som oppholder seg i telttaket være blokkert.
- ▶ Hvis sittegruppen brukes til ominnredning til senger, må stigen til telttaket fjernes.

Mer informasjon om tekniske data finnes i kjøretøyspapirene eller bruksanvisning til basiskjøretøyet.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du nyttige tips vedrørende kjøring.

På slutten av kapitlet er det en sjekklister hvor du finner det viktigste utstyret for reisen.

17.1 Trafikkbestemmelser i utlandet

- ▷ Sjåføren er forpliktet til å informere seg om trafikkbestemmelsene i det landet han/hun reiser til. Du får informasjon hos automobilklubber eller ladsrepresentanter.
- ▷ I noen europeiske land må man bruke varselvester når man forlater kjøretøyet på grunn av uhell eller ulykker.
- ▷ I mange land gjelder bestemte og delvis ulike regler og forskrifter (f.eks. forskjellige varselsignaler for sykkelstativet, krav om å ha med alkoholtester, reservelys, refleksvester, godkjent størrelse av reservekanner). Sjåføren må sjekke forskriftene før reise.
- ▷ Den nyeste informasjonen finner du vanligvis på hjemmesidene til de nasjonale bilførerforeningene.

Informasjon om trafikkbestemmelsene er spesielt viktig, da gjeldende lover og forskrifter gjelder ved ulykker. For din egen sikkerhets skyld bør du alltid være oppmerksom på følgende punkter når du reiser i utlandet:

- Ta med forsikringsbeviset.
- Ulykker skal varsles til politiet.
- Skriv ikke under på dokumenter som du ikke har lest og forstått fullt og helt.

17.2 Hjelp på Europas veier

- ▷ Før reisen startes skal en innhente informasjon om nasjonale telefonnumre for redningsmannskap og politi. I mange land gjelder det sentrale nødnummeret 112 (uten forvalg).
- ▷ Lag en liste over viktige telefonnumre i landene man har reist til, og ta med denne i kjøretøyet.

Bilklubber i hjemlandet eller i landet man har reist til hjelper en gjerne videre.

17.3 Gassforsyning i de europeiske landene

- ▷ I Europa benyttes det forskjellige tilkoblingssystemer for gassflasker. Fylling eller bytting av gassflasker er ikke alltid mulig i utlandet. Undersøk før du reiser, f.eks. hos bilorganisasjonene eller i fagpressen, hvilke tilkoblingssystemer som benyttes i landet du skal besøke.

Generelle tips

Vær alltid oppmerksom på følgende råd:

- Kjør på ferie med fylte gassflasker.
- Utnytt maksimal mulig kapasitet på gassflaskene.
- Ta med adaptersett (fås i campingbutikken) for å fylle gassflasker i utlandet, og for å koble gasstrykkregulatoren til utenlandske gassflasker.
- I den kalde årstiden må man fylle med en andel propangass (butan omdannes ikke til gass under 0 °C).
- Bruk blå flasker fra firma Campingaz (finnes over hele verden). Bruk alltid sikkerhetsventil på gassflaskene.
- Hvis man må bruke fremmede flasker i utlandet, må man sjekke gassflaskene passer inn i gasskapet. Utenlandske gassflasker er ikke alltid like store som gassflaskene man har selv.
- En oversikt over gassleverandører i Europa finnes på nettsiden www.mylpg.eu.

17.4 Veiavgiftsbestemmelsene i de europeiske landene

I mange europeiske land er det krav om betaling av veiavgift. Veiavgiftsbestemmelsene og betalingsmåte er svært forskjellig. Uvitenhet gir imidlertid ikke fritak for straff, og straffene kan være skikkelig strenge.

I likhet med trafikkbestemmelsene, er sjåføren forpliktet til å skaffe seg informasjon om veiavgiftene før reisen starter. I Østerrike for eksempel er ikke lenger vignett tilstrekkelig for kjøretøyer med en totalvekt over 3,5 t. Man må skaffe seg og sette på en såkalt "Go-Box".

Informasjon fås hos alle automobilklubber eller på Internett.

- ▷ Frontruter med solfilter kan hindre funksjonen til automatiske bompengebrikker (f.eks. Go-Box). Vær oppmerksom på dette når du kjøper brikkesystemet (f.eks. Split-Go-Box).

17.5 Tips for sikker overnatting når man er underveis

Å ta visse forholdsregler er det beste du kan gjøre for å få en trygg natt i kjøretøyet.

Man reduserer risikoen for tyveri til et minimum når man følger disse grunnreglene:

- Når det er høysesong bør man ikke overnatte på motorveirasteplasser eller på parkeringsplasser langs motorveien som er typiske ferieruter.
- Flere kjøretøy på ett sted betyr ikke nødvendigvis at man er bedre beskyttet mot tyveri. La din egen vurderingsevne bestemme.
- Kjør til en campingplass selv om det bare er for én natt.
- Når du parkerer ute i det fri, bør du sørge for fluktmuligheter. Sørg for at du har fri adgang til førerstedet. Ha tenningsnøkkelen lett tilgjengelig.
- Ta kun med verdisaker som er absolutt nødvendig. Hvis det er mulig bør man oppbevare verdisaker i et lite pengeskap og ikke i nærheten av vinduer og dører.
- Lås kjøretøyet omhyggelig.

17.6 Tips for vintercampere

Følgende tips bidrar til at vintercampingen blir et hyggelig minne.

- Reserver oppstillingsplass til rett tid. Gode vintercampingplasser blir ofte tidlig opptatt.
- Start ikke uten vinterdekk.
- Ta med kjettinger.
- Velg oppstillingsplass under tak. Vær oppmerksom på underlaget. Sne og is kan tine.
- Når kjøretøyet er oppstilt, løsner man håndbremsen for å hindre at den fryser fast.
- Snøskavler må aldri dekke det automatiske luftesystemet.
- Hold det automatiske luftesystemet fritt for is og snø.
- Sørg for god luftsirkulasjon. God luftsirkulasjon hindrer fuktighet, og boenheten blir lettere å varme opp.
- Dekk vindusrutene i førerhuset med isolasjonsmatter for å unngå kuldebroer.
- Følg rådene i avsnittet "Gassforsyning i europeiske land".
- Til gassanlegget brukes et toflaske-system med omkoblingsautomatikk slik at det ikke går tomt for gass i løpet av natten.
- Bruk gassanlegget kun med propangass.
- Rommet bak varmeanlegget skal ikke brukes som oppbevaringsrom.
- Inne i bilen må man aldri bruke katalysatorovner og infrarøde gasstråleovner, da de forbruker oksygen ved forbrenning.
- Legg 230 V-forsyningsledningen slik at den ikke fryser fast eller blir skadet (f.eks. ved snørydding).
- Ved kraftig snøfall må man jevnlig fjerne snøen fra taket på kjøretøyet. Noen få centimeter med pulversnø isolerer, men våt snø blir fort altfor tung for taket.
- Rydd taket helt for snø slik at kjøretøy som kjører bak deg ikke blir hindret av snødrevet.

17.7 Reisesjekklister

Disse sjekklistene skal hjelpe deg slik at viktige ting ikke glemmes hjemme, selv om ikke alt på sjekklisten er nødvendig.

- ▷ Ikke vent til like før avreise med å kontrollere reisedokumentene (f.eks. papirer og informasjon) samt bilens tekniske stand. Ved å planlegge og kontrollere dokumentene i god tid, får du en god start på ferien.

Kjøkkenområde

✓	Gjenstand	✓	Gjenstand	✓	Gjenstand
	Tørkeklut		Oppvaskmiddel		Salatbestikk
	Bestikk		Oppvaskhåndklær		Skjærebrett
	Stekespade		Glass		Oppvaskbørste
	Bokseåpner		Grillbestikk		Oppvaskkluter
	Bakke til isklumper		Korketrekker		Fyrstikker
	Lighter		Kjøkkenrull		Termoskanne
	Flaskeåpner		Søpleposer		Gryter
	Plastbokser		Panner		
	Servise		Røreskje		

Bad/Sanitær

	Håndklær		Vaskemidler		Toalettpapir
	Hygieneartikler		Toalettborste		Tannglass

Boenhet

	Søplebøtte		Kortspill		Ryggsekk
	Bilatlas		Feiekost		Soveposer
	Badehåndklær		Feiebrett		Skrivesaker
	Badesko		Stearinlys		Sko
	Batterier		Kleshenger		Skopussesaker
	Sengetøy		Klesbørste		Sportsutstyr
	Skittentøypose		Hodeputer		Støvsuger
	Bøker		Kart		Lommelykt
	Campingguide/Par- keringsplassoversikt		Medikamenter		Lommekniv
	Kikkert		Mobiltelefon		Bordduk
	Brannslukkingsap- parat		Sysaker		Drikkeflaske
	Gassflaske		Regntøy		Klesklyper
	Insektlampe		Reiseapotek		Klessnor
	Beskyttelsesmidler mot insekter		Reiseguide		

Kjøretøy/verktøy

✓	Gjenstand	✓	Gjenstand	✓	Gjenstand
	Kanne til spillvann		Gasslange		Kjettinger (vinter)
	Stikkontakt til adapter		Stoffbånd		Skrutrekker
	CEE-adapter		Kanne til drikkevann		Strømtester
	Snor		Kabeltrommel		Støtteklosser
	Reservehjul		Lim		Førstehjelpsskrin
	Reservelamper		Kombitang		Jekk
	Reservesikringer		Kompressor		Varseltrekant
	Hammer		Maljer		Varseltavle
	Stillbar skrunøkkel med åpen ende		Slangeadaptere		Varselvest(er)
	Gassfyllingsadapter		Slangeklemmer		Varselblinklys

Ute

	Avspenningstau		Campingbord		Lås
	Blåsebelg		Bagasjespinner		Snor
	Campingstoler		Grill		Teltplugg- ger/strammebånd

Dokumenter

	Adresseliste		Vognkort		ID-kort
	Anmeldelsesbekref- telse(r)		Førerkort		Forsikringsbevis
	Allergikort		Vaksinasjonskort		Forsikringspapirer
	Bruksanvisninger		Kredittkort		Vignett/bombrikke
	Pakningsvedlegg for medisiner		Pass		Visum

Vektangivelsene og -kontrollene for bobiler er enhetlige innenfor EU og oppført i kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/535 (til juni 2022: Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU). 1230/2012). Nedenfor har vi sammenfattet og forklart de viktigste begrepene og lovbestemte kravene fra denne forordningen. Hos våre forhandlere og av konfiguratoren på nettstedet vårt får du mer hjelp når det gjelder konfigurering av kjøretøyet.

1. Teknisk tillatt totalvekt

Kjøretøyets teknisk tillatte totalvekt (også: teknisk tillatte maksimalvekt i lastet tilstand) (f.eks. 3500 kg) er produsentens vektspesifikasjon som kjøretøyet ikke må overskride. Opplysninger om teknisk tillatt totalvekt for den modellen som du har valgt, finner du i tekniske data. Hvis kjøretøyet i praktisk kjøredrift overskrider den teknisk tillatte totalvekten, er dette en lovovertrødelse som kan straffes med bøter.

2. Vekt i kjøreklar tilstand

Enkelt sagt er vekten i kjøreklar tilstand basiskjøretøyet med standardutstyr pluss en lovfestet spesifisert standardvekt på 75 kg for føreren. Dette omfatter først og fremst følgende punkter:

- vekten av det tomme kjøretøyet pluss ettermonteringer inkludert alle driftsstoffer, som smørefett og olje samt kjølevæske,
- standardutstyr, dvs. alle utstyrsgjenstander som er del av leveringsomfanget og som er montert fra fabrikken,
- ferskvannstank fylt 100 % i kjøredrift (kapasitet iht. produsentens angivelser, 20 liter) og aluminiumsflaske med flytende gass fylt 100 % med en vekt på 16 kg,
- drivstofftank fylt 90 % samt drivstoff,
- føreren, hvis vekt – uavhengig av faktisk vekt – er satt til 75 kg som standard ifølge EU-rett.

Opplysninger om vekt i kjøreklar tilstand for hver modell finner du i våre salgsdokumenter. Det som er viktig er at den verdien som er oppført i salgsdokumentene angående vekt i kjøreklar tilstand, er en standardverdi som ble spesifisert i typegodkjenningsprosessen og som ble kontrollert av myndighetene. Det er rettslig tillatt og mulig at vekten av det kjøretøyet i kjøreklar tilstand som er levert til deg, kan avvike fra den nominelle verdien som er oppført i salgsdokumentene. Lovbestemt, tillatt toleranse utgjør $\pm 5\%$. Dette betyr at EU-lovgiver tar med i beregningen at det kan forekomme vektvariasjoner på leverte deler samt visse variasjoner som skyldes prosess- og værbeholdelser når det gjelder vekt i kjøreklar tilstand. Vektavvikene kan illustreres utfra en eksempelberegning:

- Vekt i kjøreklar tilstand iht. salgsdokumentene: 2850 kg
- Lovbestemt tillatt toleranse på $\pm 5\%$: 142,50 kg
- Lovbestemt tillatt margin for vekt i kjøreklar tilstand: 2707,50 kg til 2992,50 kg

Den konkrete marginen for tillatte vektavvik finner du i de tekniske dataene for hver modell. Capron (Sunlight/Carado) bestreber seg veldig på å redusere vektvariasjonene til en så lav minimumsverdi som produksjonsteknisk er mulig. Derfor er det svært sjelden at det forekommer avvik i marginens øvre eller nedre ende, men det er teknisk ikke mulig å utelukke dette fullstendig, til tross for alle optimaliseringer. Derfor blir kjøretøyets faktiske vekt samt overholdelse av tillatt toleranse kontrollert av Capron (Sunlight/Carado) gjennom veiing ved produksjonsslutt.

3. Passasjervekt

Produsenten beregner passasjervekten med en standardverdi på 75 kg for hver person, uavhengig av hvor mye personene faktisk veier. Førervekten er allerede en del av kjøretøyets vekt i kjøreklar tilstand (se nr. 2 over) og beregnes derfor ikke på nytt. For en reisemobil som er tillatt for fire personer utgjør passasjervekten følgende $3 \times 75 \text{ kg} = 225 \text{ kg}$.

4. Tilleggsutstyr og faktisk vekt

Som tilleggsutstyr (også: spesialutstyr eller ekstrautstyr) teller, iht. juridisk definisjon, også alle valgfrie utstyrsdeler som ikke er inkludert i standardutstyret, som på produsentens ansvar – dvs. fra fabrikken – monteres på kjøretøyet og som kan bestilles av kunden (f.eks. markise, sykkel- eller motorsykkelholder, satellittanlegg, solcelleanlegg, stekeovn osv.). Opplysninger om enkelt- eller pakkevekt på det bestillbare tilleggsutstyret finner du i våre salgsdokumenter. Utfra denne definisjonen er annet tilbehør som ettermonteres av forhandleren eller deg selv på kjøretøyet ditt etter levering fra fabrikken, ikke del av tilleggsutstyret.

Kjøretøyets vekt i kjøreklar tilstand (se nr. 2 over) og vekten på tilleggsutstyr som fabrikken monterer på kjøretøyet, betegnes samlet som faktisk vekt. Under punkt 13.2 i samsvarssertifikatet (Certificate of Conformity, CoC) finner du de angivelsene som gjelder for ditt kjøretøy etter levering. Vær oppmerksom på at også disse angivelsene er en standardisert verdi. Siden det gjelder en lovbestemt, tillatt toleranse på $\pm 5 \%$ (se nr. 2) for vekten i kjøreklar tilstand – som element for faktisk vekt – kan den faktiske vekten avvike tilsvarende i forhold til angitt, nominell vekt.

5. Nyttelast og minste nyttelast

Montering av tilleggsutstyr er også gjenstand for tekniske og rettslige grenser: Det kan kun bestilles og fabrikkmonteres så mye tilleggsutstyr at det fremdeles er tilstrekkelig ledig plass til bagasje og annet tilbehør (såk. nyttelast), uten at teknisk tillatt totalvekt overskrides. Nyttelasten beregnes ved å trekke vekten i kjøreklar tilstand (nominell verdi iht. salgsdokumentene, se nr. 2 over), tilleggsutstyrvekten og passasjervekten (se nr. 3 over) fra teknisk tillatt totalvekt (se nr. 1 over). For reisemobiler forutsetter EU-regelverket en fastlagt minste nyttelast, som minst må være igjen for bagasje eller annet tilbehør som fabrikken ikke har montert. Minste nyttelast beregnes som følger:

Minste nyttelast i kg $\geq 10 \times (n + L)$

Her gjelder: "n" = maks. antall passasjerer utenom føreren, og "L" = kjøretøyets totale lengde i meter.

For en 6 m lang reisemobil som er tillatt for 4 personer utgjør minste nyttelast altså f.eks. $10 \text{ kg} \times (6 + 4) = 100 \text{ kg}$.

For at minste nyttelast skal kunne overholdes, foreligger det en maksimalt bestillbar kombinasjon av tilleggsutstyr for hver kjøretøymodell. I eksempelet over med en minste nyttelast på 100 kg vil f.eks. tilleggsutstyrets totalvekt på et kjøretøy som er tillatt for fire personer og en vekt på 2850 kg i kjøreklar tilstand utgjøre maksimalt 325 kg:

3500 kg teknisk tillatt totalvekt
- 2850 kg vekt i kjøreklar tilstand
- 3 x 75 kg passasjervekt
- 100 kg minste nyttelast
= 325 kg tillatt totalvekt på tilleggsutstyr

Det er viktig å være klar over at denne beregningen av vekt i kjøreklar tilstand baserer seg på den standardverdien som er spesifisert i typegodkjenningprosessen, uten at det tas hensyn til de tillatte avvikene for vekt i kjøreklar tilstand (se nr. 2 over). Hvis tilleggsutstyrets tillatte totalvekt (i eksempelet) på 325 kg tilnærmet eller fullstendig fylles opp, kan det ved et vektavvik hende at den anslåtte minste nyttelasten på 100 kg riktignok fremdeles er riktig i forhold til standardverdien på vekten i kjøreklar tilstand, men at det faktisk ikke lenger foreligger tilsvarende lastemulighet. Nedenfor har vi oppført enda et eksempel på en beregning av vekten på et kjøretøy som er tillatt for fire personer, hvis faktiske vekt i kjøreklar tilstand ligger 2 % over nominell verdi:

3500 kg teknisk tillatt totalvekt
- 2907 kg faktisk målt vekt i kjøreklar tilstand (+ 2 % i forhold til angitt verdi på 2850 kg)
- 3 x 75 kg passasjervekt
- 325 kg tilleggsutstyr (tillatt totalvekt)
= 43 kg faktisk lastemulighet (< minste nyttelast på 100 kg)

For å unngå en slik situasjon reduserer Capron (Sunlight/Carado) den tillatte totalvekten på samtlige bestillbare, modellrelaterte tilleggsutstyr enda mer. Begrensningen for tilleggsutstyr skal garantere at minste nyttelast, dvs. lovbestemt spesifisert fri vekt for bagasje og ettermontert tilbehør, faktisk står til disposisjon som tilleggslast for levert Capron (Sunlight/Carado). Siden vekten av et bestemt kjøretøy først kan konstateres ved veiing etter produksjonsslutt, kan det i svært få tilfeller skje at minste nyttelast ikke lengre kan garanteres ved produksjonsslutt, til tross for denne begrensningen av tilleggsutstyr. For å garantere minste nyttelast selv i slike tilfeller kontrollerer Capron (Sunlight/Carado), sammen med forhandleren og deg, om man skal øke nyttelasten i kjøretøyet, f.eks. ved å redusere tillatt antall personer eller fjerne tilleggsutstyr, før kjøretøyet leveres.

6. Hvordan toleransene for vekt i kjøreklar tilstand har konsekvenser for nyttelasten

Også uavhengig av minste nyttelast bør du ta hensyn til at uunngåelige, produksjonsbetingede variasjoner i vekten i kjøreklar tilstand – både oppover og nedover – gjengir hvordan dette virker inn på gjenværende lastemulighet: Hvis du bestiller kjøretøyet i eksempelet (se nr. 3 over), f.eks. med tilleggsutstyr med en totalvekt på 150 kg, resulterer dette i en anslått nyttelast på 275 kg basert på standardverdien på vekten i kjøreklar tilstand. Den faktiske lastemuligheten du har til disposisjon kan avvike fra denne verdien og være høyere eller lavere på grunn av toleransene. Hvis den tillatte vekten på kjøretøyet ditt i kjøreklar tilstand er 2 % høyere enn det som er angitt i salgsdokumentene, blir lastemuligheten redusert fra 275 kg til 218 kg:

3500 kg teknisk tillatt totalvekt
- 2907 kg faktisk målt vekt i kjøreklar tilstand (+ 2 % i forhold til angitt verdi på 2850 kg)
- 3 x 75 kg passasjervekt
- 150 kg bestilt tilleggsutstyr for gjeldende kjøretøy
= 218 kg faktisk lastemulighet

For å sikre at beregnet nyttelast faktisk foreligger bør du for sikkerhets skyld ta mulige og tillatte toleranser for vekten i kjøreklar tilstand med i beregningen når du konfigurerer kjøretøyet.

Dessuten anbefaler vi at du veier den ferdig lastede reisemobilen før hver reise på en automatisk vekt og tar hensyn til passasjerenes individuelle vekt for å fastslå om den teknisk tillatte totalvekten og den teknisk tillatte totalvekten på akselen overholdes.

12 V-forsyning.....	78
Feillokalisering	152
Slå på	86
12 V-spenning.....	78
230 V-forsyning, se 230-V-tilkobling	89
230 V-sikringsboks.....	97
230 V-spenning.....	89
230 V-tilkobling	89
Feillokalisering	151

A

Anhengsbord	
Forminske	55
Med delbart støtteben.....	55
Ominnredning til sengebase	55
Utvide	55
Ansvarsfraskrivelse.....	5
Automatisk luftesystem.....	12, 45

B

Bakakseltrykk.....	26
Bakdører	44
Bakre langsgående seng	62
Bakre seng	
Ominnredning etter soving.....	61
Ominnredning til senger.....	61
Barnesenger	66
Barnesikringssystemer.....	35
Batteri se startbatteri og boenhets-batteri.....	79
Batterienes kapasitet	78
Batteriovervåking	85
Batteri-skillebryter	84
Batteri-valgbryter.....	84
Belastning	18, 22
Belastning se også last.....	22
Belysning	
Bakdel, utvendig	141
Feillokalisering	151
Lamper, rengjøre	131
Lyspærer, skifte	141
Betegnelser på dekket	147
Blendingsfoldegardin, Heki-takluke	
Åpne.....	53
Stenge.....	53
Blendingsfoldegardin, rengjøre.....	132
Blendingsfoldegardin, vinduer	
Åpne.....	47
Stenge.....	47
Blendingsgardin i førerhuset.....	49
Åpne.....	48, 49, 50
Stenge.....	48, 49, 50
Blendingsgardin, rengjøre.....	132

Boenhets-batteri	
Anvisninger for	79
Feillokalisering.....	152, 153
Lade-Booster.....	82
Monteringssted.....	79
Sikringer	94, 95
Utladning	79
Bord.....	55
Brann	
Oppførsel ved.....	11
Slukking.....	11
Brannfare, unngå.....	11
Brannvern	11
Bremseanlegg, feillokalisering.....	151
Bremser	34
Kontrollere	34, 151
Butangass.....	15, 74

C

Campingflasker, bruke	15, 74
-----------------------------	--------

D

Dekk	
Dekktrykk.....	148
Dekkvalg.....	147
Generelle råd.....	145
Håndtering av	148
Merking.....	147
Økt slitasje.....	13, 30, 145, 148
Deler se tilleggsutstyr	12
Dimensjoner, se tekniske data	8
Dører	
Feillokalisering.....	160
Inngangsdør	43
Driftsmåter, kjøleskap (Thetford).....	108
Driftsmåter, varmeanlegg	102
Driftsmåter, varmtvannsberedning	102
Drikkevann-påfyllingsstuss.....	116
Åpne	116
Stenge	116
Dugg se kondens	45
Dusj	121

E

Elektrisk anlegg	
230 V-tilkobling, feillokalisering	151
Begrepsforklaringer	77
Belysning, feillokalisering	151
Feillokalisering.....	151
Sikkerhetsanvisninger	16

F

Faktisk kjøretøyvekt	18, 21
Feillokalisering	
12 V-forsyning	152
230 V-tilkobling	151
Batteri	152
Belysning	151
Boenhets-batteri	152
Bremseanlegg	151
Elektrisk anlegg	151
Gassanlegg	154
Gasskomfyr	154
Innvendig dør	160
Karosseri	160
Kjøleskap	156
Møbelklaffer	160
Startbatteri	152
Toalett	159
Vannforsyning	159
Varmeanlegg	155
Varmelufts-varmeanlegg	155
Varmtvannsberedning	155
Felgtype	146
Fi-bryter se jordfeilbryter	89, 97
Flatskjerm	
Kjøreposisjon	60
Lagring	28
TV-posisjon	60
Før kjøring	17
Førersete	38
Forhandler	143
Første igangsetting	17
Frostfare	115, 119
Fullstendig utlading	77

G

Garantibevis	5
Gardiner, rengjøre	131
Gassanlegg	
Defekt	14, 73, 154
Feillokalisering	154
Generelle råd	14
Ingen gass	154
Gassavstengeventil	76
Åpne	76
Stenge	76
Symboler	76, 99
Gassflasker	
Sikkerhetsanvisninger	15, 74
Skifte	75
Gassforsyning i de europeiske landene	164
Gasskap	15, 74

Gasskomfyr

Feillokalisering	154
Rengjøre	131
Slå av	106, 107
Slå på	106, 107
Gasslukt	14, 73, 154
Gassregulator	28
Gasstrykkregulator, skrueforbindelser	75
Generelle råd	8
Grunnutstyr	19

H

Håndbremse	41
Dra til	12
Håndtering av dekkene	148
Heki-takluke	52
Åpne	52
Blendingsfoldegardin	53
Luftestilling	53
Myggnetting	53
Stenge	52
Hekkbelysning	141
Henvisningsklistremerker	143
Hjelp på Europas veier	163
Hjelp ved uhell i Europa	163
Hjulbytte	145
Tiltrekningsmoment	148
Holdebremse, se håndbremse	41
Hovedbryter 12 V	86
Hovedbryter se 230 V-sikring	97
Høyt gassforbruk	14, 73, 154
Høytrykksspøyer, vaske med	127
Hvilespenning	77
Hvilestrøm	77

I

Igangsetting	
Etter lagring over vinteren	138
Etter midlertidig lagring	138
Innebelysning	57
Lyspærer, skifte	142
Innebelysning, feillokalisering	151
Innebygde apparater	99
Anvisninger	12
Inngangsdør	43
Myggnetting	43
Innvendig dør, feillokalisering	160
Innvendig stell	131
Insektnettsjalusi, rengjøre	132
Insektnettsjalusi, vinduer	
Åpne	47
Stenge	47
Inspeksjoner	140
Isofix-barnesikring	35

J	
Jordfeilbryter	89
Kontrollere.....	97
K	
Kabeltrommel.....	89
Kjettinger	30
Kjøleskap	41, 108
Avtining	110
Deaktivere Boost-modus	112
Dørlås	112
Driftsmåter	108
Feillokalisering	156, 158
Nattmodus, aktivere.....	109, 111
Nattmodus, deaktivere.....	110, 111
Oppsamlingskar, tømme.....	110
Slå av	109, 111
Slå på.....	109, 111
Slå på Boost-modus	111
Still inn temperatur.....	109, 111
Kjøleskapsdør	
Åpne.....	112, 113
Blokkere i luftstilling	112, 113
Stenge.....	112, 113
Kjørehastighet.....	33
Fare for enkelte deler.....	34
Kjøretøy, vaske	127
Kjøretøybelysning se utelys	141
Kjøring.....	33
Klaffbord.....	56
Kloakktank	
Tømme.....	125
Uttak.....	125
Kloakktank se toalett-kassett	125
Kobling av tilhenger	14
Generelle råd	26
Sikkerhetsanvisninger.....	14
Komfyr se gasskomfyr	105
Kondens på akrylglass-dobbeltvinduet	45
Kondens på gulv-understellforskruinger	45
Kontrolllampe, toalett	124
Kontroller se sjekkliste	30, 136
Kontroller, lovlige	139
Kontrollfrister.....	139
Konvensjonell belastning	20
Køyeseng bak	65
Kvelningsfare	12, 45
L	
Lagring	
Midlertidig.....	136
Over vinteren	137
Lagring, midlertidig (toalett)	126
Lampe i det bakre området.....	59
Lamper	57, 142
Betjene	57
Rengjøre.....	131
Lås	
Dører	43
Utvendig luke.....	44
Last se også belastning.....	17
Lastfordeling	22
Lastsikring	22
Ledningsbeskyttelsesbryter	97
Lekkasjevann i kjøretøyet.....	159
Lovlige kontroller	139
LTE-WiFi-ruter	92
Luftdyser, innstilling	101
Lufting.....	45
Toalettrom	121
Lys, se lyspærer, skifte.....	142
Lyspærer, skifte	142
Innebelysning	142
Utelys	141
M	
Miljøvernansvisninger	9
Møbellflater, rengjøre	131
Møbelklaffer, feillokalisering	160
Monteringssted	
Batteri-valgbryter	84
Boenhets-batteri	79
Sikringsboks	97
Vannpumpe	115
Myggetetting, Heki-takluke	
Åpne	53
Stenge	53
Myggetetting, inngangsdør	
Åpne	43
Stenge	43
Myggetetting, rengjøre	132
N	
Nakkestøtter	39
Nøkkelsett.....	17
O	
Ominnredning til senger	66
Bakre hjørnesofa	67
Sittegruppe	66
Oppkjøringsklosser.....	41
Overbelastning	22
Overflater i rustfritt stål, rengjøres	132
Overnatting, underveis	165

P	
Pære se lyspærer, skifte	141, 142
Påfyllingsstuss for drivstoff	39
Panel (LT 100)	86
Hovedbryter 12 V	86
Passasjer sete	38
Persienner	
Åpne	48, 49
Stenge	48, 49
Personlig utstyr	20
Plastdeler i toalett- og boenhet, rengjøre	131
Propangass	15, 74
Putetrekk, rengjøre	131
PVC-gulvbelegg	57
PVC-gulvbelegg, rengjøre	131
R	
Reisebarnesenger	66
Reisesjekkliste	166
Rengjøre se stell	127
Reservedeler	142
Resirkuleringsvifte	100
Rørlampe	
Demontering	59
Dreie	59
Montere	58
S	
Sanitæranlegg	115
Senger	61
Belastning	61
Serienummer	143
Sikkerhets-/avtappingsventil varmeanlegg	103
Sikkerhetsanvisninger	11
Brannvern	11
Elektrisk anlegg	16
Kobling av tilhenger	14
Trafikksikkerhet	12
Vannanlegg	16
Sikkerhetsbelter	34
Rengjøre	132
Riktig festing	34
Sikring 230 V	97
Monteringssted	97
Sikringer	
230 V-sikring	89
For generator D+	96
For pluss-signal	95, 96
For Thetford-toalett	96
For varmeanlegg, av spillvannstanken	96
Sikring 230 V	97
Sikringer 12 V	93
Til CP+	96
Ved boenhets-batteriet	94, 95
Ved startbatteriet	93, 94
Sikringer 12 V	93, 95, 96
For generator D+	96
For pluss-signal	95, 96
For Thetford-toalett	96
Til CP+	96
Ved boenhets-batteriet	94, 95
Ved startbatteriet	93, 94
Sikringsboks	97
Sitteplassforordning	39
Sjekkliste	
For idriftsetting etter lagring	138
Før kjøring	30
Før reisen	166
Trafikksikkerhet	30
Ved lagring over vinteren	137
Ved midlertidig lagring	136
Skillevegg, uttakbar	27
Skjermholder	
Kjøreposisjon	60
TV-posisjon	60
Solaranlegg	91
Stell	131
Spillvannskran	120
Spillvannstank	120
Feillokalisering	159
Stell	134
Tømme	120
Spillvannstank, oppvarmet og isolert	121
Spotlight	58
Demontering	58
Dreie	58
Forskyve	58
Startbatteri	
Feillokalisering	152
Lade	80
Sikringer	93, 94
Stell	127
Blendingsfoldegardin	132
Blendingsgardin	132
Gardiner	131
Gasskomfyr	131
Gulvbelegg av PVC	131
Høytrykksspyler, vaske med	127
Innvendig stell	131
Innvendige plastdeler	131
Insektnettsjalusi	132
Lamper	131
Møbelflater	131
Myggnetting	132
Om vinteren	135
Overflater i rustfritt stål	132
Putetrekk	131
Sikkerhetsbelte	132
Solaranlegg	131
Spillvannstank	134
Stigtrinn	129
Stores	131

Takluke	128	Tilleggsutstyr	20
Telttak	130	Beskrivelse	7
Teppegulv	131	Merking	7
Undergulv	129	Sikkerhetsanvisninger	12
Utslagsvask	131	Tiltrekkingsmoment, hjul	148
Utvendig stell	127	Toalett	123, 124
Vannanlegg	133	Feillokalisering	159
Vannledninger	133	Fyllenivåmåler	124
Vanntank	133	Kontrolllampe	124
Vaske	127	Midlertidig lagring	126
Ved lagring over vinteren	137	Sikring	96
Ved midlertidig lagring	136	Spyle ned	124
Vindusruter	128	Vinterdrift	125
Stigtrinn	26, 41	Toalett-kassett, holdebøyle	125
Rengjøre	129	Toalettrom	121
Skyve ut	26	Lufting	121
Stell	129	Tømming	
Trekke in	26	Kloakk	9
Varselsignal	26	Søppel	9
Stores, rengjøre	131	Spillvann	9
Støttelast	26	Trafikkbestemmelser i utlandet	163
Strømsentral (EBL 31)	82	Trafikksikkerhet	30
Moneringssted	83	Anvisninger for	12
Oppgaver	83	Sjekkliste	30
Symboler		TV-anlegg	60
For instruksjoner	7	Tverrgående hattehylle	68
Gassavstengeventiler	76, 99	Tverrseng bak	61
		Typeskilt	143
T			
Takluke med smekklås	51	U	
Åpne	51	Undergulv, stell	129
Stenge	51	USB-stikkontakt-element	59
Takluke VisionStar	54	Utelys	30
Åpne	54	Feillokalisering	151
Stell	128	Lyspærer, skifte	141
Stenge	54	Utslagsvask, rengjøre	131
Takluker	50	Utvendig stell	127
Heki-takluke	52	Utvendige luker	44
Takluke med smekklås	51	Klaffelås	44
VisionStar	54		
Tanken	39	V	
Tanklokk, se påfyllingsstuss til drivstoff	39	Vannanlegg	
Teknisk tillatt totalvekt	18, 21	Desinfisering	134
Tekniske data	8	Drikkevann-påfyllingsstuss	116
Telttak	68	Påfylling	117
Impregnerer	130	Rengjøre	133
Rengjøre	130	Sikkerhetsanvisninger	16
Teppegulv, rengjøre	131	Stell	133
Tilbehør, montering	12	Tømme	119
Tilhengerkobling	26	Vannforsyning	
Med avtagbar kulehals	26	Feillokalisering	159
Tilkoblingsledning se 230 V-tilkobling	89	Generelt	115
Tillatt totalvekt, se teknisk tillatt totalvekt	17	Vannledninger, rengjøre	133
Tilleggslast	17	Vannpumpe	115, 117
Beregning	21		
Sammensetning	19		

Vanntank		Varselmerker	143
Rengjøre	133	Vaske med høytrykksspyler	127
Vann, fyller	118	Vedlikeholdsarbeid	140
Vann, tappe	119	Veiavgiftsbestemmelsene i de europeiske landene	164
Vannmengde, redusere	118	Vekt i kjøreklar tilstand	18
Vanntank se også vannanlegg	116	Vindu med åpning utover	46
Varmeanlegg	100, 104	Åpne	46
Driftsmåter	102	Blendingsfoldegardin	47
Feillokalisering	155	Insektnettsjalusi	47
Første igangsetting	100	Langvarig lufting	46
Luftdyser, innstilling	101	Lukke	46
Resirkuleringsvifte	100	Vinduer	45
Varmluftfordeling	101	Blendingsfoldegardin	47
Varmluftfordeling	101	Insektnettsjalusi	47
Varmlufts-varmeanlegg		Vindusruter, rengjøre	128
Feillokalisering	155	Vintercamping	165
Resirkuleringsvifte	100	Vinterdrift	135
Varmtvannsberedning	100, 104	Vintervedlikehold	135
Driftsmåter	102		
Feillokalisering	155		
Sikkerhets-/avtappingsventil	103		
Tømme	104		
Vann, fyller	104		